VAPAUS

Ilmestyy tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 20 — Vol. XXXVI vuosikerta — Sudbury, Ontario — Tiistaina, helmik. 17 p. — Tuesday, Feb. 17, 1953

Sotaa ei pitäisi levittää Kiinaan

Canadan ulkominiseri Pearson neuvotellut Yhdysvaltain valtiosihteerin kanssa

Washington. — Canadan ulkoministeri Lester B. Pearson ja Yhdysvaltain valtiosihteeri John Foster Dulles pitivät täällä neuvottelun viime sunnuntaina.

Tämä oli ensimmäinen kerta kun Canadan ulkoministeri on kohdannut uuden Yhdysvaltain valtiosihteerin. Ei enempää Canadan lähetystö kuin Yhdysvaltain ulkoasiain departmentikaan ole antanut tietoa neuvottelujen kulusta. Pearson saapui tänne lauantaina.

Ennen lähtöään Ottawasta Pearson ilmaisi mielipiteensä ja sanoi, että hän on huolissaan Yhdysvaltain Formosan politiikasta. Hän sanoi, että Canadan hallituksen mielestä sotaa ei olisi levitettävä.

Ottawa. — Viime viikolla pitämässään puheessaan alahuoneessa ulkoministeri Pearson sanoi, että Yhdysvaltain ja Canadan suhteissa on vaikeuksia. Kun hän puhui Korean sodasta mr. Pearson osoitti, että Canada ottaa 'ujemman kannan sotaan nähden.

Hän sanoi, että nyt tulee ottaa huomioon kaikki mahdollisuudet sodan rajoitamiseksi. YK:n tehtävänä on "lopettaa hyökkäys siihen missä se nykyään on eikä sen tarkoituksena saa olla sodan levittäminen Kiinan mannermaalle", sanoi mr. Pearson.

Euroopassa ei ole tällä hetkellä tulvavaaraa

Lontoo, Engl. — Englannin, Hollannin ja Belgian padot pidättivät kevätvuoksen sunnuntaina. Korjausjoukkueet uskovat, että tulva aikaisemmilla tulva-alueilla voidaan välttää.

Ero aikaisemman tulvan ja nykyisen vuokseen välillä on se, että nyt ei ole myrskyä. Helmikuun aikana sattunut vuoksi oli tuhoisa koska silloin vallitsi kova myrsky. Tällä hetkellä on verrattain kaunis sää. Jos myrsky tulee, niin se on tuhoisa sillä tilapäisesti korjatut padot eivät kestä myrskyä.

Tulvasta kärsineellä Calvey-saarella oli tulvavesi sunnuntaina kaksi jalkaa korkeammalla kuin viime lauantaina.

Hollannissa ja Belgiassa ei ole myöskään tulvavaaraa koska siellä ei myöskään ole myrskyä.

Hän sanoi edelleen, että länsivaltojen ei tule ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, joita ei-kommunistiset Aasian vallat eivät hyväksy.

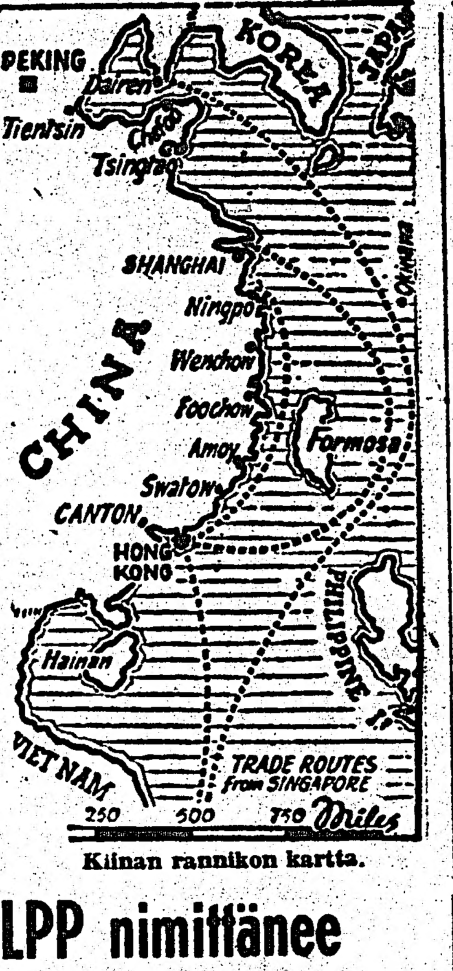

Kiinan rannikon kartta.

LPP nimittänee 25 ehdokasta British Columbiassa

Victoria. — LPP:n maakuntajohtaja Nigel Morgan piti viime viikolla Vancouverin saarella sarjan puheita, mistä ilmeni, että hänen puolueensa tulee nimittämään vähintäin 25 ehdokasta British Columbian tuleviin maakuntavaaleihin.

Pääministeri Bennett on sanonut, että hän tulee määrittelemään vaalipäivän maakunnan lainlaatijakunnan nykyisen istunnon päättymisen edellä.

"Ensimmäisenä tehtävänämme on", sanoi Morgan, "hetikohtainen kampanja sen hyväksi, että lainlaatijakunta ryhtyisi toimenpiteisiin väestön vaatimusten tyydyttämiseksi ja kaupunkien pakolaisten ratkaisemiseksi; sairaalavakuutuksen parantamiseksi sekä työväen tapaturmavakuutuksen ja verotusjärjestelmän uusimiseksi.

"Näiden vaatimusten pohjalta kehittyy kansan vastaehto hallituksen nykyistä epäpopulääristä ohjelmaa kohtaan. Parannus on saatavissa vain kansan kokoomuksen avulla, mikä panee rauhan asian, Canadan itsenäisyyden ja kansan todelliset tarpeet Yhdysvaltain monopolistien edun yläpuolelle. LPP on valmis rakentamaan tällaiselle kansan kokoomusta", sanoi mr. Morgan.

Wm. Heikkilän juttu USA:n ylioikeudessa

Washinton. — William Heikkilän juttu, ensimmäinen McCarran-lain alainen maastakarkoitusjuttu, oli esillä USA:n ylioikeudessa helmikuun toisen viikon lopulla. Tätä juttua seurataan mielenkiinnolla, koska se on koejuttu kommunistisuudesta syytettyjen karkoittamisasiassa.

Lakimiehet Lloyd E. McMurray San Franciscosta ja Joseph Forer Washingtonista vaativat estetuomiota William Heikkilän karkoittamista vastaan.

Forer sanoi oikeudelle, että rakennuspiirustaja Heikkilä joka tuli Suomesta Yhdysvaltoihin 2½ kuukauden ikäisenä vuonna 1906, on määrätty karkoitettavaksi sen jalkeen kun hän sanoi siirtolaisviranomaisille kuuluneensa kommunistipuolueeseen vuosien 1929 ja 1939 välillä.

Siirtolaisviranomaisten suorittamissa kuulusteluissa esitti Heikkilä todistuksia, ettei puolue hänen siihen kuuluessaan esittänyt hallituksen väkivalloin kumoamista, mutta virkailija kieltäytyi hyväksymästä todistusta, sanoi Heikkilän lakimies.

Molemmat lakimiehet esittivät väitteen, että McCarran-lain tarkoituksena on tuhota kommunistit. Tuomari kysyi, eikö laki määrää kaikki ulkomaalaiset anarkistit maasta karkoitettaviksi ja sai vastauksen, että se ei sitä tee. Forer sanoi, että se ei kiellä esim. "Anarchist Society of America"-järjestöä, mutta ainoastaan kommunistit järjestöt ovat kiellettyjä.

Hän myöskin muistutti oikeudelle, että presidentti Truman eitotessaan tämän lain arvosteli tulkintamahdollisuuksia ja että sen avulla halutaan keinoilla millä tahansa päästä käsiksi kommunistipuolueeseen. Väittely kesti toista päivää.

Britanniassa vastustetaan Japanin hyväksymistä tulli-ja kauppajärjestöön

Japani tulvittaisi halvoilla tavaroilla kaikki Britannian markkinat

Lontoo. — **Viime viikon lopulla Daily Expressissä kirjoitettiin, että jos Japani hyväksytään yleiseen tulli- ja kauppasopimukseen (GATO), niin se merkitsee onnettomuutta Britannialle.**

"Ottakaa huomioon tämä", sanotaan kirjoituksessa, "että jos Japani tulee GATO:n jäseneksi, niin Britannia on voimaton suojelemaan Japanin tavaratulvaa vastaan.

"Se ei voi mitään muuta kuin seisoa katsojana kun sen kotimaiset ja siirtomaamarkkinat tulvitetaan Japanin halvan työvoiman tuottamilla tavaroilla. Se ei voi panna edes pennyn tullia niitä vastaan.

"Kuinka on mahdollista muu kuin onnettomuus kun melkein kaikki Japanin tehdastuotteet voidaan myydä halvemmalla.

"Voidaan sanoa, että Britannian tavarain laatu on parempaa, kuten se ovatkin.

"Mutta kuinka monta ihmistä meidän siirtomaamarkkinoilla voi valita laadun halpuuden asemesta.

"On olemassa vain yksi tie.

"Silloin Britannian täytyy luopua GATO:n jäsenyydestä. Brittiläisten käsiin tulee palauttaa oikeudet, joista ei koskaan, ei koskaan saa luopua. On suojeltava omaa kauppaamme ja omaa kansaamme niillä keinoilla mitkä ovat meille edullisimpia."

Kiinassa vietetty kolmivuotismuistojuhlaa

Tokio. — Kiinan radiotiedonannossa lauantaina sanottiin, että Pekingissä on vietetty Neuvostoliiton-Kiinan ystävyyssopimuksen 3. vuosijuhlaa. Juhlaan osallistui yli 1,000 henkilöä, niiden mukana Kiinan pääministeri Chou En-lai ja Neuvostoliiton lähettiläs A. S. Panyshkin.

Pekingin radiotiedossa aikaisemmin mainittiin, että Kiinan-Neuvostoliiton ystävyyssopimuksen johdosta Stalin ja Mao Tse-tung vaihtoivat tervehdyssanomia.

1,450 sai surmansa maanjäristyksessä

Teheran. — Maanjäristys tuhosi maan tasalle Poroudin kylän ja 1,450 sen 1,500 asukkaasta sai surmansa. Poroudi on 200 mailia pohjoiseen täältä.

Maanjäristys kesti kolme minuuttia. Sen keskipiste oli Elburzin vuorella, joka on lähellä Kaspian merta.

Itä-Euroopassa ei ole juutalaisvainoa

"Olosuhteet ovat aivan normaalisia sikäli kuin juutalaiset ovat kysymyksessä"

Berlin. — Sionistit, eivätkä juutalaiset, ovat kansan vihollisia, kirjoitettiin Junge Weltissä viime lauantaina. Neuvostoliitossa ja Itä-Saksassa on rotuviha kielletty, mutta Amerikassa ovat juutalaiset Ethel ja Julius Rosenberg tuomittu kuolemaan.

Lontoo. — Tunnettu englantilainen elokuvajohtaja Ivor Montagu kirjoitti viime viikolla, että hän on matkustanut Tshekokslovakiassa, Unkarissa, Rumaniassa ja Bulgariassa eikä hän ole havainnut minkäänlaista juutalaisvihaa.

"Olosuhteet ovat aivan normaalisia sikäli kuin juutalaiset ovat kysymyksessä", kirjoitti hän. "Tämä on lyhyt vastaus 'puhdistus' ja 'pogrommijutuille' joita levitetään.

"Kauheita juttuja 'antisemitismistä Itä-Euroopassa levitetään kun muutamia juutalaisia ja ei-juutalaisia rikollisia on tuomittu.

"Niitä levitetään tarkoituksella peittää paljastukset amerikkalaisten sabotaasi- ja terrorikoneistosta, jota johtavat sionistit ovat käyttäneet tarkoitustensa hyväksi.

"Olen käynyt juutalaisten synagogissa ja puhunut rabbien ja uskomattomien kanssa. Ei yksikään heistä ole peloissaan."

Rosenbergien henki on kansanjoukkojen käsissä

Paavi Pius XII, tuhannet papit ja lukemattomat demokraatit kautta maailman vaativat armahdusta

Toronto. — Täkäläisellä Massey-hallilla eilen illalla Rosenbergien armahtamisen puolesta pidetyn kokouksen mainoksissa jotka julkaistiin päivälehtien suurina ilmoituksina, kiinnitettiin huomiota seuraaviin tunteita kolkuttaviin tosiseikkoihin:

Vatikaanin sanomalehti **Osservatore Romano** tiedoitti helmikuun 13 pnä 1953, että **paavi Pius XII** on vedonnut Rosenbergien armahtamisen puolesta. Hänen vetoomuksensa perustui armeliaisuuteen, varsinaiseen asiaan kajoamatta.

2,200 protestanttista pappia on Yhdysvalloissa allekirjoittanut vaatimuksen, jossa anotaan Rosenbergien armahtamista ja lukemattomat muut Canadassa ja muualla maailmassa ovat lähettäneet vetoomuksensa presidentti Eisenhowerille.

Utahin valtion ylioikeuden ylituomari **James H. Wolfe** sanoo:

"Oikeuden näkökannalta minä katson, että tämä (Rosenbergien) tuomio lepää horjuvalla pohjalla . . . Näyttää olevan epäilyä heidän syyllisyytensä johdosta. Huomioonottaen tämän epäilyn, tätä tuomiota ei pitäisi panna täytäntöön, sillä seuraukset olisivat korjaamattomat, jos tuleva kehitys osoittaisi tämän pariskunnan syyttömäksi:

Mrs. Eleanor Roosevelt:

"Me emme ole tässä maassa milloinkaan ennen rauhan olosuhteissa teloittaneet ketään maanpetoksesta."

Professori Albert Einstein:

"Minun omatuntoni pakoittaa minut kehoittamaan teitä armahtamaan Julius ja Ethel Rosenbergin."

Tri Harold Urey, Nobel palkinnon voittaja ja kansainvälisesti tunnettu Yhdysvaltain johtava atomitiedemies:

"Minä suosittelen voimakkaasti tämän tuomion edelleen harkintaa."

Charles E. Raven, Hänen Majesteettinsa, kuningatar Elizabeth II pappi:

"Tämä raakamainen tuomio kehittää uskoa, että johtamisen asemasta . . . Amerikka on tulossa hysteeriseksi . . ."

Rabbi Abba Hillel Silver:

"Minä olen valmis antamaan nimeni sellaisen anomuksen (armahdusanomuksen) tueksi."

The Ottawa Citizen:

". . . Ei ole paljoakaan ihmettelyn aihetta tässä tilanteessa, jos ajattelevat ihmiset Yhdysvalloissa ja muualla ovat sitä mieltä, että heidät (Rosenbergit) pitäisi armahtaa."

— Miksi (Rosenbergien oikeuskuulustelun) syyttäjä Saypol käytti vääränvalan tehneen todistusta Rosenbergien tuomitsemiseksi?

FBI:n asiamies John A. Harrington myönsi valaehtoisessa lausunnossaan joulukuun 1 pnä 1952, että, hänen tietojensa mukaan hallituksen todistaja valehteli oikeuskuulustelussa.

— Miksi syyttäjä Saypol ei kutsunut atomitiedemiehiä tri Harold Ureyta ja tri S. Robert Oppenheimeria todistamaan sen jälkeen kun hän tiedoitti oikeusistuimelle ja sanomalehtimiehille, että heidät kutsutaan todistamaan?

Tri Urey antoi myöhemmin julkisen lausunnon sanoen: "Minä havaitsin, että Rosenbergien todistus on tosiperäisempi kuin Greenglassin."

— Miksi syyttäjä Saypol turvautui David Greenglassin, mekanikon todistukseen, joka ei ole saanut tieteellistä koulutusta, mutta joka sanoi, että hän piirsi "kuulemansa" keskustelun perusteella kuvauksen atomipommista?

Greenglass, joka tunnusti varastaneensa salaisuuksia hallitukselta, sai 15 vuoden vankilatuomion sen jälkeen kun hän oli todistanut Rosenbergit kanssarikollisiksi. Hänen vaimoansa, joka myös tunnusti syyllistyneensä vakoiluun, ei vedetty oikeuteen ollenkaan.

Rosenbergit korostavat edelleen syyttömyyttään, huolimatta siitä tosiseikasta, että Yhdysvaltain hallitus on tarjonnut heille kauppaa — heidän elämänsä, jos he vain sanovat, että he ovat syyllisiä.

Antakaa omantuntonne puhua. Sähköttäkää tai kirjoittakaa presidentti Eisenhowerille (White House, Washington, D. C.) että hän harkitsisi uudelleen päätöstänsä.

Kivihiilen kaivajain palkkaa korotettu Englannissa

Lontoo. — Täällä ilmoitettiin lauantaina, että kivihiilen laivajien palkkaa on korotettu 6 shillingiä viikolle.

Aikaisemmin oli kivihiilenkaivajien palkka 7 puntaa viiden päivän viikolle ja punta sekä 10 shillingiä lisää jos he työskentelivät lauantaina.

Kalastusosuusliike teki $1,500,000 arvosta kauppaa viime vuonna

St. Thomas. — Viime lauantaina tiedoitettiin täällä, että Ontario Fishermen's Co-Operativen jäsenet tekivät kauppaa $1,500,000 edestä viime vuonna. Liikevaihto kohosi edellisen vuoteen verraten $600,000.

Yhdistyksen presidentiksi valittiin Cecil Martin ja rahastonhoitajaksi D. E. Penz.

18 vangittu Israelissa pommituksen johdosta

Tel Aviv, Israel. — Täällä on vangittu 18 henkilöä epäiltynä Neuvostoliiton lähetystön pommiattentaattiin.

Poliisi on ilmoittanut, että neljä henkilöä on vangittu pommin heittämisestä neuvostolähetystöön ja 14 salaliittoutumisesta Neuvostoliiton lähetystön vastaista toimintaa varten.

Pakkaamotyöläiset vaativat palkankorotusta

Toronto. — United Packinghouse Workers union virkailija sanoi täällä lauantaina, että unio vaatii pakkaamotyöläisille 10 sentin palkankorotusta. Union johtaja John Lenglett sanoi, että pakkaamot voivat kohottaa työläisten palkkaa korottamatta lihan hintaa.

Täällä pakkaamoissa maksetaan miehille $1.35 ja naisille $1.18 tunnille.

Poika auton alle kuolema seurauksena

Georgetown. — Viime sunnuntaina joutui 11-vuotias Ross Peters auton alle ja menetti henkensä. Hänen äitinsä löysi ruumiin, joka oli paiskautunut 10 jalkaa pois tieltä.

Maakuntapoliisi on vanginnut 23-vuotiaan Joseph Fryn ja asettanut hänet syytteeseen miestaposta. Poliisit uskovat, että hän on ajanut Ross Petersin päälle.

Amerikkalainen voitti naisten kaunoluistelun

Davos, Sveitsi. — Amerikkalainen 17-vuotias Tenley Albright voitti naisten kaunoluistelun maailmanmestaruuden sunnuntaina.

Canadalainen Suzanne Morrow voitti viidennen tilan. Saksalainen Gundi Busch pääsi toiselle tilalle ja Valda R. Osborn voitti kolmannen tilan.

Kilpailuun osallistui 22 naista.

Britannian kauppa Argentinan kanssa parantunut

Lontoo. — Argentiinan kauppakamarin taholta tiedoitettiin lauantaina, että Britannian kauppa Argentiinan kanssa on parantunut. Britannia osti viime vuonna Argentiinasta 53,000,000 punnan edestä tavaraa ja myi Argentiinaan 20,700,000 punnan edestä tavaraa.

Vuoden 1951 kauppatappio oli 69,-100,000 ja viime vuoden 32,300,000 puntaa.

Neuvostoliiton entinen ministeri kuollut

Lontoo. — Lauantaina Moskovan radiotiedoissa sanottiin, että entinen valtion kontrolliliaitoksen ministeri Lev Zaharovich Mekhlis on kuollut.

Hän oli yksi tunnetuimpia juutalaisia Neuvostoliitossa. Hän oli kommunistipuolueen keskuskomitean jäsen.

40 henkilöä kuoli kun bussi paloi

Manila, Filippiinit. — Viime sunnuntaina sai surmansa 40 henkilöä kun bussi syöksyi rotkoon ja paloi noin 100 mailia pohjoiseen täältä. Samassa onnettomuudessa sai 18 henkilöä vaikeita vammoja.

Chiang Kai-shekin tukeminen; väärän hevosen veikkaamista

"Le Devoirin" toimittaja mr. Filion sanoo kiinalaisten olevan ylpeitä hallituksestaan ja puolustavan sitä

Montreal. — Canadan ranskalainen sanomalehtimies, joka meni äskettäin Pekingissä pidettyyn rauhankongressiin "arvostelevana seuraajana" on nyt sitä mieltä, että "mennessä Chiang Kai-shekin puolelle amerikkalaiset veikkasivat väärää hevosta". Tämä "Le Devoir" lehden toimittaja Gerard Filion on julkaissut sarjan copyright-kirjoituksia Kiinasta.

"Mao Tse-tungin hallitus", sanoo Filion eräässä kirjoituksessaan, "on ensimmäinen hallitus, mikä saavutti maan yhtenäisyyden, palautti järjestyksen ja heitti pois ulkomaalaiset." Kaikki kiinalaiset, olkoot he kommunisteja tai ei, selittää Filion, "ovat ylpeitä uudesta hallituksestaan".

Chiangin hallitus "suli pois" sanoo hän, ja "kokonaisia armeijakorpuksia" meni Kansan vapausarmeijan puolelle saatuaan kuulla miten Kansantasavallan hallitus antoi aikaisemmin miltei kokonaisuudessaan kartanonherrain ja ylimystön omistamat maat talonpojille. Filion sanoo, että Kiinan 3,000,000 talonpoikaa, joilla ei koskaan aikaisemmin ole ollut maata, on jo saanut itselleen maata, ja että "he tulevat taistelemaan viimeiseen mieheen asti maansa säilyttämiseksi".

Filion kirjoittaa: "Voidaanko sanoa, että uskonto on kokonaan hävinnyt kommunistisesta Kiinasta?" Tämänlainen kysymyksen asettelu ja vastaus siihen osoittaa, että tämä katolinen sanomalehtimies sivuuttaa kokonaan sen tosiasian, että miljoonat kiinalaiset kuuluvat johonkin ei-kristilliseen uskoon. Tästä huolimatta Filion sanoo, että Kiinassa olessaan hän osallistui kahden katolisen kirkon jumalanpalvelukseen. Yhdestä näistä jumalanpalvelutilaisuuksista Filion sanoo, että kuoron laulu oli "ihanaa". Toisessa kirkossa, missä hän kävi kahdesti, oli kumpanakin sunnuntaina 150—250 henkilöä. "Minun täytyy sanoa, että kaikista ulkomaisista merkeistä päättäen se on katolinen kirkko, jota johtavat kiinalaiset", toteaa Filion samalla ilmaisten mielipiteen, että "läntisen kirkon" tulevaisuus ei näytä ruusuiselta.

Toisella puolen Filion osoittaa kuitenkin mitä kiinalaiset ajattelevat lännen lähetystyön tekijöistä: "Lähetystyön tekijät ovat valkoihoisia — ja valkoihoisuus kuvastaa riistoa." Juuri Yhdysvaltain ja Europan liikeja teollisuusmiehet "tuottivat prostitutionin ja opiumin käytön Kiinaan."

Erikoisen mielenkiintoinen on Filionin kanta syytöksestä, että Yhdysvaltain korkein sotapäällystö on syyllistynyt bakteerisodan käyntiin Koreassa. Tämä katolisen päivälehden toimittaja sanoo, ettei hän ole vakuuttunut näkemistään, todistusainehistoista, mutta hän lisää, ettei hän liioin väitä Washingtonia syyttömäksi, sillä se "mies (Mr. Truman) joka määräsi atomipommin pudotettavaksi Hiroshimaan, kykenee myös kokeilemaan bakteerisodan käyntiä Koreassa".

Joukkomurhaan osallistuneita natseja tuomittu kuolemaan

Syytetyt osallistuivat Aradour-Sur-Glanen asukkaiden tappamiseen ja kylän polttamiseen

Bordeaux, Ranska. — Perjantaina tuomittiin täällä Oradour-Sur-Glanen kylän asukkaiden joukkomurhaan ja kylän hävittämiseen osallistunutta kaksi SS-joukkoihin kuuluvaa natsia kuolemaan ja toisia pitkäaikaiseen vankeuteen.

Oikeudessa on ollut syytettynä tästä julmasta rikoksesta seitsemän saksalaista ja 14 elsasilaista. Oradour-Sur-Glanen kylässä murhattiin 642 miestä, naista, vanhusta ja lasta kesäkuun 10 päivänä 1944. Tämä joukkomurhan sanotaan suoritetun siksi kun saksalaiset natsit epäilivät kylän asukkaiden auttavan ranskalaisia sissejä.

Bordeaux. — Sotaoikeus tuomitsi perjantaina yhden saksalaisen ja yhden elsasilaisen kuolemaan Oradour-Sur-Glanen asukkaiden murhista.

Kolmetoista elsasilaista ja viisi saksalaista tuomittiin viidestä kahteentoista vuoteen vankeuteen.

Saksalainen entinen kersantti Karl Lentz ja elsasilainen Georges-Rene Boos tuomittiin kuolemaan.

Kaksikymmentäviisi saksalaista, jotka eivät olleet paikalla, tuomittiin myös kuolemaan.

Elsasilaiset väittivät, että he olivat pakkopalveluksessa ja että he toimivat määräyksien mukaisesti.

Etelä-afrikkalaiset menevät yleislakkoon Malania vastaan

Tyranniuteen vajonneen hallituksen lait eivät sido kansalaisia, sanoi pappi

Johannesburg. — Neekerien ja intialaisten sekä valkoihoisten parhaimmiston yhteinen suuri kokous, missä oli 874 edustajaa 274:stä järjestöstä, päätti täällä yksimielisesti viime sunnuntaina, että huhtikuun aikana järjestetään kansallinen yleislakko pääministeri Daniel Malanin järjestämien "vaalien" aattona.

Tämän yleislakon tarkoituksena on protestoida Malanin hallituksen parlamentille esittämiä kahta päätöslauselmaa vastaan, jotka antaisivat Malanille sotatilanneen valtuudet, joiden perusteella hän voisi kovakouraisesti rangaista niitä, jotka uhmaavat hänen rotusortolakejaan tai yllyttävät siihen.

Sunnuntaina pidetyn yhteisen konferenssin oli järjestänyt Afrikan Kansallinen Kongressi ja Transvaalin intialaiset. Neekerien ja intialaisten lisäksi konferenssiin osallistui noin 50 valkoihoista, joiden puhemiehenä toimi anglikaanipappi Trevor Huddlestone.

Yllämainitun yleislakon järjestämisen lisäksi tämä konferenssi päätti tehostaa "tottelemattomuuskampanjaa", jonka johdosta Malanin hallitus viime vuonna sulki vankiloihinsa 8,500 henkilöä sen vuoksi kun he olivat tahallisesti uhmanneet hallituksen rotueristämislakeja.

Useimmat heistä "syyllistyivät" sellaiseen hirvittävään rikokseen, että menivät rautatieasemalla istumaan "valkoihoisten penkeille".

Sunnuntaisessa konferenssissa hyväksyttiin neljä päätöslauselmaa, missä tuomitaan Malanin hallituksen lakiehdotukset välikappaleiksi, "joiden avulla kielletään kansan oikeus protestoida maan lakeja vastaan" ja lisätuettaisiin "pistinten, kuulien ja ruoskan mielivaltainen käyttö syyttömiä ihmisiä vastaan".

Yhdessä päätöslauselmassa sanotaan, että Malanin hallituksen lakiehdotukset muodostavat "savuverhon ja salavehkeilyn, joiden avulla valkoihoisia peloitellaan uhkaavasta 'mustien kapinasta' ja yllytetään vaatimaan valtuuksia broederbondin (kiihkokansallinen järjestö, johon ministeri Malan kuuluu) poliisivaltion perustamista."

Konferenssi päätti järjestää yhä suurempia joukkoja kaupungeissa ja maaseudulla värillisten ihmisten "epäinhimillistä riistoa vastaan".

Rev. Huddlestone sanoi avauspuheessaan, että Malanin paheelliset lakiehdotukset riistävät kaikkein perustavimmat vapaudet, kuten puhevapauden, lakiin perustuvan hallitusjärjestelmän ja henkilökohtaisen koskemattomuuden. Hän sanoi: "Minä protestoin Anglikaanisen kirkon pappina ja uskon, että minä puhun kirkkoni muidenkin pappien puolesta, vaikka en voikaan sanoa, että minä edustan heitä . . . Kristillinen kirkko on aina opettanut, että jos hallitus rappeutuu tyranniuden tasolle, sen lait eivät enää sido kansalaisia."

Tekstiilityöläisten union johtaja palaa Amerikkaan

Montreal. — Täällä ilmoitettiin lauantaina, että United Textile Workers of American (TLC-AFL) Canadan johtaja Sam Baron palaa takaisin Yhdysvaltoihin.

UTWA:n presidentti Anthony Valente ilmoitti lauantaina, että Baron vapautetaan tehtävistään maaliskuun 1 pnä.

Canadian Textile Councilin johtaja R. Kent Rowley sanoi, että "Baron oli niin epäonnistunut henkilö tekstiilityöläisten keskuudessa, että AFL piti hänet pois uniotoiminnasta sitten viime kesäkuusta lähtien".

46 kateissa lento-onnettomuudessa

New Orleans. — Kaikkiaan 46 henkilöä on kateissa kun lentokone myrskyn johdosta syöksyi mereen viime lauantaina. Seitsemäntoista ruumista on tähän mennessä löydetty.

Lentokoneessa oli 41 matkustajaa ja viisi miehistöön kuuluvaa.

Yhdysvaltain rannikkovartiostolaivasto ilmoitti sunnuntaina, että se löysi lentokoneen jäännökset 60 mailia Mobilesta kaakkoon

11 kalastajaa hukkunut Japanissa

Tokio.—Täällä tiedoitettiin sunnuntaina, että 11 kalastajaa on kadoksissa kun kalastajalaiva törmäsi yhteen kiinalaisen kauppalaivan kanssa.

Kaksitoista kalastajaa pelastettiin.

Räjähdyksessä kuoli 12 henkilöä

Richmond, Calif. — Täällä sai surmansa 12 miestä kun tapahtui räjähdys Hercules Powder Co:n tehtaassa viime perjantaina.

Räjähdys oli niin voimakas, että tiilliä lenteli 700 jalan etäisyyteen räjähdyspaikalta.

AFL:n lehti tuomitsee Eisenhowerin ohjelman

Uskoo formosalaisten olevan nyt ihmeissään siitä kun Yhdysvaltain laivasto "puolusti" punaista Kiinaa

Reading, Penn. — Täkäläinen uniolehti varoittaa, että Eisenhowerin ohjelma Formosan suhteen vie Yhdysvaltoja (ja maailmaa) "askeleen lähemmäksi uutta kaikkisisältävää sotaa".

"The New Era", joka yllämainitun varoituksen antoi lukijakunnalleen, on AFL:n Perks Countyn Central Labor Unionin ja kongressimies George Rhodes (D-Pa.) epävirallinen äänenkannattaja. Se kirjoitti toimituspalstallaan helmikuun 5 pnä:

"Meidän liittolaisillamme on syytä ulkomailla pelätä tätä viimeisintä toimenpidettä, mikä ilmeisesti vie tätä maata askeleen lähemmäksi kaikkisisältävää uutta sotaa. Formosan saarella olevat Kiinan nationalistit ovat selvästi kykenemättömiä käymään kaikkisisältävää sotaa Kiinan mannermaata vastaan ja ainoastaan Amerikan miehet ja aseet pystyvät siihen työhön . . .

"Eisenhower voinee todella haluta sodan välttämistä, mutta hänen koko taustanaan on sotilastaktiikan elämä. Hän ajattelee sotilaallisesti. Hän toimii sotilaallisesti. Ja sotilasajatuksia liitetään kansainvälisen diplomatian kaikkiin osiin.

"Niin kauan kuin Amerikan kansalle annetaan tositietoja, yleisen mielipiteen jarrut voivat estää välittömän syöksyn sotaan. Mutta 7. laivaston pois kutsumisen syiden vääristely on selvästi askel väärään suuntaan. Formosalaisten täytyy olla nyt yhtä yllättyneitä, kuin me muutkin, saatuaan kuulla, että 7. laivasto oli suojaamassa punaista Kiinaa."

VIIME TIEDOT

Seoul. — Amerikkalaiset lentokoneet pommittivat maanantaina Suihon sähkövoima-asemia Yalu-joella, joka on Kiinan rajalla. Pommitukseen osallistui 500 lentokonetta.

New York. — Liittovaltion tuomari on määrännyt Ethel ja Julius Rosenbergin teloitettavaksi maaliskuun 9 päivänä alkavalla viikolla, mahdollisesti maaliskuun 12 päivänä.

Sault Ste. Marie. — Kaksi Algoma Steel Corp. työläistä kuoli maanantaina häkään pumppuhuoneessa. Garry Booth löysi Herbert Rueksin ja Roy Gillespien kuolleina pumppuhuoneesta ja kun hän yritti vetää miehet ulos hän oli itse pyörtyä.

Saigon, Indo-Kiina. — Tulipalo tuhosi täällä noin 5,000 asuntoa satama-alueella ja 20,000 ihmistä jäi kodittomaksi.

Pariisi. — Ranskalainen sotilaslentokone syöksyi maahan Pariisin esikaupungissa viime sunnuntaina ja kuusi miehistöön kuuluvaa miestä sai surmansa.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Business Office 4-4264 Editorial Office 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario. Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:		
Canadassa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.75
		3 kk. 2.25
Yhdysvalloissa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.30
Suomessa	1 vk. 8.50	6 kk. 4.75

CCF tuomitsee USA:n suunnitelmat

Osallistuen viime torstaina alahuoneen istunnossa käytyyn ulkopoliittiseen keskusteluun, CCF:n v.t. johtaja MacInnis esitti ryhmänsä syvän huolestuneisuuden siitä, että Yhdysvalloissa nyt suunnitetavana oleva Kiinan merisaarto ja Chiang Kai-shekin joukkojen aseistaminen voi johtaa hyvin vakavaan tilanteeseen, ehkäpä kolmannen maailmansodan alkamiseen.

Täten CCF:n parlamenttiryhmä liittyi niihin hyvää tarkoittaviin ihmisiin, jotka ovat eri puolilta maailmaa lähettäneet protesteja presidentti Eisenhowerin sen lausunnon johdosta, jonka mukaan Yhdysvaltain laivasto "ei enää suojaa" Kiinan mannermaata Chiang Kai-shekin hyökkäyksiä vastaan.

Tunnettu tosiasia tietysti on, että Yhdysvaltain seitsemäs laivasto ei ole koskaan estänyt Chiang Kai-shekin reittauksia — sillä Chiangin "asevoimat" ovat niitä tuhkatiheään tehneet heikkojen voimiensa edellyttämässä määrässä. Myös tiedetään, ettei Chiang Kai-shek pysty vastaisuudessakaan mitään hyökkäyksiä Kiinan mannermaalle järjestämään, — ellei ole tarkoitus sijoittaa hänen sotilaitaan Yhdysvaltain laivastolla ja ilmavoimilla. Juuri tähän sekä Chiang Kai-shekin joukkojen yleisöön käyttömmahdollisuuteen käsitetään Eisenhowerin lausunnon tähdänneen ja juuri se on aiheuttanut huolestuneisuutta kautta maailman.

Kuten tiedetään, Canadan liittohallitus sanoutui irti Eisenhowerin suunnitelmista. Britannian toryhallituksen pääministeri Winston Churchill antoi ymmärtää, että hänen hallituksensa ei aio vastaansanomatta seurata Yhdysvaltain sotaisia kenraaleja sotaan Chiang Kai-shekin miesten hyväksikäyttösuunitelmien perusteella. Britannian työväenpuolueen oikeistojohto on julkisesti tuominnut Eisenhowerin suunnitelmat ja vaatinut tiukasti, että Britannia pysyy erillään niistä. Samanlaisia esimerkkejä voitaisiin esittää Euroopan mannermaalta kuinka konservatiiviset porvarit ja oikeistolaiset sosialidemokraatit ovat protestoineet miltei yhtä päättävästi Eisenhowerin suunnitelmia vastaan kuin kommunistit, vasemmistososialistit ja vapaamieliset porvarit. Me emme ole huomanneet että mitkään vastuunalaiset piirit olisivat tukeneet Yhdysvaltain kenraalien sotaisia suunnitelmia Kiinaa vastaan. Eisenhowerin kannattajapiiri on rajoittunut Chiang Kai-shekiin, Oskari Tokoin "newspaperiin" ja — Toronton Vapaa Sanaan sekä niihin verrattaviin.

Ajan merkkinä ja erittäin lämpimästi tervehdittävänä sellaisena on pidettävä sitä kun St. Laurentin hallituksin lievästi ja CCF:n parlamenttiryhmä ilmaisivat huolestuneisuutensa sodan laajentamissuunnitelmista ja vastustavat niitä. Täten menetellessään liittohallitus ja CCF:n parlamenttiryhmä kohottivat arvovaltaansa Canadan kansanjoukkojen keskuudessa.

Mutta kielteinen suhtautuminen Eisenhowerin suunnitelmaan ei yksinään riitä, sillä niin kauan kuin Korean sota on käynnissä, on myös vaara, että ne jotka ovat täsä sodasta ja sen jatkumisesta vastuussa, voivat jolloin tavoin laajentaa sitä. Tämän vuoksi olisi toivottavaa, että CCF:n parlamenttiryhmä ja St. Laurentin hallitus liittyisivät niihin hyvää tarkoittaviin canadalaisiin, jotka vaativat Korean sodan hetikohtaista lopettamista. Vain Korean sodan lopettamisen avulla voidaan taata se, etteivät sodanlietsojat saa provosoitua sodan laajentamista Kiinaan, mikä tarkoittaisi kolmannen maailmansodan alkamista, jota kukaan ajatteleva ihminen ei halua ja mistä esim. CCF:n parlamenttiryhmä sanoutui irti.

Muistaa myös sopii, että Korean sota voidaan lopettaa heti, jos vain on riittävästi tahtoa siihen. Välirauhaneuvottelijat ovat päässeet yksimielisyyteen kaikista muista kysymyksistä paitsi ei sotavankien vaihtamisasiasta. Näinmuodoin ei ole mitään järkisyytä sodan jatkumiseen ja ihmisverien vuodatukseen. Korean sota pitäisi lopettaa viivyttelemättä siinä mielessä, että sotavankien vaihtamiskysymys ratkaistaan myöhemmin kansainvälisten lakien ja sopimusten määräämässä hengessä.

Canadan rauhanpuolustajain johdolla on käynnissä erikoinen kampanja Korean sodan hetikohtaisen lopettamisen puolesta. Tämän kampanjan kohokohdaksi on määritelty helmikuun 28 päivä, jolloin pidetään suuria joukkotilaisuuksia Korean sodan hetikohtaisen lopettamisen hyväksi. Siihen mennessä pitäisi kaikkien canadalaisten ja heidän järjestöjensä esittää rauhantahtonsa parlamentin jäsenille ja liittohallitukselle. Muistakaamme se tosiasia, että rakennuksessa on niin kauan tulipalon vaara kuin sen jossakin nurkassa kytee pienimpikin tuli. Ainoa järkevä keino on se, että sammutetaan kytevä tuli ja estetään siten sen leveneminen. Näin on asia myös taistelussa kolmannen maailmansodan vaaraa vastaan, mikä on saanut huolestumaan niin laajat yhteiskuntapiirit kautta maailman: Korean sota tulisi lopettaa heti, ettei se sytytä kolmatta maailmansotaa.

Tässä sitä nyt ollaan

Noin viikko sitten kiinnitimme tällä palstalla huomiota siihen tosiasiaan, että puheet Kiinan Kansantasavallan muka tällä harjoittamasta rahankiristyksestä on silkkaa vaihetta ja petosta. Kuten muistettanee, me sanoimme silloin, että rahankiristystä on harjoitettu ja harjoitetaan ehkä vieläkin Chiang Kai-shekin koplan toimesta ja hyväksi.

Silloin emme osanneet odottaa, että nämä väitökset Chiang Kai-shekin "rahankeräyksestä" tulevat niin nopeasti paljastetuksi, mitä todellisuudessa tapahtui. Mutta niin on kuitenkin käynyt, sillä CP:n Lethbridgen uutistiedossa kerrottiin helmikuun 10 pnä mm. seuraavaa:

"Lethbridgeläinen (kiinalainen) Wong Shuey . . . sanoi tänään, että Kiinan rajojen ulkopuolella asuvaa 13,000,000 kiinalaista pyydetään lahjoittamaan dollarin kuukaudessa "Pelastakaa Kiina" rahastoon . . . Tämä raha annetaan Chiang Kai-shekin kansalliselle hallitukselle ja armeijalle Formosassa . . ."

Rahaa siis halutaan kahmia Canadassa ja muualla ulkomailla olevilta kiinalaisilta, että Chiang Kai-shekin koplakunta voisi jatkaa sodankäyntiään Kiinaa ja samassa tietysti ulkomailla asuvien kiinalaisten omaisia vastaan!

Asia erikseen on vain se, saadaanko kiinalaisia enää tällaisia "lahjoituksia" tekemään — sillä kaikesta huolimatta on kuitenkin totta, että Chiang Kai-shekin miesten on kiinalaisten elämän suhteen on heltynyt ulkomaillakin.

Mutta huolimatta siitä, saako Chiang Kai-shek näitä dollarin lahjoituksia kaikilta kiinalaisilta tai ei, meidän pitää panna merkille, mitä suunnalta täkäläisten kiinalaisten kovalla työllä ansaitsemia dollareita.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Oskar Peltonen, Toronto, Ont. täyttää 60 vuotta helmikuun 24 pnä.

Felis Aho, Kapuskasing, Ont., täyttää 50 vuotta helmikuun 24 pnä.

Israel Humalamäki, Rock Mnt. House, Alberta, täytti 80 vuotta helmikuun 15 pnä.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnitteluihin.

YLEISÖN KIRJEITÄ

Tässä osastossa julkaistaan yleisön kirjeitä ja ne siis edustavat kirjoittajain mielipiteitä. Kirjeet pitäisi rajoittaa, jos mahdollista, 200 sanaan. Tähän osastoon lähetettyjä kirjeitä ei palauteta.

• • •

25 VUOTTA HOLLINGERIN SUURESTA PALOSTA

Helmikuun 10 pnä 1928 syttyi tulipalo Hollingerin kaivoksen 550 tasanteella. Onnettomuus vaati 39 työläisen elämän, mm. kahdeksan suomalaisen.

Tulipalo sai niin vakavan luonteen, että apua piti pyytää Pittsburgista, Yhdysvalloista asti, koska omat pelastusvälineet olivat puutteelliset ja tulen pelättiin leviävän McIntyre-kaivokseen, joka oli yhteydessä Hollingerin kansa. Apua tuli ylimääräisellä junalla. Onnettomuus vaati kuitenkin monta uhria ja vielä lukuisemmat joutuivat taistelemaan elämästä ja kuolemasta.

Onnettomuuden johdosta hallitus toimitutti tutkimuksen, jossa yhtiön avustajana toimi eräs kuuluisa lakimies. OBU:n-unio toimi silloin täällä ja se palkkasi myöskin työläisten puolta valvomaan lakimiehen. Ketään ei asetettu syytteeseen. Kuitenkin todettiin pahaksi tavaksi se, että tyhjä stoopi oli täytetty kaikenlaisilla tulenaroilla jätteillä. Tutkimus toi esille paljon epäkohtia kaivoksessa ja ne määrättiin yhtiö korjaamaan. Yhtiö teki myöskin siirtoja ja muutoksia ylemmässä johdossa.

Timminsin hautausmaalla on kaunis joukkohauta, jossa on kahdeksan suomalaista ja yksi slaavilainen, jotka menettivät henkensä Hollingerin onnettomuudessa. Hauta on SJ:n Timminsin osaston hankkima ja kunnossapitämä. — Mainari.

UUTINEN OLI VÄÄRÄ

Teidän uutisenne tammikuun 29 päivän lehdessä, koskien Port Arthurin peltiseppien lakon sopimisen ehtoja, ei ollut oikea. Pyytäisin teidän esittävän kirjeenvaihtajallenne, että hän korjaisi sen.

Mikäli tulee kysymykseen 4 prosentin kesälomamaksu ja 4 maksullista juhlapäivää vuodessa, oli uutinen oikea. Myös aikaisempi uutinen lakon alkuajoilta oli harhaanjohtava.

— Peltiseppä.

Ylläolevan huomautuksen johdosta kiitämme "peltiseppää" ja samalla pyydämme nyt saamamme tiedon perusteella korjata mainitun uutisen sen kohdan, jossa sanottiin tuntipalkkojen olevan nyt "2½ korkeammat" ja että työläisten "peruspalkka on tämän mukaan $1.75 tunnille". Peltisepät saivat 15 prosentin korotuksen, jonka jälkeen tuntipalkka on $1.90. — Toim.

Mitä muut sanovat

MERIROSVOJEN AVULLA

Ny Tidissä kirjoittaa M. R. (o) mberg Formosan kysymyksen "toisesta puolesta":

"Suomella on normaalit suhteet Yhdysvaltoihin ja normaalit suhteet Kiinaan. Niinkauan kuin Amerikka saartoi yksinään Kiinaa oli mahdotonta — häiritsemättä Suomen ja USA:n suhteita — ryhtyä sellaiseen kaappaukseen, jolla nyt uhataan Wiimaa. Tämä koski vielä suuremmassa määrässä länsieurooppalaisten maiden laivoja. Onhan tunnettu tosiasia, että Englanti ei suinkaan täysin sydämin siunaa amerikkalaista saartoa, ja Englannin kauppa Kiinassa on jatkunut suuremmassa tai pienemmässä määrässä. Amerikkalaisten sotalaivojen on ollut vaikeata ahdistaa englantilaisia rahtilaivoja. Nyt pääsee Amerikka sellaisista ärsyttävistä tehtävistä. Hieno työ uskotaan Formosan maksetuille merirosvoille."

Iranin ja USA:n öljyneuvottelut ajautuneet karille

New York. — Britannian, Yhdysvaltain ja Iranin väliset öljyneuvottelut ovat ajautuneet sellaiseen pisteeseen, että sopimusmahdollisuudet ovat epävarmat, sanotaan Washingtonin tiedonannossa, joka on päivätty helmik. 10 pnä.

Neuvottelut USA:n suurälhettilään Hendersonin ja Iranin pääministerin Mossadeghin välillä jatkuvat, mutta ne ovat käyneet satunnaisiksi.

Poliisi riehuu Länsi-Saksassa

Munchen. — Helmikuun 10 päivään vastaisena yönä pidätettiin Baijerissa noin 30 ihmistä ja takavarikoitiin suuri määrä asiakirjoja.

Neuvostoliiton teollisuuden kehityksen nopea vauhti

Ennen vuoden 1952 päättymistä oli neuvostolehdissä paljon tietoja vuoden 1952 tuotantosuunnitelman täyttämisestä Neuvostoliiton monissa teollisuuslaitoksissa. Marrask. täytti vuosisuunnitelmansa Kahovkan vesivoimalaitoksen rakennus- ja asennustyöläiset Dneprillä. Paljon lyhyemmässä ajassa kuin oli suunniteltu tehtiin maatöitä yli 5 miljoonaa kuutiometriä ja muurarit, kirvesmiehet ja rapparit valmistivat 36,000 neliömetriä asuntoalaa rakennustyöläisiä varten. Työinnostus tällä suurrakennuksella kasvaa lakkaamatta. Donetsin alueen Tshistjakovon kaivoksen N:o 100 työläiset kohottivat työnsä tuottavuutta kuluneen 9 kuukauden aikana 16 prosentilla ja marraskuun puolivälin mennessä tuottivat kivihiiltä yhtä paljon kuin olisi pitänyt tuottaa koko vuoden kuluessa. Eestin Kohtlajärven öljyliuskekombinaatin työkollektiivi täytti vuosisuunnitelmansa vähemmässä kuin 11 kuukaudessa tuottaen kaasua yli suunnitelman monta kymmentä miljoonaa kuutiometriä.

Tällaisia tietoja on paljon. Kaivostyöläiset ja metallurgit, konerakennus- ja naftatyöläiset, kutoma- ja ravintoainetyöläiset, rakennus- ja asennustyöläiset ovat tahtoneet täyttää vuoden 1952 suunnitelman ennen määräaikaa ja alkaa jo tänä vuonna tuotteiden valmistuksen tulevan vuoden laskuun. Käyttäen taitavasti kotimaista tekniikkaa, jota on teollisuuslaitoksilla yllinkyllin, ja kohottaen jatkuvasti työnsä tuottavuutta Neuvostoliiton työtätekevät supistavat viidennen stalinlaisen viisivuotissuunnitelman tehtävien täyttämisen määräaikoja.

Vaikka viisivuotissuunnitelmassa on huomioitu teollisuuden tuotannon keskimääräinen vuosikasvu 12 prosentiksi, niin viisivuotiskauden kahtena ensimmäisenä vuotena tämä kasvu on ollut keskimäärin 14 prosenttia. Kansantalouden kaikkien alojen kehityksen perusalan — raskaan teollisuuden tuotanto on kasvanut keskimäärin 15 prosentilla vuodessa suunnitellun 13 prosentin asemesta, mutta kulutusesineitä tuottavan teollisuuden tuotanto — 13 prosentilla vastoin viisivuotissuunnitelmaa koskevissa direktiiveissä huomioituja 11 prosenttia.

Kehityksen nopea vauhti on luonteenomaista koko neuvostoteollisuudelle. Teollisuuden tuotanto kasvaa Neuvostoliitossa vuosi vuodelta ja sitä paitsi se kasvaa niin nopeasti, ettei aikaisemmin sitä tunnettu. Ennen Hitler-Saksan valapattoista karkaamista Neuvostoliiton kimppuun Neuvostoliiton teollisuus tuotti tavaroita 8,5 kertaa enemmän kuin tsaarin Venäjän teollisuus vuonna 1913.

Toinen maailmansota pidätti Neuvostoliiton teollisuuden kehityksen kulun 8—9 vuodeksi. Sodan suunnattomista hävityksistä huolimatta Neuvostoliiton teollisuus saavutti ja ylitti jo vuonna 1948 sodanedellisen — vuoden 1940 tuotantotason. Mutta ensimmäisen sodanjälkeisen (neljännen) viisivuotiskauden viimeisenä vuonna — vuonna 1950 oli Neuvostoliiton teollisuuden tuotanto jo 73 prosenttia suurempi kuin vuonna 1940. Viidennen visivuotissuunnitelman kahtena ensimmäisenä vuotena (1951—1952) kasvoi teollisuuden tuotanto entisestään: vuonna 1952 koko teollisuus valmistaa tuotteita 2,3 kertaa enemmän kuin vuonna 1940. Esimerkiksi suurteollisuus tuottaa nykyään jokaisessa yhdeksässä päivässä yhtä paljon tuotteita kuin koko Venäjän tuotanto ennen Lokakuun Suurta sosialistista vallankumousta tuotti vuodessa.

Viidennen viisivuotiskauden lopussa — vuonna 1955 Neuvostoliiton teollisuuden tuotanto tulee olemaan kolme kertaa suurempi vuoden 1940 tuotantoa. Viidennen visivuotiskauden kahden ensimmäisen vuoden tulokset, joiden kuluessa Neuvostoliiton työtätekevät kohottivat tuotannon vauhtia ja supistivat suunnitelman täyttämisen määräaikoja, osoittavat kirkkaasti, kuinka reaalisia ovat tällaisten tulosten saavuttamisen ja vieläpä suunnitelman ylittämisenkin mahdollisuudet. Se merkitsee sitä, että neuvostovallan olemassaolon 38 vuonna teollisuuden tuotanto tulee olemaan 25 kertaa suurempi kuin vuonna 1913.

Kehityksen nopea vauhti on sosialistisen teollisuuden suuri paremmuus, teollisuuden, joka ei tunne kriisejä ja lamaannusta. Neuvostoliiton teollisuus, samoin kuin koko sosialistinen tuotanto kehittyy ja kasvaa herkeämättä kansan eduksi, neuvostoihmisten kasvavien aineellisten ja kulttuuritarpeiden tyydyttämisen hyväksi.

KONEITA MAATALOUDELLE

Ljuberetskin tehtaan liukupohjalta lähti hiljattain tuhannes pellavanjorjuukombaini. Tämä neuvostokonstruktorien keksimä korkeatehoinen kone korjaa tunnissa pellavan yli hehtaarin alalta. Viime syksynä oli uusia kotimaisia koneita Neuvosto-Kirgisian Oshin ja Dzhalalabadin alueen kolhoosien puuvillapelloilla. Ne ovat sellaisia koneita, jotka korjaavat puuvillan puhkeamattomista koteloista.

Neuvostoihmiset tuottavat joka vuosi yhä enemmän uusia koneita sosialistiselle maataloudelle. Esimerkiksi vuonna 1952 kokeiltiin maan eri puolilla toista tuhatta neuvostokonstruktorien keksimää uutta konetta. Kokeilujen tuloksena Neuvostoliiton Maatalouden ministeriö on ehdottanut tuotettavaksi huomattavan määrän uusia koneita, jotka helpottavat työtä puimatantereilla, heinänkorjuussa ja teeviljelyksillä.

Maatalouden varustaminen uusilla koneilla vastaa kolhoositalonpoikaiston ja koko neuvostokansan etuja. Ilman nopeita ja viisaita koneita, jotka helpottavat talonpoikain työtä ja kohottavat sen tuottavuutta, ei voida kestää Neuvostoliitossa hyväksytyn maataloustuotannon mittasuhteita enempää kuin vauhtiakaan.

Sodan jälkeen on perustettu maassa 1546 uutta kone- ja traktoriasemaa, suojametsäasemaa, maanparannusasemaa ja karjatalousasemaa. Tällaisia semia on nykyään maassa miltei 9,000. Kone- ja traktoriasemat tekevät nykyään kolhooseissa noin 170 erilaista työtä sitä vastoin kuin vuonna 1940 tekivät vain 90. Tänä vuonna kone- ja traktoriasemat tekivät kolhoosien tärkeimmistä peltotöistä kolme neljännestä. Miltei täydellisesti on koneistettu puuvillan, sokerijuurikkaan ja muiden teollisuuskasvien kylvö. Noin 3—4 vuotta sitten ei perunan istutuksessa käytetty koneita lainkaan. Mutta vuonna 1951 istutettiin kaikista perunamaista 28 prosenttia konevoimalla ja vuonna 1952 jo 70 prosenttia. Yli 70 prosenttia kolhoosien viljoista korjattiin viime kesänä kombaineilla. Vuosi vuodelta lisääntyy puuvillan korjaaminen ja puhdistaminen konevoimalla. Yhä enemmän käytetään konevoimaa muissakin peltotöissä sekä myöskin karjataloudessa.

Viidennen viisivuotissuunnitelman täyttämisen tuloksena Neuvostoliiton maatalous tulee koneistetuksi vielä enemmän. Kolhoosien peltotyöt koneistetaan pääpiirteissään kaikki, laajasti koneistetaan suurta vaivaa vaativia töitä karjataloudessa, vihannesten viljelyksessä, puutarhaviljelyksessä, maataloustuotteiden kuljetuksessa, lastauksessa ja purkauksessa, maiden kastelusa, soiden kuivauksessa ja uudismaiden raivauksessa. Valtion maatiloista (neuvostotiloista) puheen ollen on sanottava, että niillä koneistetaan pääpiirteissään kaikki suurta vaivaa vaativat työt maanviljelyksessä ja karjataloudessa.

Maatalouden alalla uusi suunnitelma asettaa tehtäväksi koneistaa vuonna 1955 kaikki kyntötyöt sekä viljan, teollisuus- ja rehukasvien kylvön 90—95 prosentilla ja viljan ja auringonkukan korjuun 80—90 prosentilla. Korkea tulee koneistamistaso olemaan muidenkin maatalouskasvien korjuussa. Kaikki tämä käy mahdolliseksi siksi, että kone- ja traktoriasemien traktorikanta lisääntyy 50 prosentila, kolhoosit ja neuvostotilat saavat uusia maatalouskoneita, enemmän otetaan käytäntöön sähkötraktoreita ja muita sähköllä käytettäviä maatalouskoneita.

Kolhoosien laajat viljelysalat antavat laajan mahdollisuuden monenlaisten koneiden käyttämiselle. Neuvostovaltio, joka huolehtii herkeämättä maatalouden kohottamisesta, käyttää suuria summia maataloustöiden koneistamiseen. Maatalouskoneita rakentava teollisuus kykenee taas tuottamaan sellaisia koneita ja niin paljon kuin niitä tarvitaan maanviljelyksen ja karjatalouden kohottamiselle.

Ainoastaan 10 pros. valkokaulustyöläisistä oli sopimus

Ottawa. — Canadan työministeriön lokakuussa 1951 suorittamassa tutkimuksessa todettiin, että lähes kymmenen prosenttia Canadan teollisuuslaitosten valkokaulutyöläisistä oli mainittuna aikana työehtosopimusten alaisia. Nämä sopimukset koskivat kaikkiaan 13,880 valkokaulustyöläistä, joista ainoastaan 2,893 oli konttorityöläisten unioiden sopimusten alaisia; 6,0227 oli teollisuustyöläisten sopimusten alaisia ja 4,960 työläistä edustivat erilaatuiset järjestöt, joiden toimintapiiri rajoittui kysymyksessä oleviin teollisuusyrityksiin.

Kenian murhenäytelmästä

Verilöylyt, karkoitukset ja yhä häikäilemättömämpi terrori ovat tory-hallituksen politiikkana Kenyan kansan vastarinnan murtamiseksi. Englannin hallituksen toimenpiteet ovat herättäneet tyrmistystä maailman yleisessä mielipiteessä. Mitä Kenyassa itse asiassa tapahtuu? Selostamme seuraavassa niitä olennaisia tekijöitä, joita ilman nykyisen kriisin ymmärtäminen on mahdotonta.

ERÄS IMPERIUMIN STRATEGINEN SOLMU

Englannin hallitus pitää Kenyaa eräänä imperiumin sotilaallisesti ja taloudellisesti arvokkaimpana siirtomaana. Strategisesti sen merkitys on siinä, että se muodostaa Afrikan itärannikkoa pitkin kulkevan käytävän Englannin Keski-idän tukikohdista etelään, Englannin liittolaisen Malanin etelä-afrikkalaisiin tukikohtiin. Kenyaa rakennetaan parhaillaan selustatukikohdaksi Suezin kanavalle keskitetyille brittiläisille voimille. Lisäksi Kenya on yhdysalueena Intian valtameren ja Victoria-järveä ympäröivän sotilaallisesti tärkeän Keski-Afrikan välillä.

Kenyasta brittiläinen imperiumi saa huomattavia määriä teetä, kahvia, sisal-hamppua, vuotia ja nahkoja, parkkihappoa ja erilaisia kemikalioita. Toisaalta Kenya on brittiläisen teollisuustuotannon markkina-alue. Tuonti perustuu halpaan afrikkalaiseen työvoimaan, vienti tarjoaa suuria voittoja brittiläisille yhtiöille — klassillista imperialismia!

KETKÄ HALLITSEVAT MAATA?

Kenyassa on 30,000 eurooppalaista, 24,000 arabialaista, 100,000 intialaista ja 5,250,000 afrikkalaista (neekeriä).

Toimeenpanovallan omaava kuvernööri nimitetään Lontoossa. Hänen alaisenaan on neljä eurooppalaista käsittävä toimeenpaneva komitea, jonka neuvoihin kuvernööri ei kuitenkaan ole sidottu.

On myös lakiasäätävä neuvosto, joka on olevinaan parlamentti. Mutta 30,000 valkoihoisella on neuvostossa 39 edustajaa, 100,000 intialaisella kuusi, 24,000 arabialaisella kaksi ja 5,250,000 afrikkalaisella vain kuusi edustajaa. Ja kaikki kuusi afrikkalaista edustajaa nimitetään — niitä ei siis valita.

Myös paikallishallinto on tarkoin eurooppalaisten käsissä, lukuunottamatta eräitä alueita, joilla brittiläisille ystävällisten heimopäällikköiden on sallittu muodostaa alkuasukasneuvostoja. Mutta tällöinkin päätökset sanelee viime kädessä brittiläinen ylijohto.

Ja minkälainen sitten on tämä ylijohto, minkälaisia brittiläiset siirtomaavirkamiehet?

Eversti E. S. Grogan on hyvä esimerkki. Hän on 78 vuoden ikäinen ja lakiasäätävän neuvoston vanhin jäsen. Viime marraskuun 26 pnä hän julisti:

— Jos tämä on kapinaa ja sitä se ilmeisesti on, niin jokainen siihen osallistunut on syyllistynyt maanpetokseen ja asianmukainen rangaistus sellaiselle on hirttäminen niskastaan roikkumaan, kunnes hän on kuollut. Ja eversti lisäsi, että sataa näistä roistoista pitäisi syyttää maanpetoksesta ja 25 pros. hirttää henkiinjäävien silmien edessä, jotka taas pitäisi lähettää alkuasukasalueille "kertomaan iloista uutista toisille".

Poliisin ammuttua 20 miestä ja naista Kirawarassa sanoi lakikomitean jäsen John Whyatt: — Luulenpa, että oppitunnilla oli tuohon laittomaan roskaväkeen tervehdyttävä vaikutus.

SUURIN KYSYMYS: MAA

Kenyassa on Afrikan hedelmällisimpiä maita ja sen ilmasto on sopiva eurooppalaisille. Tämä juuri on kikujun ja muiden alueella asuvien heimojen tragedia.

Vv. 1901—1904 Englannin hallitus otti itselleen kaiken oikeuden maahan sillä "perusteella", että laajoja alueita oli viljelemättöminä. Vv. 1901—1914 suurin osa hedelmällisimmästä maasta jaettiin eurooppalaisille siirtolaisille. Nykyään 2,000—3000 eurooppalaisella on hallussaan 16,700 neliömailia parasta viljelysmaata — noin 50,000 neliömailia huonompilaatuista maata on jätetty yli viidelle miljoonalle afrikkalaiselle.

Kikuju-heimo menetti 500,000 eekkeriä maata ja wakamba- ja masaiheimot suurimman osan hedelmällisimmistä maistaan. 250,000 alkuasukasta joutui paimentamaan karjaansa valkoisten mailla ja tällöin heidän oli työskenneltävä 180 vuorokautta vuodessa valkoisten hyväksi . . .

Menetettyään maansa afrikkalaiset alkuasukkaat köyhtyivät nopeasti ja he joutuivat vuokraamaan maata valkoihoisilta farmareilta. Korkeat verot, palkkatyö ja afrikkalaisten maanviljelyn rajoittaminen on ollut takeena halvan työvoiman jatkuvasta saamisesta.

AFRIKKALAISTEN JÄRJESTÖT

Kenyan Afrikkalainen Unioni on johtava järjestö taistelussa väestön oikeuksien puolesta. Sillä on suoranaiset siteet tai ystävälliset suhteet muihin joukkojärjestöihin, kuten ammattijärjestöihin ja Itä-Afrikan intialaisten kongressiin.

Tarkkoja tietoja ei ole, mutta 100,000 afrikkalaisen arvellaan olevan Kenyan Afrikkalaisen Unionin jäsenenä.

Viimeiseen joukkovetoomukseen maakysymyksen ratkaisemiseksi koottiin Kenyan Afrikkalaisen Unionin toimesta 400,000 afrikkalaisten allekirjoitusta. Kun se pitää kokouksia niin niihin saapuu kymmeniä tuhansia ihmisiä.

15 kohtaa käsittävässä ohjelmassaan unioni vaatii afrikkalaisille ihmisoikeuksia demokraattisia vaaleja, maata, tasa-arvoisuutta, vapaita ammattijärjestöjä ja rotudiskrimination lopettamista.

Kenyan ammattiyhdistystoiminnalla on kunniakkaat perinteet. Mombasassa oli yleislakkoja vv. 1939, 1944 ja 1947. Vuonna 1948 oli 2,000 kuljetustyöläistä lakossa 16 päivän ajan. Vuonna 1950 oli Nairobissa yleislakko vastalauseena Makhan Singhin ja Fred Kubain pidättämisen johdosta. Kubai oli Itä-Afrikan ammattijärjestöjen keskusliiton puheenjohtaja ja Singh sen pääsihteeri.

Itä-Afrikan ammattijärjestöjen keskusliitto muodostettiin v. 1949, mutta brittiläinen siirtomaahallitus lakkautti sen melkein välitömästi, joten sitä ei enää ole olemassa. Mutta Itä-Afrikan ammattijärjestö toimii edelleen ja Englannin TUC:n tietojen mukaan tämän vuoden alussa muodostettiin Kenyan rekisteröityjen ammattijärjestöjen liitto. Sen jäsenmäärästä liikkuu ristiriitaisia tietoja — eräs niistä arvioi jäsenmäärän 18,000:ksi.

AFRIKKALAISTEN ELINEHDOT

Afrikkalaisten, neekerien elinehdot ovat todella kurjat: he asuvat säkeistä, pellistä, laudankappaleista tai pahvinpaloista kyhätyissä majoissa, kaupungeissa usein vain kaduilla. Kenyassa on 1,250,000 kouluiässä olevaa afrikkalaista lasta, mutta 1949 vain 350,000 kävi koulua ja heistäkin puolet vain vuoden tai kaksi. Siellä on yksi sairaalavuode 264 eurooppalaista kohden ja yksi vuode 1,005 afrikkalaista kohden. Ammattitaitoinen afrikkalainen työläinen ansaitsee 2 punnasta 10 shillingistä 15 puntaan kuukaudessa (punta 646 Suomen markkaa), ammattitaidoton työläinen ansaitsee punnasta kahteen puntaan 10 shillinkiin kuussa. Eurooppalaisten työntekijöiden palkat ovat näihin verraten moninkertaiset. Ja korkeampaa taitoa edellyttävät ammatit on afrikkalaisilta suorastaan kielletty. Aliravitsemus on afrikkalaisten keskuudessa varsin yleinen. Maaseudulla on lasten kuolleisuus elävissä synnytyksissä afrikkalaisten keskuudessa arvioitu 40—50 prosentiksi.

MITÄ NYT TAPAHTUU?

Englannin hallitus on väittänyt, että Mau-Mau on valko-ihoisia vastaan tähdätty terrorijärjestö, jota Kenyan Afrikkalainen Unioni tukee. Tällä tekosyyllä on aloitettu yleishyökkäys afrikkalaisia vastaan. Vaikkakin Mau-Maun toiminnalle voitaisiinkin — ottaen huomioon afrikkalaisten ahdingon — vetää moraallisia

(Jatkuu 3. sivulla)

SITÄ — JA — TÄTÄ

VAIKEA AIKAANSAADA

Vakuutusasiamies kauppasi vakuutusta kysellen:

— Onko teillä palovakuutusta?

— On, tuli välinpitämätön vastaus.

— Onko varkausvakuutusta?

— On.

— Entä tulvakuutus?

— Kuinka... Mitenkä on mahdollisuus aikaansaada tulva? kysyi puhuteltu osoittaen lopultakin mielenkiintoa asiaan.

• • •

KÄYTÄNNÖLLINEN

— Olen kuullut, että miehesi on ostanut viulun.

— Niin onkin ja se on osoittautunut tarpeelliseksi, sillä jo ensimmäisenä iltana viereisen huoneen asukas toi takaisin lainaamansa öljykannun.

• • •

ANTEEKSIPYYNTÖ

Hajamielinen mies käveli parturinliikkeeseen, istui tuoliin ja pyysi leikkaamaan tukkansa.

"Kyllä, heti paikalla", sanoi parturi. "Mutta olisitteko hyvä ja ottaisitte hatun päästänne."

"Pyydän anteeksi", sanoi mies, "en huomannutkaan että täällä on naisia".

PÄIVÄN PAKINA

Suomen sosdem. johtajisto kiemurtelee

Suomen sosdem. puolueen johtajistolla on viime aikoina ollut jatkuvaa huonoa tuuria.

Paljastui ikävä salaputkijuttu, kansanvarojen kavallus, jonka johdosta pari sosdem. ministeriä siirtyi hiljalleen isommitta puheitta "yksityiseen liike-elämään" ja kaksi muuta potkittiin pois Kekkosen hallituksesta, koska hallituksen jäsenten Suomen lakien ja asetusten mukaan tulee olla "hyvämaineisia kansalaisia".

Pullahti myöskin päivänvaloon ministeri Tervon ja kumppanien lisenssimyönnytykset sosdem-puolueen "hyväntekeväisyyskauppoja" varten, samoin kuin sekin, että "hyväntekeväisyyskaupoilla" puljutettiin Suomen kansaa ja rahoitettiin sosdem-puolueen pomomiesten poliittista propagandaa.

Edelleen, että näitä "hyväntekeväisyyskauppoja" varten tarvittavia lisenssejä myönnettiin Tervon ministeriöstä vielä senkin jälkeen, kun hallitus oli päättänyt lakkauttaa niiden myöntämisen.

Kaikki tietenkin myöskin muistavat Tervon munauksen sotakorvausten päättymisjuhlassa, jossa hän hutikkapäissään puheli pehmosia ja käyttäytyi muutenkin oluttupamalliin.

Paljon muuta sellaista, joka on saattanut sosdem. ministerit ja johtajapomot kiusalliseen asemaan, on viime aikoina tapahtunut. Sen johdosta onkin yhä laajempien piirien keskuudessa kypsynyt sellainen käsitys, että Suomen sosialidemokraattisen puolueen johto on täydellisesti mätä, oman edun tavoittelun ja kapitalistien hyväksi kätyröinnin syömä haiseva raato.

Että tuo käsitys on täydelleen oikeaan osunut, siitä antoivat vakuutuksen nyt aivan viimeksi julkisuuteen tulleet valistussihteeri A. D. Siimeksen paljastukset. Näissä paljastuksissa Siimes totesi, että sosdem-puolueen johdolla ei ole mitään aatteellista pohjaa ja että puolue on muodostunut täydelliseksi urkintajärjestöksi.

Tämä Kansanpuolueeseen loikanneen, 35 vuotta sosdem-puolueessa toimineen sihteerin entisille oppilailleen tekemät paljastukset ovat saaneet sosdem. pomomiehet kiemurtelemaan kuin mato pihdissä.

Yritetään sanoa puolustukseksi yhtä jos toistakin, yritetään suhtautua niihin välinpitämättömästi ja halveksivasti, källätä Siimestä yms., mutta minkäänlaista asiallista vastausta ei ole voitu antaa ja luultavasti ei koskaan voidakaan.

Turun päivälehti ja muutamat muut oikeistososialidemokratian äänenkannattajat ovat yrittäneet leimata Siimeksen "tärähtäneeksi". Puolueen junttamiehet ovat sanoneet hänet "hulluksi", mutta rivijäsenistöä on vaikea saada näitä "vakuutuksia" uskomaan.

Ne kysyvät, että miksi sitten "tärähtänyttä" tai "hullua" pidettiin viimeisinä vuosina puolueen aatteellisen toiminnan ylimmäisenä opettajana. Jos niin on asia, niin silloinhan koko puolueen aatteellinen homma on ollut "tärähtäneiden" ja hullujen touhua.

Siinä onkin sellainen pähkinä, joka panee sosdem. oikeistojohtajat kiemurtelemaan.

Mikkeliläinen sosdem-lehti Vapaus kuuluu olevan ainoa mainitun puolueen lehti, joka Siimeksen paljastusten johdosta avoimesti myöntää, että kyllä kai Siimes sittenkin on oikeassa.

Mainittu lehti sanoo:

". . . Eritoten suuri vaara on silloin, kun asianomaiset huolimatta työväenliikkeelle läheisestä syntyperästään ovat itse asiassa kasvaneet irti joukoista ja työskentelevät pelkäksi omaksi hyväkseen, kuvitellen voivansa palvella mammonaa ja sosialismia samanaikaisesti."

Porvaritkin, puhumattakaan nyt luokkataistelun kannalla olevista työläisistä ja heidän lehdistään, ovat joutuneet jo usein nuhtelemaan sosdem. johtajia kaikkein likaisimmista teoista, ja toteamaan, että likaa ja mätää siinä puolueessa — ylemmässä johdossa — on vähän liian paljon.

Siimeksen paljastuksista sanoo maalaisliiton pää-äänenkannattaja Maakansa:

". . . Ei se ihan niin mitätön juttu ole kuin väitetään, ei ainakaan ulos päin. Jotain on vinossa, silloin kun tuollaista sattuu."

Me vain lisäämme, että vinossa on ja pahasti onkin.

Se että Suomen sosdem-puolueen johto ei ole kyennyt antamaan asiallista vastausta Siimeksen paljastuksiin ja kumoamaan yhtään Siimeksen väitettä, saattaa ihmiset pakostakin uskomaan, että niin hullusti asiat todella ovatkin, kuin Siimes sanoo.

Pelkkä kiemurtelu ja ylimalkainen nimittely ei merkitse mitään.

Siimeksen kertomus on niin seikkaperäinen, ettei sen kumoamiseksi riitä ylimalkaiset huitaisut.

Tarvitaan asiallisia ja vakuuttavia todistuksia, ettei sosiaaliministeri Väinö Leskinen ole kuulustellut Siimestä kuten Siimes on kertonut ja ettei Siimeksen salkkua tarkastettu toisessa huoneessa. Samoin kaikkiin muihin urkintaa ja muuta koskeviin väitteisiin tarvitaan asiallinen vastaus.

Ellei sitä tule — ja mistäpä se tulisi — jää Suomen sosdem-johtajisto tässäkin asiassa häpeäpaaluun ja suurella yleisöllä on syytä uskoa, että sosdem-puolueen toimisto on muodostunut Suomelle vahingollisen urkintalaitoksen keskukseksi.

Surkuttelemme Suomen sosdem-puolueen johtajistoa, jonka monet likaiset touhut ovat tulleet päivänvaloon. Onpa siinä kiemurtelemista liukkaimmillekin luikureille, jotta ennen vuoden 1954 vaaleja saisi jotenkin tuota saastaista likaa karsituksi pois puolueen maineesta. — Kulkuri.

RATTOISA ILLANVIETTO "SUUTARIN TYTTÄREN" PIHLAJAPUUN ALLA

Don-haalin avara sali oli täpötäynnä yleisöä, joka palkitsi näyttelijöiden hyvät esitykset

Toronto. — CSJ:n Toronton osaston näytelmäseura ilahdutti sunnuntai-iltapäivällä täkäläistä teatteriyleisöä "Suutarin tyttären pihalla" näytelmän melko vauhdikkaalla ja yleisesti puhuen korkeatasoisella esityksellä.

Arviolta noin 450 henkeä käsittävä yleisömäärä oli kokoontunut Don haalin avaraan juhlasaliin, missä nauru ja toistuvat suosionosoitukset palkitsivat näyttelijäin hyvät esitykset.

Kaikesta näkyi, että Toronton osaston näyttämöseura oli tehnyt paljon työtä tämän näytelmän hyväksi ja myöntää täytyy, että se oli seuranäyttämöllä keskitasoa huomattavasti parempi esitys. Helga Gröngvist oli myös onnistunut liehuvin lipuin "esikoisohjauksensa" vastuunalaisessa tehtävässä.

Miellyttävää oli katsomosta seurata näytelmän laulujen erittäin hyvää ja mikä parempi, vielä hyvin tulkittuja esityksiä, jotka palkittiin vilkkailla suosionosoituksilla.

Elsie Jokisen ohjaamat sievien "metsänneitojen" kauniit tanssiesitykset puolestaan nostivat näytelmän muuten vulgarisen sisällön taiteellista tasoa askeleen ylemmäksi. Heidän tanssinsa oli kaunis taiteellinen kokonaisuus sittenkin vaikka ehkä voitaisiin sanoa — ja tämä taitaa olla makukysymys — että satuneitoille olisi ehkä paremmin sopinut pidemmät harsopuvut, niin kauniit kuin lyhyet olivatkin mielestäni liiaksi urheilupukua muistutavissa valkeissa puvuissaan.

Näytelmän "juonena" oli herttaisen suutarintyttären ja 'parempaa alkuperää" olevan suutarin oppipojan onnellisesti päättyvä rakkaussuhde, jonka ilmapiiriin on toisinaan väkivalloin kiedottu suutarin "kitsaus", emäntäväen "kavaluus', vulgariset vitsit ja tuomari Tärnäsen "oikeudenjako".

Suutarin tyttären osan vei kauniisti ja onnistuneesti Aino Heikkinen ja hänen "omansa", oppipoika Pekka Paasi oli samaa luokkaa.

Suutari-saiturin osan vei Reino Taipalus miellyttävällä varmuudella, vaikka parissa kohtaa haittasi vähän muistamattomuus. Suutarin äiti, Aili Mairo, voitti yleisön suosion puolelleen hyvillä lauluesityksillään ja Hillevi Henttu, Helga Gröngvist loihti esiin komean "turmeluksen perikuvan". Asioitsija, Mikko Tohmo oli kuin "tehty' roolilleen ja samaa on sanottava Skotista, eli Gunnar Gustafsonista joka oli myös opettanut laulut.

Kullervo Kölvi, Hugo Ellmen näytteli ja lauloi yleisön ratoksi kuin oikea "Kölvi", tarvitsematta vetää koko "jänistä hatusta". Tuomari Eino Tarvainen, joka osaa aina roolinsa, taisi nyt "vetää vähän välistä" mutta mainio esitys se kuitenkin oli.

Uneliaana virkavallan edustajana, poliisina esiintyi asianmukaisella tavalla Tykö Kivimäki ja Jim Havimäki näytti, että on sitä "korkealla oikeudellakin" holhoojansa.

Metsänneitojen kauniiseen esitykseen osallistuivat Elsie Jokinen, Doris Tohmo, Liz Kiviranta, Anja Sorvalli, Laila Tamminen ja Dorothy Quin. Säestyksestä huolehti Annikki Numminen.

Näytelmän sisältö on valitettavasti hölynpölyäkin kehnompi, mutta edesvastuu siitä lankeaa — ja sitä syntiä on vaikea "viimeisellä tuomiolla" selittää — k.o. näytelmän kirjoittajalle.

Sisällön kehnoudesta huolimatta se antaa katsomolle hauskan naurutusillan, jonka toisintaesitystä kannattaa Toronton ja -ympäristön suomalaisten mennä Don-haalille katsomaan maaliskuun alkupäivinä. Näytöstilaisuudessa nähtiin useita vieraspaikkakuntalaisiakin, aina St. Catharinesia, Hamiltonia, Sudburysa ja vieläpä Superioria myöten. Superiorista oli näytelmää katsomassa Työmies-Eteenpäin lehden liikkeenhoitaja Ernest Koski.

Yleisön puolesta suurkiitos näyttelijöille ja kaikille asianomaisille hauskasta illasta ja hyvin suoritetusta työstä. — W. E.

Toronton naisten kerhon kokous t.k. 24 päivänä

Toronto. — CSJ:n Toronton osaston naistenkerho kokoontuu tk. 24 pnä kevätmyyjäisten merkeissä. Tänä vuonna tullaan myyjäiset pitämään pitkänäperjantaina. Yritämme saada niillä entistä paremmat tulot. Kokouksessa myöskin tarkistamme kansainvälisen naisten päivän ohjelman.

Toivomme runsasta osanotoa tähän tärkeään kokoukseen. — I. M.

Kalevalajuhla Port Arthurissa maalisk. 15 pnä

Port Arthur. — Kalevalajuhla tullaan täällä pitämään CSJ:n osaston toimesta maaliskuun 15 päivän iltana. Juhlan ohjelmaan tulee kotoista ja vierasta. Ulkopuolisina odotetaan ohjelman esittäjinä esiintyvän Port Arthurissa siihen aikaan pidettävien nuorisokurssien ohjaajien.

Olimmekin täällä jo liittojuhlien aikana tilaisuudessa tutustumaan kaikkiin kurssien ohjaajiin, Dolores Vuoreen, Kalervo Ketolaan ja Paavo Voutilaiseen. Täällä käyntinsä jälkeen on Paavo kuitenkin kierrellyt Euroopassa ja samassa yhteydessä vieraillut Neuvostoliitossa, joten on hänellä varmaankin hyvin mielenkiintoista kerottavaa, kuten on selostuksista itä-Ontarion paikkakunnilta mainittu. Sen jo yksinään pitäisi saada nuoret ja vanhat liikkeelle.

Toivottavasti tämän pitävät mielessään niin kaupunkilaiset kuin ympäristöläisetkin ja varustautuvat tähän tilaisuuteen. — ATH.

Kirkosta eroamisliike on voimakasta sekä Helsingissä että Porissa

Viime vuoden loppupuolella postiluukuista pudotetut kirkollisveroliput, joissa useimmissa summat kirjoitettiin neljä-viisinumeroisin luvuin, aiheuttivat jälleen suoranaisen ryntäyksen siviilirekisteriin, kertoo eräs pääkaupunkilainen porvarilehti Helsingissä tapahtuneen. Niinpä yksin Kallion seurakunnasta erosi kirkosta marraskuun aikana yli 400 henkeä, mikä on ennätys. Sama kehityssuunta on tapahtumassa muissakin kaupungeissa, mm. Porissa, kuten siviilirekisteriin siirtyneiden pitkistä nimiluettelosta lehdessämme on voitu havaita.

Pääkaupungin siv.rekisteritoimiston johtaja Väinö Vaijärven antamien tietojen mukaan on kirkosta eroaminen koko sodan jälkeisen ajan ollut vilkasta. Helsingissä oli toimiston kirjoissa vuonna 1946 vaatimattomat 17,000 henkilöä, mutta vuoden 1953 alussa luku oli noussut peräti 35,918-een ja päätellen kuluneen tammikuun kahden viikon aikana tapahtuneista siirtymisistä, joita on jo 110 entinen suuntaus jatkuu.

Kirkollisvero on yleisin syy, minkä seurakuntalaiset ilmoittavat papille erotessaan. Tämän syyn todenperäisyys käy myös ilmi siitä, että aina vuoden lopussa, niihin aikoihin, jolloin kirkollisvero vastaanotetaan, tapahtuu todellinen joukkoeroaminen. Viime vuoden luvut marraskuulta ovat 381, joista naisia 136, ja joulukuulta 1,375, naisia 414. Koko viime vuoden aikana erosi kirkosta 1,931 miestä ja 980 naista, ja jos vielä otetaan lukuun muilta paikkakunnilta siirtyneet sekä syntyneet, lisääntyi henkilöluku siviilirekistereissä 3,001 henkeä. Suurimmillaan kirkosta eronneiden luku oli vuonna 1950, jolloin siviilirekisteriin merkittiin yli 6,000 uutta nimeä.

Edellä sanottu on siis yksin pääkaupungista. Porin Seudun Siviilirekisteriyhdistyksestä ilmoitetaan, että yhdistyksen jäsenmäärä kasvoi viime vuonna ja jälleen tämän vuoden alussa jo tähän mennessä enemmän kuin koskaan ennen yhtä pitkän ajan kuluessa. Korkeat kirkollismaksut ovat täälläkin suurimpana kirkosta eroamisen aiheuttajana, mutta on muitakin syitä.

Niinpä tiedetään, että Porin seurakuntien kirkkoherra A. Mustonen ahkeroitsee kaikenlaisissa porvarillisissa poliittisissa puuhissa sekä toimii näkyvimpänä hahmona erinäisissä rahalaitoksissa, mikä osoittaa paikkakunnan johtavan kirkonmiehen rakastavan enemmän maallista puoluepolitiikkaa ja pankkiliikettä kuin korkeampia asioita. Kun hänen politiikkansa lisäksi on tarkoitettu työtätekevän kansan toivomuksia ja pyrkimyksiä vastustamaan, niin on selvää, että kirkkoon kuuluvat työläispiirit vetävät siitä johtopäätöksen ja eroavat kirkosta.

Työväenliike suhtautuu uskontokysymykseen, jopa kirkkoonkin puolueettomasti sekä antaa jäsenilleen oikeuden itse ratkaista kantansa näihin asioihin. Siksi emme halua kehoittaa ketään tekemään niin tai näin, mutta kuitenkaan emme voi vaieta eräistä ikävistä asioista kirkon piirissä emmekä salata sitä, että eräät politikoivat ja pankkitoimen parissa häärivät papit — "rahanvaihtajat" — saavat monet uskovaisetkin kääntämään kirkolle selkänsä, ainakin niissä seurakunnissa, kuten Porissa, joissa kyseiset papit parhaiten näkyvät maallisten ja työläisvastaisten pyrkimysten kärjessä. Mitä kirkkoherra Mustoseen vielä tulee, on hän eräissä yhteyksissä esiintynyt julkisesti Neuvostoliittovastaisin tunnuksin. — Satakunnan Työ, Pori.

EINO LINDROOSIN muistolle

Kuoli helmikuun 17 päivänä 1952.

On vuosi umpeen kulunut,
kun läksit luotani.
Jätit minut yksin ainiaaksi,
menit purteen puhtaaseen.
Rauhaisaan rantaan,
missä elämän myrskyt ei pauhaa.
Siellä vihan tuuli on tuntematon —
on tyyntä ja rauhaa —
Miss' tuulen soittokin,
on vienoa ja lauhaa.
Minä ikävöiden kaipaan aina
silloin,
kun hiljaisina hetkinä yksin
istuskelen illoin.

Vaimosi Ida Lindroos,
Hoyle, Ontario

KUOLLUT

SIMO MONTO

kuoli Torontossa General-sairaalassa helmikuun 13 päivänä 1953.
Hän oli syntynyt Säkkijärvellä v. 1879.

V. SANTA.
68 Beverley St.
Toronto, Ontario

Englantilais-suomalainen

SANAKIRJA

Uusi painos Halosen englantilais-suomalaisesta

SANAKIRJASTA

- Tämä sanakirja on entistä komeampi, sillä se on painettu paremmalle paperille ja on sidottu parhaaseen vedenkestäviin koviin kansiin.
- Siinä on samalla entinen käytännöllinen hakemisto. Se on kooltaan 4x6 tuumaa, sisältäen 461 sivua.

ENGLANNINKIELEN OPPIMISEEN JA TUNTEMISEEN MITÄ KÄYTÄNNÖLLISIN SANAKIRJA

HINTA 3.50

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
Box 69 Sudbury, Ontario

Neuvostoliitto suurin Suomen puutalojen ostaja viime vuonna

Helsinki. — Puutalojen viennissä lyötiin viime vuonna entiset ennätykset. Valmiita puutaloja vietiin kaikkiaan 15,851 kappaletta, kun vastaava luku vuosi sitten oli 15,642. Näiden ohella vietiin myös talojen osia, erityisesti kattorakenteita, niin että viennin kokonaismäärä nousi vuonna 1952 185,341 tn (1,048,593 neliöm.) vastaavan määrän oltua edellisenä vuonna 184,172 tn (1,038,416 neliöm.). Myös viennin arvo lisääntyi vuoden 1951 noin 7 mrd. markasta viime vuonna hieman yli 8 mrd markkaan.

Tärkeimpänä ostajamaana oli edelleen Neuvostoliitto, jonne vietiin asuintaloja 913,205 neliömetriä.

Tanskassa pakkasia

Kööpenhamina. — Helmikuun toisella viikolla vallinneet kovat pakkaset ovat vaatineet Tanskassa kolme kuolonuhria. Kuolleet ovat vanhempia ihmisiä ja on kuoleman aiheuttanut pakkasesta johtunut sydänhalvaus.

Soon osasto toiminut melkoisen vilkkaasti

Vapauden levitysryntäykseen päätettiin osallistua koko jäsenistön yhteisin voimin

Sault Ste. Marie. — Pitääpä taas lopettaa hiljaisuus, joka tämän Soon kohdalta on jatkunut jo jonkin aikaa. Elämää ja toimintaa täälläkin kuitenkin on ollut. Kun kävin Steelton haalilla, oli siellä paikat aivan täynnä. Näyttämöllä harjoiteltiin ja ravintolan puolella oli korjaustyöt käynnissä. Olin ihan ihmeissäni, että mistä löydän sen sakin jolle minulla oli asiaa. Löysin sakkini kuitenkin ja näin aloitettiin sitten vuosikokous.

Kokouksessa kuultiin ensiksi virkailijain raportit, jotka hyväksyttiin yksimielisesti. Joskaan toiminta ei kaikissa suhteissa ole ollut kiitettävää, niin se kuitenkin taloudellisesti ollut tarkoitustaan vastaavaa. Raportit osoittivatkin taloudellisen puolen olevan hyvän. Sitten suoritettiin uusien toimitsijain valinta. Uusia ei kuitenkaan saatu, joten valittiin vanhat uudelleen.

Näytelmiä on täällä tällä toimintakaudella jo esitetty useita ja lähitulevaisuudessa taas tulee uusi. Viime sunnuntaina esitettiin "Uusi pörriäinen". Se olikin hauska näytelmä ja kun se esitettiin sujuvasti, tuntui yleisö olevan siihen hyvin tyytyväinen.

Vapauden levitysryntäyksestä käytiin keskustelua ja sen tuloksena päätettiin, että jokainen jäsen tekee voitavansa uusien tilausten hankkimiseksi. Aika tulee sitten näyttämään mitä pystymme saamaan aikaan.

Jäsenistölle on syytä huomauttaa, että olisi hyvä jos käytäisiin vähän runsaslukuisemmin kokouksissa, ettei asioitten käsittely ja päätösten tekeminen jäisi yksien ja samojen tehtäväksi. Elämmehän sellaista aikaa, jolloin kaikkien asiain käsittelyyn tulisi osallistua joukolla. Ottakaapas tämä huomioon ja saapukaa seuraavaan kokoukseen suurella joukolla. Seuraava kokous on tk. 24 pnä kello 8 ip. Steeltonhaalilla. Siellä tullaan keskustelemaan monista päivän kysymyksistä ja siellä on mahdollisuus myöskin panna jäsenkirjansa kuntoon.

Luntakin on jo tullut oikein "Porvoon mitalla", vaikka alkutalvesta näytti ettei tänne tule kunnon talvea ollenkaan. Ilmat ovat kuitenkin olleet hyvin lauhoja, mutta vieläkään niitä ei ehdi tulla pakkasiakin.

Parhainta vuoden jatkoa kaikille työläistovereille! — Se yksi.

Kuinka Hollywood ryhtyi vakoilupalvelukseen

Kirj. Sam Russell

Lontoo. — Sisäänpääsymaksuilla, joita elokuvissa kävijät eri puolilla maailmaa antoivat nähdäkseen amerikkalaisia filmejä, rahoitettiin USA:n vakoilutoimintaa.

Tämä tosiasia paljastuu erään amerikkalaisen diplomaatin viimeksi Britanniaan saapuneesta kirjasta "Lying State". Sen on kirjoittanut Stanton Griffis, joka on toiminut lähettiläänä Varsovassa, Kairossa, Madridissa ja Buenos Airesissa.

Saadessaan kokoon omaisuutta toimiessaan kiinnityspankkiirina Wall Streetillä, tuli Griffisistä Paramount Picturesin johtokunnan puheenjohtaja ja sen jälkeen toisen maailmansodan aikana hänestä tuli Yhdysvaltain tärkeimmän vakoilutoimiston, Office of Strategic Servicen (OSS), erikoisasiamies.

Griffis kertoo kuinka OSS, jonka Euroopan johtajana toimi Allen Dulles, John Foster Dullesin veli, oli "se siemen, josta kasvoi meidän nykyinen Central Intelligence Agency Service". (Allen Dulles on jälleen tämän toimiston palveluksessa, toimien veljensä, valtiosihteeri Dullesin alaisena).

Sodan aikana OSS joutui varojen puutteeseen maissa missä se toimi ja Griffis kertoo, kuinka Paramount Pictures pelasti sen ja kuinka Paramountin virastot Suomessa, Ruotsissa ja Espanjassa tulivat hänen vakoilutoimintansa verhoksi.

Paramountilla, kirjoittaa Griffis, oli suuret määrät ulkomaan rahaa. "Koska OSS:lle tuli vaikeaksi saada sellaista rahaa me sovimme, että Paramount jättää ulkomalaiset varansa sen käytettäväksi kuten se sitä haluaa.

"Toteuttaaksemme tämän suunnitelman minusta tuli Donovanin järjestön jäsen ja minä matkustin Englantiin syyskuussa 1942." (Kenraali Donovan oli OSS:n johtaja).

Mutta Griffis tekee selväksi, ettei hän mitenkään rajoittanut vakoilutoimintaansa sodan käymiseksi natseja vastaan, mutta järjesteli suunnitelmia tulevia sotia varten.

Vierailtuaan Ruotsissa saadakseen selville kuinka Saksalle lähetetään kuulalaakereita, matkusti hän Suomeen.

Me toivoimme "voivamme käyttää Paramountin varoja järjestääksemme vakoiluverkoston, joka toimittaisi tietoja Venäjän-Saksan linjoilta liittolaisten päämajaan."

Se on juuri tässä jolloin hän tulee äkkiä häveliääksi toiminnastaan.

"Vieläpä nykyäänkin", kirjoittaa hän, "melkein 10 vuotta myöhemmin, minun on mahdotonta kertoa kaikesta työstäni Suomessa, koska ne ihmiset, joiden maanalaisen työn järjestin siellä, ovat edelleenkin siellä ja Venäjä on hyvin lähellä.

"Me järjestimme systeemin jatkuvien äärimmäisen tärkeiden vakoilutietojen virran johtamiseksi Washingtoniin."

Griffis tekee hyvin selväksi juuri sen mikä hänen kantansa on ollut ja on Neuvostoliittoon, kun hän selittää mitä virheitä Yhdysvaltain valtiodepartmentti on tehnyt.

"Me teimme suurimman virheen sodan aikana", hän kirjoittaa, "kun ryhdyimme auttamaan Venäjää siinä määrin, että se kykeni tuhoamaan Saksan armeijat.

"Olisi ollut paljon parempi jos me olisimme voineet yksinkertaisesti antaa venäläisten ja saksalaisten tuhota toisiaan . . ."

Oltuaan jonkun aikaa OSS:n palveluksessa siirtyi hän sotatietotoimiston filmijaoston palvelukseen ja hänestä tuli Amerikan Punaisen Ristin komissioneri Tyynenmeren alueelle.

Oltuaan jonkun aikaa OSS:n palveluksessa siirtyi hän sotatietotoimiston filmijaoston palvelukseen ja hänestä tuli Amerikan Punaisen Ristin komissioneri Tyynenmeren alueelle.

Kokemuksiensa johdosta Griffis nimitettiin lähettilääksi Puolan kansantasavaltaan 1947 ja diplomaattisen historian ainutlaatuisella tavalla kertoo, kuinka hän lähettiläänä ollessaan järjesti Varsovan lähetystössä puolalaisvastaista aktiivisuutta.

Hän kertoo yksityiskohtaisesti kuinka hän järjesti puolalaisen politikon Mikolajczykin paon Puolasta — jonka Griffis kuvaa "meidän mieheksi".

Hän edelleen kertoo kuinka hän toimi postinkuljettajana Vatikaanin ja Puolan katilisen kirkon korkeitten arvohenkilöitten välillä ja kuinka hän antoi dollareita Puolan katolisille piispoille "orpojen avustuksen" nimessä. (Samanlainen "tarkoitusperä" on amerikkalaisella "Joint Distribution Agencylla", joka nykyään on joutunut syytteeseen urkinnan ja murhien järjestämisestä Neuvostoliitossa ja kansandemokraattien maissa.)

Kenian murhe . . .

(Jatkoa 2. sivulta)

perusteita, on Kenyan Afrikkalainen Unioni sanoutunut siitä selvästi irti.

Tämä hyökkäys ei kuitenkaan alkanut nyt, vaikka siihen viime aikoina on alettu kiinnittää huomiota. 1947 Mombasa-lakon jälkeen karkoitettiin Afrikan työläisliiton puheenjohtaja Tshege Kibatshia oikeudenkäynnittä erääseen kaukaiseen kylään. Ylämaan pekonitehtaan työläisten lakkoillessa 1947 poliisi avasi tulen ja surmasi kolme lakkolaista. Nairobin yleislakosta 1950 jo mainittiin — sen johdosta vangittiin satoja afrikkalaisia. Ammattiyhdistyslainsäädäntö on kiristynyt jatkuvasti. Määräysten mukaan kaikkien ammattijärjestöjen on rekisteröitävä itsensä viranomaiselle ja hallitus yksinkertaisesti kieltäytyy rekisteröimästä ammattijärjestöjä, joita se pitää "epämiellyttävinä". Täten tehdään tällaisten ammattijärjestöjen legaalinen toiminta mahdottomaksi.

Kaikki nämä kuuluvat osana siihen patukkapolitiikkaan, joka nyt on saanut yhä jyrkemmät muodot. Jo yli 13,000 afrikkalaista on pidätetty ja heidän joukossaan on runsaasti sellaisia, joita vastaan ei ole edes esitetty mitään syytöksiä. Hallitus leimaa toimenpiteet vain painostuskeinoiksi ja myöntää siinä ohessa, että poliisikoiriakin on käytetty neekereiden jahtaamiseen ja neekerijoukkojen paimentamiseen keskitysleireihin. Afrikkalaiset koulut on suljettu, hallituksella on oikeus sulkea kaupat ja markkinapaikat. Kirawarassa poliisi surmasi 29 afrikkalaista ja Thompson Fallsissa kahdeksan. Usein paikoin afrikkalaisia on pahoinpidelty ja piesty sukupuoleen ja ikään katsomatta.

Jousi on siis Kenyassa vedetty kireälle. Nähtäväksi jää, onko Englannin hallitus enää valmis perääntymään vai aikooko se upottaa Kenyan entistä suurempiin verivirtoihin. Miten hyvänsä: Kenyan afrikkalainen neekeriväestö on saava itselleen maata, tasa-arvoisuuden ja demokraattiset oikeudet. Niitä se voi ponnahtaa miteen tavoitteeseen: täydelliseen itsenäisyyteen ja riippumattomuuteen.

Suomal. metsämies Viljo Karjanmaa kuollut Lapissa

Port Arthur. — Suomalaisten metsätyöläisten keskuudessa hyvin tunnettu Viljo Karjanmaa, asunut Lapissa, kuoli viikko sitten ja haudattiin viime torstaina Riverside hautausmaahan.

Karjanmaa oli syntynyt Suomessa ja ollut täällä maassa kolmattakymmentä vuotta. Hän oli käynyt kaupungissa ja Lapissa kävelymatkalla ja oli ison reppunsa kanssa väsähtänyt pienen matkan päähän kodistaan.

Häntä jäi muistamaan täällä ja Suomessa toveri- ja tuttavapiiri.

Hauskat tanssit Timminsissä helmik. 21 pnä

Timmins. — Terveiset taas täältä kultaperukalta! Mitään erikoista ei tänne kuulu, hiljaiseen vain mennään eteenpäin. Ilmat ovat olleet hyvin vaihtelevia, kylmää ja lumisadetta vuorotellen. Pahin talvi lienee kuitenkin jo voitettu, sillä onhan helmikuu jo puolivälissä.

Tässä kevättä odotellessa päätimme panna pystyyn oikein reimat tanssit helmikuun 21 pnä, lauantaina, alkaen kello 9.30 ip. Soitosta huolehtii hyvin tunnettu orkesteri. Ovilippuut maksavat vain 50 senttiä. Kannattaa tulla vähän kauempaakin pyörähtelemään.

Maaliskuun 8 pnä on ohjelmailtama, johon on varattu vaihteleva ohjelma, mm. 1-näytöksinen näytelmä. Kehoitamme pitämään mainitun illan vapaana. Tuonnempana tästä asiasta enemmän.

Muistakaahan Timminsin ja ympäristön asukkaat että tansseissa tavataan. — A - - i.

Nakinassa on ollut melkoisen luminen ja kylmä talvi

Nakina. — Talvi on täällä ollut toisin ajoin kovaakin ja lunta on jo paljon. Tammikuun loppupuolella oli kovia pakkasiakin. Eräs nuorimies palellutti silloin kätensä nukahdettuaan lumihankeen. Erään naiset sääret taas peleltuivat, kun auto pysähtyi omavaltaisesti ja hän muiden mukana joutui kävelemään puolisen mailia ohuissa sukissa. Olisi hyvä varata villasukkia matkaan autoilla liikkuvienkin.

Muutakin sairautta kuin paleltumisia on kylällämme ollut huomattavasti. Kesällä jalkansa loukannut Bruno Kauhi on nyt päässyt työhön. Frank Petterson, joka sairasteli koko viime vuoden ja oli viimeksi jonkin aikaa Punaisen Ristin sairaalassa täällä, on nyt päässyt kotiin toipumaan.

Armstrongin suomalainen Arvid Harju, joka on asunut siellä yli 20 vuotta, kuoli Port Arthurin sairaalassa keuhkosyöpään, sairastettuaan noin vuoden ajan. Hän oli syntynyt Suomessa Jalasjärvellä. Tietääkseni hänellä ei ole omaisia tässä maassa. Hänen vaimonsa kuoli jo aikaisemmin Suomessa. Hänellä kuuluu olevan lapsia Suomessa. — Aifos.

Valaansaalis huono

Tokio. — Eteläisellä jäämerellä oleva japanilainen valaanpyyntilaivasto ilmoitti maanantaina, että sen saalis kuluvan vuoden aikana on ollut huono.

Tammikuun aikana se sai 7,216 valasta ja vime vuonna vastaavana aikana oli saalis 8,018 valasta.

Charlie Chaplin jää Sveitsiin

Hollywood. — Chaplinin Hollywoodin Beverley Hillissä sijaitseva koti, jossa hän on asunut 30 vuotta, on myytävänä. Huonekalut arvoesineet toimitetaan Lontooseen ja ehkä edelleen Sveitsiin. Chaplin vuokrasi äskettäin asunnon Sveitsistä, lähellä Geneveä.

PA:N NAISTEN KERHO TEKI VIIME VUONNA PALJON HYVÄÄ TYÖTÄ

Kansainvälistä naisten päivää juhlitaan SJ:n osaston haalilla maalisk. 8 päivänä

Port Arthur. — SJ:n Port Arthurin osaston naisten kerhon kokous pidettiin helmik. 6 pnä. Toimintaraportti osoitti, että naisemme eivät ole olleet toimettomia viime vuoden aikana. Vilkkaassa toiminnassa on kaiken muun edellä asetettu työskentely rauhan hyväksi. Koska toimintaraportti on päätetty julkaista Vapaudessa, en katso tarpeelliseksi siinä esille tulevia asioita tässä laajemmin käsitellä.

Tilikertomus osoitti, että olemme tehneet lahjoituksia useaan hyvään aiheiden eteenpäin auttamiseksi. Kerhomme on lahjoittanut rauhan työhön $60.00, lasten konferenssin rahoittamiseksi $20.00, konferenssiedustajain kuluihin $40.00, sairaiden hyväksi $60.00, lasten kesäleirirahastoon $19.38 ja SJ:n Port Arthurin osastolle $100.00. Lisäksi on tehty monia pienempiä lahjoituksia, joita en katso tarpeelliseksi tässä luetella. Raportti kuitenkin osoittaa, että naiset ovat olleet innokkaasti toiminnassa mukana.

Kansainvälistä naistenpäivää tullaan myöskin viettämään maaliskuun 8 pnä. Sitä varten on harjoitusten alaisena joukkolausunta ja Naistenpäivätilaisuuden ohjelmaan osallistuu monta eri kielistä naisten järjestöä. Ohjelma tulee tietenkin olemaan mielenkiintoinen koska sen esittäjinä ovat moniin kansallisuuksiin kuuluvat naiset. Painakaa mieleenne paikkakuntalaiset ja ympäristön ihmiset, etupäässä naiset, että riennätte silloin haalille 316 Bay St. Ovella kootaan kolehti, joka käytetään rauhantyöhön ja ensi kesänä järjestettävän lasten leirin rahoittamiseen.

Seuraava kerhon kokous pidetään Sanni Haatajan asunnossa, 150 S. Empire St. Sanni halusi saada meidät vieraikseen ja niin sitten päätettiinkin tehdä retki hänen luokseen kuka jaksaa, joko autolla tai bussilla. Joka tapauksessa me tulemme ja tulkaa tekin sen ympäristön emännät ja yhtykää samalla kerhoon. Tiedämme siellä olevan vielä paljon naisia, jotka eivät ole mukana. Pois veltous ja perjantaina jokainen emäntä mukaan. — TAS.

Ei sodan laajentamista vaan sodan lopettaminen

Port Arthur, Ont. — LPP:n Luoteis-Ontarion aluekomitean on täällä julkaissut kaikille kansalaisille jaettavaksi lentolehtisen, jossa työläisiä kehoitetaan vaatimaan ammunnan lopettamista Koreassa, että pelastuisimme sodasta ja sen aiheuttamasta tuhosta.

"Ei sodan laajentamista vaan sen lopettaminen!" esitetään tässä lentolehtisessä, jonka on allekirjoittanut B. Magnuson, joka on nimitetty LPP:n ehdokkaaksi lähestyviin liittovaltion vaaleihin.

"Luokaa jälleen rauha ja kaikkien kansojen välinen kauppa", sanotaan lentolehtisessä ja samalla kehoitetaan kirjoittamaan asiasta pääministeri St. Laurentille ja alueen edustajalle liittovaltion parlamentissa.

"Vaatikaa, että YK:n yleiskokouksen puheenjohtajana toimiva (Canadan ulkoministeri) Lester B. Pearson toimii tämän järjestön (YK:n) lujalle rauhan tielle saattamiseksi asettamalla peruskirjansa periaatteiden mukaisesti kaikki kansat tasa-arvoiseen asemaan!" sanotaan lentolehtisessä edelleen.

"Kaikkien rehellisten ihmisten ja ennenkaikkea kaikkien työtätekevien hetikohtaisena tehtävänä on vaatia Korean sodan lopettamista ja ampumisen lopettamista heti, ennenkuin uusi ja entistä tuhoisampi offensiivi alkaa."

Timminsin leskien puurojuhla tk. 22 p.

Timmins, Ont. — Timminsin lesket ovat tulleet siihen käsitykseen, että pitäisi saada hyvä puuro höystöineen. Siitä onkin jo vierähtänyt vähän aikaa kun me pidettiin hyvin onnistuneet kekkerit. Silloin haastettiin laulukuoro seuraavaksi ja se on suorittanut tehtävänsä ja onnistuneesti. Kiitos kannattajille!

Nyt kun tuli taas sopiva tilaisuus, panevat lesket töpinäksi. Tilaisuudessa tulee olemaan hyvät voitot ja puuron keittäjä on erikoinen — ja sitä riittää varmasti. Saapukaa siis itseänne ravitsemaan haalille sunnuntaina tk. 22 pnä, kello viisi iltapäivällä. — N. T.

• Leo Tolstoin

YLÖSNOUSEMUS

ROMAANI — 517 sivua — Hinta sid. $3.00

Leo Tolstoin vanhuudenkauden mahtava romaani "Ylösnousemus", joka ilmestyi v. 1899, on kertomus 1800-luvun Venäjästä ja sen kansasta. Kirjailija on siinä asettanut vastakkain kaksi tekijää, ulkonaisen oikeuden saneleman lain ja jokaisen ihmisen sisimmässä piilevän oikeudentunnon. Nämä voimat yhdistyvät Nehljudovissa, ylimyksessä, joka joutuu oikeuden istunnossa vastakkain Katjusan kanssa. Katjusa on orpo, Nehljudovin tädin kasvatti, ja nuoruudessaan Nehljudov on vietellyt hänet ja siten saattanut tielle, joka on johtanut siveelliseen perikatoon.

Nehljudovin pitäisi nyt osallistua Katjusan tuomitsemiseen, mutta hänen sisimpänsä nousee vastarintaan. Hänen omantuntonsa herääminen on niin voimakas ja kertakaikkinen, että se vaatii lopullista tilintekoa ja sovitusta.

SUUREN KERTOJAN MESTARITEOS

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
Box 69 • Sudbury, Ontario

JOS AIOTTE MATKUSTAA SUOMEEN ensi keväänä tai kevätkesästä - NYT ON AIKA TILATA HYTTIPAIKKANNE HETI!

JÄRJESTÄMME MATKANNE RUOTSIN TAI ENGLANNIN KAUTTA

Matkustakaa suoraan Canadasta Suomeen Göteborgin kautta

6 laivavuoroa Halifaxista
Ruotsin Amerikan Linjan
M. S. "STOCKHOLM"-laivalla

Helmikuun 22 p.
Maaliskuun 25 p.
Syyskuun 23 p.
Lokakuun 20 p.
Marraskuun 15 p.
Joulukuun 11 p.

Ruotsin Amerikan Linjan
KULKUVUOROJA
New Yorkista Göteborgiin

Huhtikuun 10 p.
Huhtikuun 21 p.
Toukokuun 8 p.
Toukokuun 19 p.
Kesäkuun 5 p.
Kesäkuun 13 p.
Heinäkuun 3 p.
Heinäkuun 10 p.

• PALVELUKSEMME ULOTTUU RANNASTA RANTAAN!

Kirjoittakaa jo tänään osoitteella:

VAPAUS TRAVEL AGENCY
P. O. Box 69 Sudbury, Ontario

Englanninkielen opiskelunurkka

★ ★ ★

Tässä nurkassa julkaistaan joka tiistain numerossa viikon läksy englanninkielen opiskelemista varten. Jos opitte lausumaan, kirjoittamaan ja muuten käyttelemään ainakin kolme sanaa päivässä, opitte siten vuoden mittaan tuhatkunta sanaa, jotka muodostavat melkoisen pohjan englanninkielen taitonne edelleen kehittämistä varten.

Tässä esitetään viimeinen läksy epäsäännöllisten verbien taivuttamisessa tällä erää. Myöhemmin saattaa niitä tulla lisää sikäli kun havaitaan joitakin tärkeitä unohtuneen.

On hyvin tärkeätä muistaa miten verbejä käytellään nykyajassa, menneessä ja tulevassa ajassa. Siltä syystä kehoitamme opiskelijoita kertaamaan nämä läksyt, varsinkin kun mitään uusia sanoja ei tällä kertaa esitetä opittavaksi.

EPÄSÄÄNNÖLLISET VERBIT — TEONSANAT

Preesens	Imperfekti	II Partisiippi
Spill (spil) läikyttää, kaataa	Spilt (spilt)	Spilt (spilt)
Spin (spin) kehrätä	Spun (span)	Spun (span)
Spit (spit) sylkeä	Spat (spät)	Spat (spät)
Split (split) halkaista, jakaa	Split (split)	Split (split)
Spread (spred) levittää, levitä	Spread (spred)	Spread (spred)
Spring (spring) ponnahtaa	Sprang (spräng)	Sprung (sprang)
Stand (ständ) seisoa	Stood (stud)	Stood (stud)
Steal (stiil) varastaa	Stole (stoul)	Stolen (stoulin)
Stick (stik) pistää, pysyä kiinni	Stuck (stak)	Stuck (stak)
Sting (sting) pistää	Stung (stang)	Stung (stang)
Strike (straik) lyödä, iskeä	Struck (strak)	Struck (strak)
Strive (straiv) yrittää, pyrkiä	Strove (strouv)	Striven (strivn)
Strew (struu) sirottaa	Strewed (struud)	Strewn (struun)
Swear (sveer) kirota, vannoa	Swore (swoor)	Sworn (svoorn)
Sweep (sviip) lakaista, pyyhkäistä	Swept (svept)	Swept (svept)
Swell (svel) paisua, turvota	Swelled (sveld)	Swelled (sveld)
Swim (svim) uida	Swam (sväm)	Swum (svam)
Swing (sving) heilua, keinua	Swung (svang)	Swung (svang)
Take (teik) ottaa	Took (tuk)	Taken (teikn)
Teach (tiitsh) opettaa	Taught (taat)	Taught (taat)
Tear (teer) repiä rikki	Tore (toor)	Torn (toorn)
Tell (tel) kertoa, sanoa	Told (tould)	Told (tould)
Think (think) ajatella	Thought (thaat)	Thought (thaat)
Thrive (thraiv) kukoistaa, reholtaa	Throve (throuv)	Thriven (thrivn)
Thrust (thrast) työntää, sysätä, pistää lävitse	Thrust (thrast)	Thrust (thrast)
Throw (throu) heittää	Threw (thruu)	Thrown (throun)
Tread (tred) polkea, astua	Trod (trod)	Trodden (trodn)
Wear (veer) käyttää, kuluttaa	Wore (voor)	Worn (voorn)
Weave (viiv) kutoa	Wove (wouv)	Woven (vouvn)
Weep (viip) itkeä	Wept (vept)	Wept (vept)
Win (vin) voittaa	Won (van)	Won (van)
Wind (vaind) kiertää, punoa	Wound (vaund)	Wound (vaund)
Wring (ring) vääntää, puristaa	Wrung (rang)	Wrung (rang)
Write (rait) kirjoittaa	Wrote (rout)	Written (ritn)
Work (vork) tehdä työtä	Worked (vorkt)	Worked (vorkt)

MR. ARTHUR B. JOHANSON

Ruotsin Amerikan Linja nimittänyt apulaispäälliköitä

Ruotsin Amerikan Linjan Yhdysvaltain toiminnanjohtaja Mr. G. Lundbeck, Jr. on äskettäin suorittanut pari uutta nimitystä laivan matkustusosastolla. Mr. Jörgen C. Berthelsen, Saksan ja Tanskan osaston toiminnan johtaja, ja Mr. Arthur B. Johanson, huvimatkaosaston toiminnan johtaja, nimitettiin apulaisliikennepäälliköiksi. Samalla he tulevat edelleenkin jatkamaan entisten osastojensa toiminnan valvomista.

Molemmat uudet apulaispäälliköt ovat veteraaneja Atlantin liikenteessä. Mr. Berthelsen toimi useita vuosia Scandinavian American Linjalla ja Gdynia Linjalla, ennenkuin tuli Ruotsin Amerikan Linjan palvelukseen. Mr. Johanson on ollut toimessa Ruotsin Amerikan Linjalla vuodesta 1930 lähtien.

VAPAUS on välttämätön tämän maan suomalaisille.

"Voittomme on väistämätön"

Phenjan. — Phenjanissa on pidetty juhlaistunto Korean kansanarmeijan 5-vuotispäivän johdosta ja kansanarmeijan ylipäällikkö Kim Ir Sen on antanut päiväkäskyn sotilaille, jossa sanotaan:

Suuressa isänmaallisessa vapautussodassa osoittaa Korean kansanarmeija verratonta sankaruutta, uljuutta ja isänmaallista uhrautuvaisuutta. Se osoittaa omaavansa voittamattoman sotilaallisen mahdin. Isänmaallisen vapautussodan kuluessa on Korean kansanarmeija [illegible] etumainen neuvostosotatiede ja sankarillisen neuvostoarmeijan kokemus, ja se on lukumäärällisesti kasvanut ja parantanut laadullisesti. Se on tullut nykyaikaiseksi säännölliseksi armeijaksi, joka omaa korkeimman sotatekniikan.

Meillä on käytettävissämme kaikki, mitä tarvitaan, tuottaaksemme viholliselle lopullisen tuhon. Me voitamme väistämättömästi.

Tukholma. — Pääosa Ruotsin kauppavaltuuskunnasta palasi helmik. 10 p:nä Tukholmaan. Lähettiläs Modigin lausunnon mukaan ovat kolme viikkoa kestäneet neuvottelut sujuneet normaalisesti.

MR. JÖRGEN C. BERTHELSEN

Barnes Drug Co.
— 2 KAUPPAA —
Sault Ste. Marie Ontario
RCA Victor Radioita
Nyal-lääkkeitä
Täydellinen varasto lääkkeitä
Postitilaukset täytetään huolellisesti.

Simms & Pickering
Vakuutuksia ja kiinteimistöjä
Kiinteimistolainoja ja bondeja
20 Pine St. N. Timmins, Ont.
Puhelin 112

WORKERS' CO-OPERATIVE OF NEW ONTARIO LIMITED
• TIMMINS • SOUTH PORCUPINE
• KIRKLAND LAKE • CONNAUGHT

Perheen nuoremmille

Marilyn May Surprise Setä

Dear Setä and readers of this page.

Paljon kiitoksia for the "Aapinen" and card. I can read it all but I don't understand all the words. Some day I'll surprise you Setä with a letter in Finnish. I haven't been to school for months. My teacher said I will pas into another grade if I do my studying at home. I was again in the hospital last month with pneumonia but now I feel stronger than I have for months. I have even gone skating.

We have a nice rink in the park in the back of our house. We only had one week of cold weather. Other days are about 42 degrees above. There are a little bit of snow in spots. We get more sunshine than in southern Ontario. The other Saturday Toby Hakala, Ronald and I went to the Stampede Corral to see the Ice Cycles.

My baby brother Martin will be two years old next month. He always wants all of us to play Ring around Rosy.

Here are some riddles: 1) Why is a banana like a sweater.

A: Because you slip on both.

2) Who goes around all day in a car and always has his pockets full of money?

A: A bus conductor.

3) If a sharp noise indicates curiosity what does a flattened one indicate?

A: Too much curiosity.

4) What gets wetter as it dries

A: A Towel.

Bye!

Marilyn Päiviö,
Calgary, Alta.

Irene Got The Mumps

Dear Setä and all the readers and writers of this page.

How is the weather in Sudbury? It is not raining today. It was the warmest January in history, they say. I have done most of my Valentines already. I haven't had time to write. My daddy went to a meeting the day before yesterday. My mommy made me a new skirt for I have to go to a concert on Friday. We were visiting on Saturday and when we came home I went to my girlfriends house. We had lots of fun.

I haven't had time to write and now I have the mumps. Before I had them on my left side but now I have them on my right side. But I went to school today. Tomorrow I will tell the teacher and she is going to send me to the nurse and then she will send me home. Four in my room have the mumps.

My pen stops and so I have to use my mother's. Mother and father went to the funeral on Monday. That is all I am going to write this time. Bye now.

Irene Suojanen,
Vancouver, B. C.

Violet's School Is Not Very Far

Hello Setä and all the readers and writers of this page. How is Sudbury? I read some news in the paper about Sudbury.

My little cousin Desmond is 1 year old and walks and does he ever get into a lot of mischief. I take him out for walks a lot of times.

I wrote to my cousin Marilyn last night. It was a long letter.

I was at my aunt's farm yesterday. I was sliding with my cousins Irma and Anita nearly all day.

I haven't got very far to go to school, not even a half a mile. My birthday is past and I got a slip, sockees, a dress and a pair of rubbers.

We got some new pupils in our room at school. A friend at our house would teach me how to write, talk and read Finnish. I will write some riddles now. Why did the little Moron bring cereal to the show? What did the table say to the dish? Why did the little Moron bring a ladder to bed? Why did the little Moron throw his pillow out of the window?

Well, so long for now.

Violet Pelkonen,
Mattawa, Ont.

Gail Likes Her School

Dear Setä:

I am sorry that I have not written sooner to thank you very much for the lovely "Aapinen" and card which you sent me at Christmas.

How is everyone? Fine. I hope. I am well. We are having a nice winter, not much snow as yet, but sometimes it is real cold.

My sister and I go skating a lot. We think it is fun. Soon there will be an Ice Carnival in town. I don't know what I will dress like yet. My teacher sure gives our class lots of homework to do, especially arithmetic and language, but I like school just the same.

It is nearly bedtime, so I must say so long for this time.

Gail Niemi,
Sprucedale, Ont.

Anneli Liked "Jänö-Jussi"

Dear Setä:

Here I am in English again. How are you and all the readers and writers of this page? I've read lots of the "Aapinen" and I liked the piece which Allen Mikkola wrote. I liked another one too and here it is:

Ker-ran jä-nö Jus-si ja re-po Mik-ko kul-ki-vat yh-des-sä tie-tä pit-kin ja sil-loin Jus-si o-li san-gen ar-ka. Toi-set e-läi-met pi-ti-vät hän-tä li-säk-si mel-koi-sen tyh-mä-nä. Kaik-ki tie-si-vät, et-tä kun Jus-si-a uh-ka-si vaa-ra, se me-ni ja työn-si vain pään-sä pen-saa-seen. Sil-loin se luu-li ole-van-sa pii-los-sa vaik-ka sen ko-ko ta-ka-ruu-mis oli nä-ky-vis-sä.

Kun he näin mat-ka-si-vat, vil-kai-isi Mik-ko äk-kiä taak-seen. Jus-si, jo-ka on u-te-li-as, ky-syi he-ti:

— Mik-si si-nä ai-na kat-sot taak-se-si jos vain pie-nen-kin ri-sah-duk-sen kuulet?

— Mi-nä kat-son sen vuok-si, vas-ta-si Mik-ko, ettei mi-nul-la o-le sil-mi-ä hän-nän pääs-sä. Mut-ta sa-no-han, Jus-si kul-ta, mi-kä sii-hen on syy-nä, et-tä si-nä ret-kil-lä-si ai-na hyp-päät tien y-li?

— No se-hän sii-hen on syy-nä, et-tä mi-nä en pää-se tien a-lit-se, vas-ta-si silhen Jus-si.

Well, that's the one I liked. The only song of the three which Ilmi Kivi asked for is "I Went to Your Wedding". This is all I'll write now. So long.

Anneli Korpela,
R. R. 2,
Kaministiquia, Ont.

Ilmi's Baby Brother Stands Up Already

Hi Setä and all the readers and writers of this exciting page.

Here I am again writing a few lines to this page.

How's everybody feeling these winter days? Fine I hope 'cause I've being just fine. I guess everybody's been busy making, cutting out and writing Valentines. I bought my Valentines so I don't have to make them. We're having a Valentine party on the 16th at our school.

My brother Kenny is 13 months already but he does not walk yet, only crawls. He stands up for awhile without holding but when he sees that he is standing up without holding, he falls. He's grown a lot.

If my penpals Annabella Petterson, Helja Hakula and Ellen Hutt see this letter I want them to write soon and if anybody's got any pictures of the Royal Family, movie and western stars and of the Queen's coronation that they already have, please send them to the address which I will put at the bottom of this letter. They will be appreciated very much. Thank you. I got four books full of movie and western stars and 2 books of the Royal Family.

I guess I'll close now and try to write more next time. So long.

Ilmi Kivi,
Silver oMuntain, Ont.

Marlenella on pitkä koulumatka

Hello Toimittajasetä!

Minäkin yritän kirjoittaa jonkun rivin tähän osastoon jos Setä saa selvää minun suomenkielen kirjeestäni. En ole kirjoittanut pitkään aikaan. En koko viime vuonna. Olin vielä niin pieni silloin, vaikka en minä vieläkään iso ole.

Minun syntymäpäiväni on maalisk. 2 pnä. Täytän silloin 9 vuotta. Minulla on pitkä matka kouluun, yli 3 mailia. Ei se kesällä tunnu pitkältä kun saa kulkea polkupyörällä, mutta nyt se on hankalaa. Joulun jälkeen on ollut paljon lunta ja kylmiä ilmoja. Nyt on taas hyvä mennä kun lumi on kovettunut ja on hankikantoa. Minä käyn koulussa suksilla, mutta hiihtäessä tulee joskus aamuisin niin kylmä, että sukset täytyy jättää välille ja lähteä juoksemaan. Minä olen neljännellä luokalla. Meillä on hyvä opettaja.

Meillä on koululla 13 p. Valentinepaarti. Me oppilaat viemme kaikkin jotakin syötävää. Siellä leikitään. Opettaja aikoi ensiksi pyytää jotakin farmaria antamaan meille hevoskyytiä, olisimme saaneet ajaa pitkin kylää, mutta ei täällä ole paljon hevosia. Hauskaa talvea kaikille!

Marlene Ranta,
Worthington, Ont.

Melvin Got Out Of Hospital

Hello Setä and all the readers and writers of this page.

Well, I am home from the hospital now. I was there five weeks. The doctor said I can't go to school for two weeks yet. I had my tonsil and seven teeth out.

Valentine day is only a week away.

It was nice outside yesterday but today it's a bit colder.

I've only got two weasels and three squirrels so far. I guess that's all I'll be able to trap this winter. I haven't very much to say now. Goodbye!

Melvin Niemi,
Silver Mountain, Ont.

Toimittajasetä juttelee

Hello tytöt ja pojat:

Kiitos kirjeistänne Irene, Melvin, Violet, Gail, Ilmi, Marilyn, Marlene ja Anneli.

Ja kiitos kiittämisestä myös. Mikäli on puhe näistä Sudburyn ilmoista, niin ne ovat sellaisia, kuten Mark Twain sanoi aikanaan, että "kaikki puhuvat niistä, mutta kukaan ei tee mitään niiden suhteen".

Valentine-päivä on mennyt ja nyt täytyy kiittää niistä "valentineista", mitä tuli Sedän postilaatikkoon. Miten lie asianlaita, mutta monetkaan tällaiset ikämiehet eivät niitä varmastikaan saaneet, ja niinmuodoin ei ole ihme, vaikka Sedän liiveistä olisi pari nappia pompahtunut tiehensä.

Sudburylaiset tytöt ja pojat eivät vain ole kirjoittaneet tähän osastoon pitkään aikaan. Luulisi ettei täällä olekaan sellaisia tyttöjä ja poikia jotka Vapautta lukevat. Mutta kyllä heitä on. He ovat myös kiltejä lapsia — silloin kuin eivät ole vähän pahalla päällä — kuten muutkin tämän osaston kirjeenvaihtajat ja lukijat.

Todistuksiako? Tässä olisi yksi: Pikku-Tuula pani sormensa tuulettajan siipiin ja menetti siinä onnettomuudessa peukalon pään. Tämän vuosi Työn Puiston suomenkielen koulun osallistuvat muut pikkutytöt keräsivät Tuulalle $38 lahjan lääkäri- ja sairaalamaksujen hyväksi. Se oli olkein kauniisti tehty, varsinkin kun Tuula on vasta äskettäin Suomesta tullut.

Eikö tämä todista, että täällä sudburyssakin on tyttöjä ja poikia, joiden "sydän on kultaa", kuten on laita tämän osaston muidenkin lukijain suhteen. Niitä Sedän odottamia kirjeitä, ei tosin ole vielä sudburylaisilta tullut, mutta kyllä niitä tuleekin, luulen minä, sillä "porsaita äidin oomme kaikki ..."

Toimittajasetä.

Varpusvintiö

Kirj. MAKSIM GORKI

Varpusilla kaikki on kuten ihmisillä: aikuiset varpuset ovat ikävystyttäviä piipittäjiä ja puhuvat kaikesta niin, kuin sanotaan kirjoissa, mutta nuoriso — se elää oman päänsä mukaan.

Olipa kerran keltanokka varpunen, Puntti nimeltään, ja se asui saunan ikkunan yläpuolella, ylimmäisen peitelaudan päällä, lämpimässä pesässä, joka oli tehty tappurasta, sammaleesta ja muista pehmoisista rakennusaineista. Lentoon se ei ollut vielä yrittänyt, mutta räpytteli jo siipiään ja tirkisteli alituisesti ulos. Se tahtoi näet mitä pikimmin tietää, millainen on isäjumalan maailma ja kelpaako se hänelle.

— Mitä, mitä kyseli siltä varpusäiti.

Puntti täbyili maahan siipiään räpytellen ja tirskutti: — Liian musta, sysimusta!

Varpusisä lenteli luokse kantaen nokassaan itikoita Puntille ja yivästeli:

— Olenko etevä?

Varpusäiti puheli hyväksyvästi:

— Etevä, etevä!

Mutta Puntti nieli itikoita ja mietti:

"Kyllääpä mahtailevat. Antoivat madon, jolla on jalkoja, mokomakin ihme!"

Alituisesti se työntyi ulos pesästä ja aina vain kurkisteli.

— Piltti, piltti, puheli äiti huolissaan, — varo, ettet tipahda kuperkeikkaa alas!

— Mistä, mistä? kyseli Puntti.

— Etpä mistään, putoat vain maahan, ja kissa — napsis! — syö sinut. — selitteli isä lähtiessään taas metsästysmatkalleen.

Niin kului kulumistaan aika, mutta siivenkasvu ei liikoja kiirehtinyt.

— Kerran nousi navakka tuuli ja Puntti kysyi:

— Mitä, mitä?

— Tuuli puhaltaa sinuun ja — tsip! — heittää sinut maahan, suoraan kissan eteen, — selitti äiti.

Tuo ei ollut Puntille mieleen. Niinpä se sanoikin:

— Mutta minkä tähden puut huojuvat? Lakatkoot, niin tuulikin loppuu ...

Äiti yritti selittää, että asia on toisin, mutta Puntti ei uskonut. Sillä oli tapana selittää kaikki omalla tavallaan.

Mies kulki saunan ohitse heilutellen käsiään.

— Hienostipa kissa kalusi tuolta siivet, sanoi Puntti. — Pelkät luut jäljellä.

— Hän on ihminen, he ovat siivettömiä kaikki järjestään, sanoi äiti.

— Miks? Miks?

— Heillä on sellainen virka, että on elettävä ilman siipiä. He hyppivät aina jaloillaan. Ymmärrätkö?

— Mitä varten?

— Jos heillä olisi siivet, niin he ottaisivat kiinni meitä, kuten me isän kanssa itikoita ...

— Roskaa! sanoi Puntti. — Roskaa, hölynpölyä! Kaikilla täytyy olla siivet ... Tottahan maassa on kurjempi kuin ilmassa ... Kun kasvan suureksi, järjestän siten, että kaikki lentävät.

Puntti ei uskonut äitiään. Se ei vielä tietänyt, että ellei uskota äitiä, huono loppu on edessä. Puntti istui pesän reunalla ja lauloi täyttä kurkkua omatekoisia laulujaan:

— Hähää, sinä siivetön ihminen!
On sinulla kaksi jalkaa
ja vaikk' oot jättilainen,
sua sääsket syödä alkaa!
Minä olen näin pieni, pikkuinen,
itikoita sentään nieleskelen,
minä itse nieleskelen.

Puntti lauloi laulamistaan, kunnes tipahti pesästä. Varpusäiti perässä. Ja punakarvainen, vihreäsilmäinen kissa tuli paikalle kuin tilattuna.

Puntti pelästyi, pörhisti siipensä, huojui surkeilla harmailla jaloillaan ja piipitti:

— Minulla on kunnia, saanen kunnian...

Varpusäiti tynäsi sen syrjään. Höyhenet harillaan, peloittavana, rohkeana, nokka ammollaan se tähtäsi kissan silmään.

— Pois, pois! Lennä, Puntti lennä ikkunalle, lennä ...

Pelko nostatti maasta varpusenpojan. Se hypähteli, räpäytteli siipiä kerran, toisen — ja pääsi kuin pääsikin ikkunalle!

Samassa äitikin lensi luokse, tosin ilman pyrstöä, mutta suuresti iloissaan. Se istahti Puntin viereen, kopautti tätä nokalla niskaan ja kysyi:

— Mitä sanoin?

— Niin no ... ja mitä sitten! sanoi Puntti. — Eihän kaikkea voi oppia yhdellä kertaa.

Mutta kissa istui maassa pudistellen tassuistaan varpusäidin höyheniä. Punaisena, vihrein silmin se katseli varpusta ja naukui pahoillaan:

— Ma-aukas pieni varpunen, ihan ku-uin hiiri ... Mjau-voi-oh ...

Ja kaikki päättyi onnellisesti, ellei oteta huomioon, että äiti jäi pyrstöä vaille ...

N-liitossa rakennetaan asuntotaloja työläisille

Viidennen viisivuotissuunnitelman aikana Neuvostoliitossa rakennetaan erikoisen paljon asuintaloja työtätekeville. Viisivuotissuunnitelman mukaan tullaan vuosina 1951 — 1955 rakentamaan kaupungeissa ja työläisasutuksissa, maaseutua lukuunottamatta, asuntopinta-alaa noin 105 miljoonaa neliömetriä.

Tätä suurta rakennussuunnitelmaa toteutetaan jo nyt hyvällä menestyksellä. Vuoden 1951, ja 1952 aikana rakennettiin kaupungeissa ja työläisasutuksissa uusia asuintaloja yli 54 miljoonaa neliömetriä, mikä on noin yksi miljoona 350 tuhatta kaksihuoneista asuntoa.

Millaisia nämä asunnot ovat saattaa nähdä uusien tyypillisten asuintalojen esimmerkistä. Novo-Pestshanaja kadun varrelle — tämä katu on kaukana Moskovan keskuksesta — on monien muiden talojen ohella rakennettu talo N:o 58. Siinä on 133 asuntoa, joissa on kaksi, kolme ja neljä huonetta. Talo on 8-kerroksinen. Asunnot on annettu työläisille ja virkailijoille.

Tutustukaamme erääseen asuntoon, jossa on vain kaksi huonetta. Ensinnäkin on eteinen, jonka lattiapinta-ala on noin 6 neliömetriä. Sitten on kaksi huonetta, joiden pinta-ala on yhteensä 40,5 neliömetriä. Huoneissa ovat isot ikkunat aurinkoiselle puolelle. Toisesta huoneesta on ovi ulkoparvekkeelle. Pienen käytävän päästä johtaa ovi keittiöön, jossa on kaasuhella, kaappi ja hyllyjä asioita varten. Seinässä on kaappi kaikenlaisia taloustarpeita varten, erikoinen sija on varattu jääkaappia varten. Keittiössä on roskaviemäri ja kuuma vesi. Pesuhuoneen sekä keittiön seinät on alhaalta vuorattu valkoisella kaakelilla.

Tällaisen asunnon vuokra tekee noin 3—5 prosenttia vuokraajan palkasta. Neuvostoliitossa on kaikkein alhaisin asuntovuokra koko maailmassa.

Mainittu talo on tyypillinen kaupunkitalo Neuvostoliitossa. Neuvostoliitossa rakennetaan ylipäänsä kaupunkitalot nelikerroksisia ja sitä korkeampia. Moskovassa on otettu säännöksi, että asuintalot rakennetaan kuusi — nelitoistakerroksisia ja korkeampiakin. Asunnot tehdään tilavia kaikkine nykyaikaisine mukavuuksineen.

Uusien talojen alakerrokset on varattu kauppoja, parturiliikkeitä, muotiliikkeitä, apteekkeja ja säästökassoja varten. Monissa taloissa on erikoiset huoneistot elokuvateattereja, kirjastoja, lastentarhoja ja seimiä, kahviloita, ruokaloita ja pesulaitoksia varten.

Kävisittepä Neuvostoliiton missä kaupungissa taikka työläisasutuksessa tahansa huomionne kiintyy ensi tilassa uusiin taloihin, joko jo rakennettuihin taikka rakenteilla oleviin. Asuintaloja rakennetaan kaikkialla. Niiden rakentamiseen käytetään joka vuosi suuria summia. Viidennellä viisivuotiskaudella (vuosina 1951 — 1955) nousevat valtion pääomasijoitukset asunrakennustoimintaan miltei kaksinkertaisesti neljänteen viisivuotikauteen (vuosiin 1946 — 1950) verraten.

Ottakaamme esimerkiksi Gruusian sosialistinen neuvostotasavalta. Koko tasavlta on kuin suuri rakennustyömaa. Rakennetaan uusia tehtaita, uusia kaupunkeja ja työläisasutuksia, uusia asuinkortteleita kaupunkeihin, kylpylaitoksia ja parantoloita, lepokoteja, monikerroksisia asuintaloja, kouluja, klubeja, kulttuuripalatseja, teattereita, sairaaloita ja lastentarhoja. Gruusiaa sanotaan uudisrakennusten tasavallaksi. Mutta tällaisia uudisrakennusten tasavaltoja on Neuvostoliitossa kuusitoista.

Moskovan ja Uralin keskukseen — Sverdlovskiin, Jerevaniin ja Siperian metallurgia uuteen kaupunkiin — Stalinskiin, suuriin keskuksiin: Leningradiin, Kieviin, Minskiin, Stalingradiin, Odessaan, Tashkentiin ja Harkoviin — tuhansiin neuvostokaupunkeihin rakennetaan uusia taloja ja kokonaisia rakennussommitelmia.

Neuvostohallitus kiinnittää suurta huomiota siihen, että talot olisivat kauniita ja käytännöllisiä. Tällä alalla tekee työtä arkkitehtien suuri armeija. Yksistään Moskovassa on noin 4 000 arkkitehtia.

Neuvostoliiton kaupunkeja rakennetaan ja rekonstruoidaan yhtenäisten suunnitelmien mukaan. Sosialisten kaupunkien suunnitelmia ja piirustuksia laativat erikoiset tieteelliset ja suunnittelujärjestöt, sellaiset kuin Neuvostoliiton Rakennustaideakatemia, Kunnallisakatemia, suunnitteluinstituutit, terveys- ja sanitetti-instituutit ja monet muut järjestöt.

Neuvostoliiton suurin suunnittelujärjestö on kaupunkien suunnitteluinstituutti, jonka rakennustaidetoimistoissa on sodan jälkeen tehty toista sataa suunitelmaa Neuvostoliiton kaupunkien rakentamisesta. Parhaillaan tämä instituutti laatii useiden kaupunkien rekonstruointisuunnitelmia. Samalla laatii uusien kaupunkien ja suurten asutusten suunnitelmia, joita tullaan rakentamaan Neuvostoliiton eri puolilla.

Ottakaamme esimerkiksi Neuvostoliiton Rakennustaideakatemian varsinaisen jäsenen M. Parusnikovin johtama rakennustaidetoimisto. Seinällä riippuu suuri piirustus, jossa näkyvät selvästi kaupunkikorttelit monikerroksisine taloineen, leveä puistokäytävä ja komeat graniittiportaat, jotka johtavat joen rantaan. Se on Stalingradin keskuksen asemakaava. Sankarikaupungissa on jo nyt kokonaisia uusia asuinkortteleita, komea teatteri, klubeja ja virastotaloja. Ei kulu kovin pitkää aikaa, kun raunioista noussut Stalingrad muuttuu Neuvostoliiton erääksi kauneimmaksi kaupungiksi.

Neuvostoliitossa tehdään rakennustöitä tavallaan tehdasmaisesti. Ilman sitä olisivat mahdottomat rakennustöiden niin suuret mittasuhteet ja myöskin työvauhti.

Useimmilla rakennustyömailla asuintalot kootaan kokoon tehdasmaisesti valmistetuista rakennusosista uudenaikaisimpien koneiden avulla. Monilla rakennuksilla tehdään konevoimalla 75 — 80 prosenttia kaikista rakennustöistä, jonka vuoksi 6—8—10-kerroksinen talo voidaan rakentaa 6—10 kuukaudessa kahden-kahden ja puolen vuoden asemesta, mikä aika tarvittiin tällaisten talojen rakentamiseen aikaisemmin.

Rakennustöiden edelleen koneistamiseksi ja teollistamiseksi Moskovaan ja Moskovan lähelle saadaan kohta valmiiksi kaksi jättiläistehdasta, joissa tullaan valmistamaan rakennusosia. Nämä tehtaat kykenevät tuottamaan päivässä rakennusosia niin paljon, että niistä voidaan koota 80-asuntoinen talo. Yhdessä Moskovan ja Moskovan alueen entisten rakennusostehtaiden kanssa nämä teollisuusjättiläiset tulevat vuosittain valmistamaan rakennusosia niin paljon, että niistä voidaan koota 170 kymmenenkerroksista taloa asuntopinta-alaltaan yhteensä noin miljoona neliömetriä.

Asuinrakennustoiminnan suunnattomat mittasuhteet Neuvostoliitossa kuvastavat osaltaan kirkkaasti neuvostokansan aineellisen hyvinvoinnin herkeämätöntä kasvua.

Metsämiehet vaativat palkkojen korottamista

Helsinki. — Suomen Metsä- ja Uittotyöväen Liitto jätti tammikuun lopulla valtioneuvostolle kirjelmän, jossa todetaan liiton johdon käsitellen metsätöissä vallitsevaa palkkatasoa ja todenneen sen niin alhaiseksi, että liitolle on jatkuvasti saapunut tietoja siitä, että perheelliset metsätyöläiset eivät pysty hankkimaan nykyisillä palkoilla toimeentuloa kuin juuri itselleen, joten kuntien on annettava toisille perheenjäsenille huoltoavustusta. Tämä on johtanut siihen, että varsinaisilla metsätyöalueilla sijaitsevat kunnat ovat tulojen vähentyessä ja huoltomenojen lisääntyessä joutuneet taloudellisen katastrofin partaalle. Useiden kuntien kunnanvaltuustot ovat yksimielisesti todenneet, että nykyiset metsätyöpalkat [illegible] vat toimeentulolle riittämättömät ja tehneet sen vuoksi esityksiä niiden korottamiseksi.

Edelläoleviin toteamuksiin vedoten päätti Metsä- ja uittotyöväen liiton liittotoimikunta uusia viime syyskuussa [illegible] kemänsä palkankorotusesityksen ja kehoittaa valtioneuvostoa tekemään pikaisen päätöksen, jolla metsätyöpalkkoja korotetaan siten, että etelä-, keski- ja itä-Suomen alueilla urakalla suoritettavissa metsätöissä tulee yleisnormiksi hakkuumiehille 1,050 markkaa päivälle ja että muiden paikkakuntien ja alueiden sekä palkkaluokkien palkkoja korotetaan vastaavasti. Myös uittotyön tuntipalkkoihin tulee myöntää vastaavat korotukset.

Vedoten valtiovallan velvollisuuteen suojella työvoimaa mielivaltaiselta riistolta liitto odottaa metsätyöläisten ja pientalonpoikien oikeutettujen vaatimusten pikaista toteuttamista.

Canadan sementti

Montreal. — Canadan sementtituotanto tulee tämän vuoden aikana olemaan kysyntää suurempi vaikka rakennustoiminta jatkuisi nykyisellä korkealla tasolla, sanoi Canada Cement Companyn presidentti J. [illegible] Breen täällä pidetyssä yhtiökokouksessa. Yhtiön tuotantokykyä lisätään tänä vuonna 2,500,000 tynnyrillä mikä ylittää viime vuotisen vajauksen hyvin runsaasti, sanoi mr. Breen.

TILATKAA VAPAUS!

FINNISH STEAM BATHS
56-58 Widmer Street
Toronto, Ontario
MIEHET:
Keskiviikkona ja torstaina 3-12 i.p.
Perjantaina 1-12 i.p.
Lauantaina 1 i.p.-2 a.p.
Sunnuntaina 8 a.p.-1 i.p.
NAISET:
Keskiviikkona ja torstaina 3-12 i.p.
Perjantaina ja lauantaina 1-12 i.p.
PUHELIN EL. 2571

Peter A. Vesa, B.A.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
GE. 3392
1028 Danforth Ave., Toronto

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:
Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.
Puhelin H.O. 6195
Toronto Ontario
Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd. Toronto 8, Ont.
Puhelin H. A. 8815
Rahastonhoitaja: Allan Ilbury,
488 Brock Ave. Toronto, Ont.
Puhelin LL. 1054
Kirjeenvaihto sihteerille. Huomioikaa sihteerin uusi osoite.

HALUATTEKO OSTAA TALON
TAI MYYDÄ OMANNE?
ANTAKAA MEIDÄN AUTTAA TEITÄ NÄISSÄ ASIOISSA
ARTHUR H. KIVINEN
TORONTO REAL ESTATE BOARDIN JÄSEN
38 Lawrence Ave. West Puhelin MO 5464 Toronto 12, Ont.

Suomi Tanska Norja Ruotsi
• Kaikkien laiva- ja lentolinjojen asiamiehenä me järjestämme teidän matkanne Canadasta tai New Yorkista suoraan Suomeen Englannin tai mannermaan kautta.
Laivalippujen hinnat:
Yhtäälle päin Göteborgiin $185.00 ja ylöspäin, edestakaisin $370.00 ja ylöspäin.
Lentolippujen hinnat: Marrask. 1 pstä maalisk. 31 p:ään
Yhtäälle päin Montreal-Helsinki $365.00. Edestak. $589.30
Huhtikuun 1 päivästä lokakuun 31 päivään:
Yhtäälle päin Montreal-Helsinki $365.00. Edestak. $657.00
• Jos aiotte tuottaa sukulaisianne tai tuttavianne Canadaan, niin me järjestämme matkan ja avustamme tarpeellisten paperien hankinnassa.
• Matkustusta koskevia tietoja varten soittakaa tai kirjoittakaa miss Pontsonille ja vakuutuksien suhteen mr. Al. Nummiselle.
O. K. JOHNSON & CO. LIMITED
(WA 1403 - WA 1588 - WA 3168)
897 Bay Street Toronto 2, Ont.

"Maa...

Elvi Sinervo... Helsingin K...

Uusia ...

Vapaus ...
BOX 69

"Maailma on vasta nuori"

Elvi Sinervon uuden maailmankatsomusnäytelmän ensi-ilta Helsingin Koiton näyttämöllä sähköisti katsomon

Elvi Sinervon uuden näytelmän ensi-illassa helmik. 4 pnä Koitossa oli suuren illan tuntu, ilmapiiri joka syntyy kun kirjailijalla on tinkimätöntä ja tähdellistä sanottavaa ja kun teatteri puolestaan sen tinkimättömyyden tajuaa. Miten harvinainen tällainen sähköisyys on nykyään teatteri-illoissa, siitä huolimatta että kaikki vilpittömät teatteri-ihmiset tunnustavat, että teatterin perustehtävänä on herättää eikä nukuttaa. Yleisöä on turha syyttää, se tempautuu kyllä aina mukaan, jos näytelmäkirjailija, ohjaaja ja näyttelijät pystyvät tuon sähköisyyden synnyttämään. Sen perusedellytyksenä on vain sytyttävä sana, ja se lohkeaa suomalaisesta näytelmäkirjallisuudesta liian harvoin.

Elvi Sinervon koko kirjailijanlaatu on ehdoton ja dramaattinen, sehän koettiin jo hänen esikoisnäytelmänsä "Toukokuun viimeisenä iltana" esityksilloissa vuosi sitten. Toisessa näytelmässään hän on tunkeutunut paljon syvemmälle aikaansa, hänen sanottavansa on laajentunut käsittämään erään perusteeman, joka koskee aikamme ihmisen koko olemassaoloa: taistelua vaikeana, dramaattisena ajankohtana, viime sodan vuosina, jolloin vakaumukselliset Hitlerin tuhosodan vastustajat ja rauhan puolesta taistelevat kansalaiset joutuivat maassamme antamaan panokseksi koko elämänsä. Kuten esikoisnäytelmässään, Elvi Sinervo on tässäkin valinnut kuvauksen keskipisteeksi tyypillisen työläisperheen, v. 1918 tapetun punakaartilaisen lesken, joka on vakaumuksellinen työväenluokan taistelija, ja hänen lapsensa, joiden katsomuksissa heijastuvat yhteiskuntamme erilaiset iedologiat. Nuorin tytär Vappu on seurannut äitinsä jälkiä ja toimii vastarintaliikkeessä, sotakiihoituksen sekoittama poika Reino kaatuu rintamalla. Toinen tytär Irja on sodan masentama kaikenkieltäjä, mutta kokee kasvun ja kypsymisen edistykselliseen maailmankatsomukseen näytelmän kiihkeitten tapahtumien vaiheissa. Ratkaiseva merkitys kummankin sisaruksen aennoitumiseen on rohkealla ja tinkimättömällä vastarintaliikkeen taistelijalla Matti Saukolla, joka joutuu salaisessa toiminnassaan valtiollisen poliisin verkkoonsa kietoman heikon luopion uhriksi. Näytelmän vastavoimat ovat Saukon kaikkensa antava vakaumus ja Arvi Vallin pelkurimainen petturuus, mutta vaikka Saukko näennäisesti joutuu tappiolle jatkavat Lehtosen perheen äiti ja molemmat tyttäret hänen työtään. Ja samaan aikaan: Stalingrad on jo vapaa, I ike käy idästä länteen, nyt vasta alkaa todella Lehtonen, kaikkien rauhanvoimien taistelu.

Näytelmän ydinteema on voimakas ja luja kuin graniitti, se vakuuttaa ja valaisee. Ei va'n senvuoksi, että sanomat ovat aitoja, vaan siksi, että myös ihmiset, näytelmän henkilöt ovat eläviä ja vakuuttavia. Ehkä joitakin lisäpiirteitä vielä voisi toivoa. Arvi Vallin todellinen luonnekuva ja tekojen motiivit eivät ehkä käy täysin selviksi kaikille katsojille, varsinkin kun alkuperäistä näytelmää on lyhennetty. Myös Irjan kehitys perusteluja olisi vo:nut selventää, koska juuri hänen tehtävänsä on vakuuttaa ei-vakaumuksellisia. Ihmisen muuttaminen kielteisestä myönteiseksi, sehän on kirjailijan pohjimmainen suuri tarkoitus, ja täysin valmis ihminen ei epäuskoista vakuuta yhtä paljon kuin osoitettu kehitys. Mutta näytelmän ihmiset ovat näinkin niin tosia ja todistusvoimaisia, että heidän sanansa tuntuvat tunkevan kuulijan ytimiin.

Aivan empimättä tekee mieli myös ojentaa kätensä Suomen Työväen Teatterin koko henkilökunnalle ja kiittää, ensin ohjaajaa Urpo Lauria, sitten kaikkia muita. Mikä hiuksenhienon vaativa tehtävä, ja miten totisesti ja ehdottomasti he sen tekevät. Voi arvata, ellei tietäisi, että tulos on tutkimisen ja etsimisen, mutta myös eläytymisen tulos jonka ensi-illan katsomo näki valmiina, tiiviinä, sytyttävänä tuloksena. Erikoisesti tekee mieli kiittää Heimo Lepistön Saukkoa, joka olisi voitu pilata helppoh'ntaisella "sankaruudella", mutta josta nyt vapautuneen lämpimällä, hallitun niukalla lounnehtimisella kasvoi suuri, lämmin ihminen, jonka vakaumukseen ja tekoihin uskoi. Valloittava oli myös Rakel Laakson äiti Lehtonen, jonka sanat kumahtivat kuin metalliniskut vuorenkupeeseen. Hänen äidinilmeensä kertoivat omaa sankaritarinaansa. Ilmi Parkkarin Irja oli hyvin älykkäästi eritelty ja sisäisesti miellyttävän ryhdikäs ja kirkas tulkinta, josta tavoitti persoonallisen luonnekuvan. Myös teknillinen varmuus ilahdutti tässä suorituksessa. Arvi Valli on näytelmän vaikeimpia henkilöhahmoja, ei vain siksi, että hän on sympaattinen, aivan sisäisten ristiriitaisuuksiensa vuoksi. Sitä merkittävämpi voitto Alpo Vammelvuolle, että hän sai Vallista esiin uskottavan ihmisen, heikon, epävarman, epärehellisen miehen, jonka luonteelle tunnusomaista on pienuus. Vammelvuon tulkinta oli kaikkea muuta kuin "teatterikonna", se oli todellinen luonnekuva, kypsin mitä hän on näyttämöllä koskaan luonut. Orvokki Mäkisellä oli ensimmäinen suuri osansa nuorena Vappuna, ja hän osoitti siinä lahjakkuutensa, eläytymiskykynsä ja tehtävän oikein käsittämisen. Vappuun olisi odottanut enemmän lujaa voimaa ja jäntevyyttä, mutta näinkin suoritus oli nuoren näyttelijättären työnä merkittävä saavutus. Hyvän kuvan pienestä ihmisestä antoi Elvi Saarnio Vallin vaimona, hänen ruikuttelunsa, hysteriansa ja pelkonsa sekä avuton rakkautensa luonnehtivat mainiosti määrättyä naistyyppiä. Osmo Pöntisen Reino ensimmäisessä näytöksessä oli uskottavan tosi kuva eksytetystä sotilaasta vuodelta 1942, ja Seppo Sariolalla oli samassa näytöksessä aidon hyvin luonnehtiva kohtaus suulaana Tumppina. Harri Sinijärven etsivä muistutti puljassa todellista esikuviaan ja Evald Terho oli asiallinen VP:n tuomari.

Ei ole ihmeteltävää että näytelmä ensi-illassaan sähköisti katsomon. Vihdoinkin oli syntynyt näytelmä, joka herättää ajatuksia, sytyttää tunteita, valaisee todellisuutta, jossa käymme lopullista taistelua elämästä ja kuolemasta, maailmankatsomus panoksena. Sellaistahan suomalaisesta teatterista juuri puuttuu. — M. S. (Helsingin Vapaa Sana)

Vain viisi maata osallistuu jääkiekkoilun MM-kisoihin

Syrich. — Maaliskuussa Baselissa järjestettäviin jääkiekkoilun maailmanmestaruuskilpailuihin osallistuu vain viisi maata: Tshekkoslovakia, Puola, Saksa, Ruotsi ja Sveitsi. Turnaus suoritetaan kaksinkertaisena sarjana.

Kansainvälisen jääkiekkoliiton johtokunta on ilmoittanut, että Canadan ja USA:n poisjääminen osaltaan johtuu siitä, ettei kyseisten maiden joukkueiden rahoittamiseksi tarkoitettuja jälkiotteluja haluttu järjestää näissä "ystävyysotteluissa" viime vuosina tapahtuneiden lukuisten välikohtausten vuoksi.

Ranskalaista ohjelmistoa Budapestin teattereissa

Unkarin pääkaupungin teatterien ohjelmistossa on tällä hetkellä neljä ranskalaista näytelmää ja oopperaa. Budapestin oopperassa esitetään Beaumarchaisin ja Rossinin "Sevillan parturia". Kaupungin teatterin ohjelmistossa on Leo Delibesin ooppera "Lakme" ja Katona teatterissa esitetään Molieren "Saituria". Kansanarmeijan teatterisa on "Gyrano de Bergerac".

"Saiturin" on kääntänyt unkarinkielelle kirjailija Gyula Illes ja sen ohjaa etevä näyttämömies Tammas Majori.

Stalinin rauhanpalkinto annettu Saksan Bacherille

Neuvostomaan lukuisten edustajain läsnäollessa ojennettiin Kremlissä Sverdlovskin salissa Stalinin kansainvälinen rauhanpalkinto tunnetulle saksalaiselle kirjailijalle Johannes Bacherille.

Komitean puheenjohtaja D. V. Stobeltsy onnitteli palkinnon saajaa ja läsnäolijoiden suosionosoitusten kaikuessa ojensi hänelle diplomin ja kultamitalin, jossa on Stalinin kuva.

Uusi kauhea myrsky on nousemassa.

Baltian maiden kehitys

Kirj. Veikko Sippola

Eestin, Latvian ja Liettuan kehitystiestä sosialistiseen yhteiskuntajärjestelmään ovat angloamerikkalaiset sodanlietsojat ja heidän äänitorvensa esittäneet vääristeltyjä tietoja tai vaienneet tosiasioista. Baltian kansojen tie sosialismiin on tapahtunut niiden omasta vapaasta tahdosta. Siitä on kumoamattomana todistuksena se, että kesällä v. 1940 yleisellä, yhtäläisellä ja salaisella äänestyksellä valittiin Eestin, Liettuan ja Latvian parlamentteihin edustajat, jotka toteuttivat kansojensa tahdon liittymällä itsenäisinä liittotasavaltoina Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liittoon. Nämä päätökset tehtiin yksimielisesti. Baltian maiden kansojen viholliset salaavat tämänkin tosiasian ja vääristelevät siten historian.

Anglo-amerikkalaiset petkuttajat salaavat myös sen tosiasian, että Neuvostoliitto v. 1939 solmi Eestin, Latvian ja Liettuan kansa keskinäisen avunantosopimuksen, jonka mukaan ne sitoutuivat auttamaan toisiaan, jos hyökkäys tai sen uhka sattuisi minkä tahansa eurooppalaisen suurvallan taholta. Tässä sopimuksessa sovittiin myös siitä, että kukin valtio puolustaa tasavaltansa rajoja, valtiollista riippumattomuuttaan ja koskemattomuuttaan. Jokainen näistä valtioista täytti tämän sopimuksen fasistisen Saksan hyökätessä. Kun neuvostoarmeija tuhosi fasistisen Saksan armeijan Baltian maissa, niin se noudatti kirjaimellisesti sitoumusta keskinäisestä avunannosta. Neuvostoliitto auttoi ratkaisevalla tavalla Baltian kansoja vapautumaan fasistisesta miehityksestä.

Eestissä, Latviassa ja Liettuassa olivat kapitalistien asettamat hallitukset menettäneet laajojen kansanjoukkojen kaiken luottamuksen. Se ilmeni selvimmin v. 1940 vapaissa vaaleissa, jotka johtivat sosialistisen järjestelmän syntymiseen. Kun nämä kansat saivat ensimmäisen kerran historiansa aikana vapaasti päättää kohtalostaan, niin se merkitsi kapitalistisen järjestelmän kukistumista. Juuri tämän takia anglo-amerikkalaisten sodanlietsojen äänitorvet vääristelevät tosiasioita ja parjaavat raivokkaasti Baltian maissa vallitsevaa neuvostojärjestelmää.

Leniniläis-stalinilainen kansallisuuspolitiikka takaa Baltian maille täydellisen itsenäisyyden. Sodanjälkeisessä rakennustyössä ne ovat saavuttaneet tuloksia, jollaisia ne eivät koskaan olisi voineet saavuttaa kapitalismin vallitessa.

V. 1952 alkuun mennessä oli teollisuustuotanto noussut sodan edelliseen tasoon verrattuna Liettuassa 2,4-kertaiseksi, Latviassa 3,6- ja Eestissä 4,1-kertaiseksi. Samaan aikaan oli Norjan, Hollannin ja Belgian teollisuustuotanto noussut vain hiukan yli sodanedellisen tason. Tämä vertailu puhuu itse puolestaan siitä, minkälaisen kehitysvauhdin ja mahdollisuudet sosialistinen järjestelmä luo.

Mielenkiintoista on todeta, että kapitalistisessa Latviassa teollisuustuotanto nousi 26 vuoden aikana (1913—1939) vain puolitoistakertaiseksi, mutta Neuvosto-Latviassa 11 vuoden aikana (1940—1951, johon aikaan sisältyy lisäksi sodan ja fasistisen miehityksen tuhot) 3,6-kertaiseksi. Kapitalistisen Latvian hitaan kehityksen selittää se, että Latvia oli silloin tosiasiassa vain lännen imperialististen valtioiden lisäke, jossa ulkomaisen pääoman osuus koko teollisuudessa oli v. 1939 lähes 52 %. Imperialistiset valtiot jarruttivat tahallisesti Latvian teollisuuden kehitystä pitääkseen sen itsestään riippuvaisena.

Sodanjälkeisen Neuvosto-Latvian teollisuustuotanto on vuosittain kasvanut 45 %:lla. Tällaista kehitysvauhtia ei tunne mikään kapitalistinen valtio, eikä se niissä ole mahdollistakaan. Samaan aikaan on teollisuustyöläisten lukumäärä kasvanut 2,5-kertaiseksi. Neuvosto-Latvia on muuttunut takapajuisesta maatalousmaasta teollisuusmaaksi. Ensimmäiselle tilalle on kohonnut raskasteollisuus. Teollisuuden kehityksen tuloksena tuotetaan Neuvosto-Latviassa nyt raskaan teollisuuden tuotteita, joita siellä ei ennen tuotettu esim. sähköjunia, suuria generaattoreita y.m.s. 5-vuotissuunnitelman mukaan kasvaa sähköenergian tuotanto noin 2,5-kertaiseksi v. 1955 mennessä.

Neuvosto-Latvian maaseudulla on hävitetty kartanon- ja tilanherrojen valta. Tämä loi edellytyksen köyhän talonpojan elämän parantumiselle. Maaseudun pieneläjät ovat lähteneet sosialistisen kehityksen tielle, jota kuvaa se, että v. 1949 mennessä 98 % talonpoikaistosta oli liittynyt yhteistalouksiin. Samassa yhteydessä on maatalouden tuotanto hyvin pitkälle koneellistettu.

Neuvosto-Liettuassa on kehitys kulkenut samaan suuntaan. V. 1940 asti isännöivät Liettuassa angloamerikkalaiset imperialistit, jotka tahallisesti estivät teollisuuden kehityksen pitääkseen Liettuaa riippuvaisena puolisiirtomaana.

Kun Liettuan kansa vapautui kapitalismista, vapautui se samalla tuotannon ja elintason kehityksen jarrusta.

Sodanjälkeisinä rakennusvuosina Neuvosto-Liettua muuttui maatalousmaasta teollisuusmaaksi, jossa teollisuuden osuus kasvoi melkein kaksinkertaiseksi, käsittäen v. 1952 jo 61 % koko kansantaloudesta. Tämän kehityksen mukana kasvoi teollisuustyöväestön lukumäärä 3,5 kertaiseksi.

Neuvostovallan aikana on Liettuan maaseutu muuttunut täydellisesti. Yhteistalous on maaseudulla voittanut lopullisesti ja peruuttamattomasti. Palaamaton on se aika, jolloin talonpoika muokkasi maataan alkeellisin välinein. Nyt niiden tilalla on traktoreita ja leikkuupuimureita. Maaseudun työn mekanisointi on pitkälle kehittynyt.

Vasta neuvostovallan aikana Liettuan kansallinen kulttuuri on päässyt täyteen kukoistukseensa. Koulut ovat nyt avautuneet työtätekevien lapsille. Kun kapitalistisessa Liettuassa opiskeli yliopistoissa 4,000 ylioppilasta, niin nyt opiskelee niissä 15,000 ylioppilasta eli lähes 4-kertainen määrä. Lisäksi teknillisissä y.m. iltakouluissa valmistuu vuosittain 2,000 spesialistia eli 20 kertaa niin paljon kuin porvarillisessa Liettuassa. Neuvostovallan aikana on perustettu tieteellisen työn johtamiseksi Liettuan Tiedeakatemia.

Myös Neuvosto-Eesti on sodan tuhoista huolimatta lyhyessä ajassa muuttunut takapajuisesta maatalousmaasta korkealle kehittyneeksi teollisuusmaaksi.

Palavakiviteollisuutta oli jo kapitalismin aikana harjoitettu Eestissä jonkin verran, mutta vasta neuvostovallan aikana tätä Eestin suurta luonnonrikkautta käytetään kansan elintason kohottamiseksi. Palavankiven sivutuotteena saadaan m.m. sementtiä, ja palavankiven jätteitä käytetään myös sähköenergian tuottamiseen. Se on siihen tarkoitukseen erittäin edullista halpuutensa ja runsautensa takia. Sähköenergiaa tuotti Neuvosto-Eesti jo v. 1951 mennessä enemmän kuin kapitalismin aikana. Sähköenergian tuotannon kehityksen vauhtia kuvaa sekin, että ainoastaan yhden vuoden aikana (1951—1952) se kasvaa 43 %:lla. Neuvostovallan aikana luotu raskas teollisuus tuottaa jo mitä moninaisimpia tuotteita, esim. kaivoskoneita, korkeapainekattiloita, sähkömoottoreita jne.

Eestin talonpojat ovat liittyneet yhteistalouksiin ja sitä tietä sosialismin rakentajiin. Mekanisointi on maaseudulla kehittynyt pitkälle. Kone- ja traktoriasemat suorittavat maanmuokkauksesta jo 62 %. 5-vuotissuunnitelman loppuun mennessä (v. 1955) nousee maatalouden mekanisointi 85—90 %:iin.

Baltian maiden taloudellisen elämän myrskyisen kehityksen tuloksena kohoaa vastaavasti kansan elintaso. Se näkyy siitäkin, että sodan jälkeen on hintoja alennettu viisi eri kertaa.

Neuvosto-Liettuan, Latvian ja Eestin valtava kansantalouden elintso ja kulttuurin nousu ei olisi ollut mahdollista yksinomaan niiden omilla voimilla. Tämän kukoistuksen on tehnyt mahdolliseksi koko Neuvostoliiton monipuolinen apu. Siksi Baltian kansat ymmärtävät, mitä neuvostovalta on niille antanut.

— Ilmanalan määrää leveysaste sekä kuinka lähellä on lämpimiä meriä.

Pärnun kalastajia

Kirj. J. Kornilov

Vanha kalastajanainen Kirikal säilyttää huolellisesti haalistunutta valokuvaa, jossa näkyy leveähartelnen mies pitkävartiset saappaat jalassa ja sadetakki yllään. Se on hänen miehensä Aleksander. Kaksikymmentäviisi vuotta sitten hän lähti apajalle pienellä soutuveneellä... eikä sieltä palannut...

— Tällaiset tapaukset eivät ennen olleet harvinaisia, — kertoo Pärnun kalastusaseman osaston päällikkö Boris Tamme. — Itämeri on ilkeä kalastajat eivät sitä suotta sanoneet äitipuoleksi... Katsokaapa tänne.

Tamme otti pöytälaatikosta nipun aikakauslehtiä vuodelta 1939. Hän selaili niitä ja luki jokaisesta niistä kauheita uutisia:

"Hukkunut kaksi kalastajaa: 56 vuoden ikäinen Josef Janter ja 35 vuoden ikäinen Alfred Alleman. Allemanin vaimo Ida oli myöskin mukana, mutta kun vene kaatui, niin hän sai airon käsiinsä ja pelastui sen avulla."

"Syyskuun alussa hukkui kalastaja Johannes Alman. Hänen veneensä kaatui myrskyssä. Almannilta jäi kahdeksan pientä lasta."

Tällaisia tapauksia oli Eestissä tavantakaa porvariston vallan aikana. Kansanvallan aikana on tapahtunut suuria muutoksia. Kalastajat eivät enää aja apajille pienillä soutu- ja purjeveneillä, vaan suurilla moottorialuksilla. Pärnun kalastusasemalla on merikalastusta varten 17 moottorialusta. Kevään, kesän ja syksyn ne kalastavat Pärnun lahden lähistössä mutta kun lahti talvella jäätyy, niin ne menevät Latvian rannikolle. Mutta sielläkään eivät eestiläiset kalastajat tunne itseään eristyneiksi kotirantamiltaan. Kalastusaseman johtajan A. J. Grekin työhuoneessa soi tavantakaa puhelin:

— Puhuu kalastaja-aluksen 20—53 kapteeni Marebu. Saalis on hyvä. Eilen saimme silakoita noin kaksi tonnia...

— Puhuu kalastaja-aluksen 20—51 kapteeni Katsarenko. Päivässä saimme silakoita kolmatta tonnia...

Kolmatta tonnia kalaa päivässä! Muutama vuosi sitten tällainen saalis näytti kalastajasta satumaiselta. Mutta nyt sitä pidetään aivan tavallisena.

Samaan aikaan kuin suuret alukset kalastavat Latvian rannikkojen lähellä Pärnun lahdessa pyydetään kalaa jään alta. Joka aamu kalastajat lähtevät jäälle, hakkaavat paljon pieniä avantoja, joiden kautta laskevat veteen väärien seipäiden avulla verkkonsa. Parhaillaan kalastetaan jään alta, mutta konemiehet jo tarkastavat moottoreita, toiset paikkaavat verkkoja: kevät ei ole kaukana, kohta saadaan lähteä avoapajille.

Rannikkokalastusta harjoitetaan lahdella. Tottumattomasta ihmisestä se saattaa näyttää hyvin yksinkertaiselta: lahti ei ole kovin suuri, se on suhteellisen tyyni, ettei näytä olevan mitään vaaraa ja vaikeuksia. Mutta se on harhakäsitys. Usein sattuu niin, että ainoastaan kalastajain miehuullisuus ja kekseliäisyys pelastaa heidät hädästä. Näin kävi esimerkiksi viime keväänä.

Kevät oli aikainen: jo maaliskuussa alkoivat puhaltaa lämpimät tuulet. Toukokuussa, jolloin lahti puhdistui jäistä, kalastajat päättivät lähteä apajille. Lahdelle lähti 8 moottorivenettä, jotka laskivat veteen 3 verkkoa ankkuroiden ne lahden kivikkopohjaan. Kun työ saatiin tehdyksi, niin yhtäkkiä kuului jonkin hätäinen huuto:

— Jäitä! Uivia jäälauttoja!

Kalastajat katselivat levottomina lahden selälle. Tuuli kääntyi äkkiä etelään ja alkoi työntää lahteen jäätä selkämereltä. Jos jää ajautuu apajille, niin se repii verkot ankkureistaan. Pyyntivälineet on pelastettava hinnalla millä hyvänsä.

— Moottorit pyörimään! — huudahti Boris Tamme. Jäälauttaa kohti. Koettakaamme särkeä se sirpaleiksi...

Muutaman minuutin kuluttua kalastajat olivat jäälautalla, lohkoivat sitä rautakangeilla ja vara-ankkureilla. Jäälautta mureni mutta ei halkeillut; jää oli liian paksu. Kun onnettomuus näytti jo väistämättömältä sanoi vanha kalastaja Jan Lepp Tammelle.

— Missä ihminen on voimaton, siellä on käytettävä konevoimaa, — sanoi hän. — Koettakaamme työntää jäälauttaa moottoreilla.

Seitsemän moottorivenettä ajettiin jäälauttaan kiinni. Konemiehet panivat moottorit käymään. Miehet seurasivat tätä hommaa jännityksellä. Jäälautta kulki itsepintaisesti rantaan. Mutta sitten tuli hetki, jolloin sekä jäälautta että moottoriveneet näyttivät pysähtyvän. Mutta sitten...

— Nyt se lähti! — huusivat kalastajat. — Työntäkää sitä! Voitto on meidän!

Moottorien työntämänä jäälautta lähti yhä nopeammin takaisin. Aavalle merelle oli sitä vaarallista ajaa: yön aikana se olisi saattanut tulla myötätuulen mukana takaisin. Sen vuoksi kalastajat työnsivät sen syrjään apajapaikalta ja ajoivat rantaan. Pyyntivälineet tulivat pelastetuiksi.

— Pärnun lahdella jatkuu kalastus jään alta päivästä päivään. Illan tullen kalastajat kokoontuvat asemalle. Nuoriso — Harri Veider, Artem Erikso, Endel Johanson, Rene Salk, Ants Mander tulevat sinne kuuntelemaan vanhan Leppin tarinoita.

— Olen kalastanut 45 vuotta, — kertoo Lepp. — Olen saanut nähdä ja kokea jos jotakin. Muistan kalastajan elämän porvariston vallan aikana. Verkko ja vene — siinä oli koko omaisuus. Jos myrsky särkee veneen ja repii verkon, niin lähteköön mies mierontielle ... Niin kävi toverilleni Herman Villemsille. Mies joutui niin kireälle — vaikka kerjuulle lähde...

Työttömyys ja kurjuus... Kuinka kauheita, mutta unholaan jääneitä sanoja! Pärnun kalastajat tietävät tekevänsä työtä itseään varten, olevansa apajien isäntiä. Jokaiselle riittää työtä ja jokaiselle on taattu hyvä ansio. Matros Tänav ansaitsi lokakuussa 1461 ruplaa, marraskuussa 2,176 ruplaa ja joulukuussa 4,460 ruplaa. Nuottamestari Mäekivi ansaitsi lokakuussa 2,114 ruplaa, marraskuussa 3,920 ruplaa ja joulukuussa 7,250 ruplaa. Yhtä hyvin ansaitsevat monet muutkin. Nyt ei kukaan ihmettele sitä, jos kalastaja, joka aikaisemmin oli kaikkien mielestä maan köyhimpiä miehiä, tulee ostamaan pianoa, radiokonetta, moottoripyörää taikka pukua ja kirjoja.

Niin, menneisyys, joka on jättänyt vanhan Leppin mieleen niin katkeran muiston, on mennyt unholaan. Sen synkkiä jälkiä saattaa nähdä vain menossa, jonka kalastusosastossa on havainnollinen muinaisuuden kuva: kalastaja vetää selkä köyryssä tyhjää verkkoa vedestä hänen selässään istuvat Kampmannit, Vesik't, Bornit ja Smuulit... Näiden kalastusapajien omistajain muisto on vielä nytkin karvas Eestin kalastajille...

Ihmisten katsellessa kalastaja-parkaa kaupungin museossa kalastusaseman johtajan työhuoneessa soi puhelin:

— Kapteeni Hundtin kalastaja-alus 20—50 on täyttänyt tammikuun kalatussuunnitelman kahta päivää ennen määräaikaa. Kalastus jatkuu!

Uusia kirjoja saapunut Suomesta

ÄITINI, MARIE CURIE

Kirj. Eve Curie

441 SIVUA — HINTA SID. $3.50

Tässä elämäkerrateoksessa, jonka on sanottu kuuluvan ihmiskunnan suurimpien aikakirjojen joukkoon, Eve Curie kertoo suuren äitinsä legendaarisen tarinan. Lämpimästi ja sydämellisesti hän kuvaa Maria Sklodowskan lapsuusvuosia ja köyhää opiskeluvuosia Pariisin Sorbonnessa ja vihdoin sitä suurta, uhrautuvaa tieteellistä tutkimustyötä, joka oli tekevä Marie Curiestä ihmiskunnan hyväntekijän.

Jäljempänä eräät arvostelut puhuvat itse puolestaan, joita lainaamme tähän seuraavia:

"Tällä teoksellaan Eve Curie on pystyttänyt mitä hienoimman, tenhoavimman ja mittasuhteiltaan suurimman muistomerkin äidilleen ... sisäisen näkemyksensä terävyyden, syvän inhimillisyytensä ja ylenpalttisen vaatimattomuutensa takia kohoaa hänestä sankaritar." — V. A. Heiskanen, Suomalainen Suomi.

"Kirjallisuuden kauneimpia ja vaikuttavimpia teoksia." — Berlingske Tidende.

MALTTAMATON SYDÄN

453 SIVUA — HINTA SID. $3.00

Stefan Zweigin nerokas kertomataide ja tyylin loistelaisuus kuvastuvat tässä romaanissa parhailta puoliltaan. Nerokkaana ihmissielun salaisten ajatusten ymmärtäjänä ja kaiken inhimillisen taitavana tulkitsijana hän paljastaa ihmisen sisäisen olemuksen kaikesta ulkokultaisuudesta riisuttuna, kaunistelemattomana ja todellisena lukijan nähtäväksi.

Eris Knight:

LASSIE PALAA KOTIIN

262 SIVUA — HINTA SID. $2.50

Miljoonat ihmiset ovat koko sydämellään seuranneet Lassie-koiran urheata, koko kesän kestänyttä taivallusta kohti etelää la kotia, sen seikkailuja oikeudenistunnossa ja temppujentekijän matkassa, sen pelastumista rankkurien käsistä, sen näkkää ja kakumppanina, ... uupumista ... ja vihdoin sen palaamista kotiin. Joepojan luokse.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited

BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Karjalais-Suomalaisesta tasavallasta

Työllä hankitaan mainetta synnyinmaalle

Neuvostohallituksen vakituisen huolenpidon tuloksena on Karjalais-Suomalaisen SNT:n metsäteollisuus muuttunut sosialistisen talouden kehittyneeksi korkeaksi teollisuusalaksi. Siitä on havainnollisena esimerkkinä Prääsän piirin Matroosan metsätyömaa.

Tämä metsätyömaa on varustettu runsaasti uudella tekniikalla, kuten kaikki toisetkin Karjalais-Suomalaisen SNT:n metsätyömaat. Täällä toimii kymmeniä erilajin mekanismeja: sähköasemia, juontotraktoreita, autoja, sähkösahoja, puunkuormauskoneita j.n.e. Työn kaikki perusvaiheet — kaato, juontaus, paloittelu, kuormaus ja puutavaran ajo — ovat täydellisesti mekanisoitu. On kasvanut metsäteollisuuden ammattitaitoiset kaaderit. Niinpä Matroosan metsätyömaalla on yli 300 vakituista työläistä: sähkömekanikkoja, sähkösahureita, autonkuljettajia, nosturinkäyttäjiä, traktoristeja ja chokerkytkijöitä.

Metsätyöläiset on vallannut suuri tuotannollinen innostus. NKP(b):n XIX edustajakokouksen kunniaksi kaikki metsätyömaan työläiset ottivat uusia tuotannollisia sitoumuksia. Metsätyömaan kollektiivi täytti jo elokuun puolivälin mennessä kolmannen vuosineljänneksen sunnitelman. Edustajakokouksen kunniaksi se sitoutui täyttämään metsätöiden vuosisuunnitelman ennen määräaikaa ja antamaan maalle vuoden loppuun mennessä 25 tuhatta kuutiometriä puutavaraa yli suunnitelman.

Kiertävä näyttely

Karjalais-Suomalaisen SNT:n pääkaupungissa Petroskoissa on järjestetty karjalais-suomalaisten taidemaalarien tuotteiden kiertävä näyttely. Hiljattain näyttely palautettiin Petroskoihin sen jälkeen, kun siihen olivat tutustuneet Vieljärven ja Prääsän piirin työtätekevät. Näissä piireissä kävi näyttelyä katsomassa noin kaksi tuhatta ihmistä. Nyt näyttely lähetetään tasavallan pohjoispiireihin.

Hallituksen palkintoja

Hiljattain Karjalais-Suomalaisen SNT:n Korkeimman Neuvoston Puhemiehistön Puheenjohtaja O. W. Kuusinen luovutti Neuvostohallituksen kunniamerkkejä ja mitaleita suurelle ryhmälle työntekijöitä, jotka on palkittu pitkäaikaisesta palveluksesta ja moitteettomasta työstä.

Lenin kunniamerkin saivat: radan tarkastaja F. Z. Demidov, ratajakson prikatiiri I. G. Den'sov, radan pääinsinööri S. D. Povarenkov, liikennevalvoja V. N. Filippov, saniteettilääkärin apulainen S. N. Antonov, sairaanhoitajatar N. K. Novikova. Suurelle joukolle tasavallan työntekijöitä on luovutettu "Kunniamerkki" ja Työn Punaisen Lipun kunniamerkkejä.

"Työuljuudesta" mitalin sai 37 henkilöä ja "Työansioista" mitalin — 27 henkilöä. Palkittujen keskuudessa on liikennelaitoksen työntekijöitä, opettajia, metsäteollisuuden työntekijöitä. Luovutettuaan kunniamerkit O. W. Kuusinen onnitteli sydämellisesti palkittuja ja toivotti heille uusia saavutuksia rauhanomaisessa luovassa työssä.

Tavanmukainen voimistelijain kohtaus

Syyskuun lopulla oli Karjalais-Suomalaisen SNT:n pääkaupungissa Petroskoissa, "Punatähti" urheiluyhdistyksen stadionilla, kuudes tavanmukainen Arkangelin alueen ja Karjalais-Suomalaisen SNT:n voimistelijain kohtaus.

Kilpailun useimmissa lajeissa saavuttivat parhaat tulokset Karjalais-Suomalaisen SNT:n urheilijat. Esimerkiksi naisten kiekonheiton voitti Seppälä, korkeushypyn — Lukina. 3,000 metrin estejuoksussa tuli ensimmäiseksi Karjalais-Suomalaisen tasavallan edustaja Vasilenko.

Kaksipäiväisen ottelun tuloksena Karjalais-Suomalaisen SNT:n urheilijat saivat 175 pistettä ja Arkangelin alueen urheilijat saivat vain 100 pistettä.

Kuvauksia Karjalais-Suomalaisen SNT:n kirjallisuudesta

Neuvostoliiton Tiedeakatemian Karjalais-Suomalaisen osaston Historian, kielen ja kirjallisuuden instituutin tieteelliset työntekijät, filologisten tieteiden kandidaadit Virolainen ja Tshistov, ovat filologisten tieteiden tohtorin Pazanovin ohjauksella laatineet kuvauskirjan Karjalais-Suomalaisen SNT:n kirjallisuudesta.

Tämä kirja antaa ensikerran tasavallan kirjallisuuden kehitysteiden lyhyen katsauksen ja Karjalais-Suomalaisen SNT:n runoilijain ja kirjailijain luomistyön arvostelevan analyysin.

ÄÄNILEVYJEN KUNINGAS

LEIJONA levy

"Tarkoin valittu ohjelmisto ja paras teknillinen taso ovat ne periaatteet, jotka määräävät LEIJONA-levytykset. Jokainen sävellys ja sovitus samoin kuin orkesterien kokoonpano tutkitaan tarkoin, ja laulajat sekä instrumenttisolistit kuuluvat Suomen tämän hetken valioluokkaan. Äänitys, matrisointi ja levyjen puristus ovat jatkuvasti tarkkailun alaisina. Tämän takia soivatkin LEIJONA-levyt kauneimmin ja kauimmin." — Ris-Ko OY.

UUDET LEIJONA-LEVYT OVAT SAAPUNEET

Nyt ilmoitamme Canadan suomalaisille äänilevyjen ystäville, että liikkeemme on saanut suuren lähetyksen LEIJONA-levyjä.

T-5040	Ole kanssasi onnellinen, valssi, Eero Väre Vanha kotini, fox-trot, Eero Väre
T-5035	Kevätlempeä, valssi, Leijona orkesteri Sen laineelle laulan, tango, Leijona orkesteri
T-504	Tivolilamppujen alla, valssi, Eero Väre Mennyt päivä, tango, Eero Väre
T-5052	Hämärtyvä kaupunki, slow-fox, Eero Väre Kuutamolla kahden, slow-fox, Metro-tytöt
T-508	Auringonruusuja, valssi, Eero Väre ja Metro-tytöt Suzy, pieni neekerityttö, fox-trot, Metro-tytöt
T-5025	Sun lempeesi luotin, valssi, Sinikka Tunturi Pienet tähdet loistaa, slow-fox, Sinikka Tunturi
T-5054	Haavellua, slow-fox, Eero Väre Hiljaa kulkee kuu, valssi, Eero Väre
T-5047	Tanssi kanssani, rumba, Maire Ojanen Holppa hei, Amerikkalainen polkka, Maire Ojanen
T-5041	Pessimistin jenkka, Eero Väre Tnollaiset sinisilmät, valssi, Eero Väre
T-5018	Kevään perhonen, valssi, harmonikka Toivo Manninen Hyvästi Argentina, tango, harmonikka Toivo Manninen
T-5019	Muistathan metsälammen, valssi, Eero Väre Kun kuulen tangon, Eero Väre
T-509	Kadun aurinkoisella puolella, Fox-trot, Eero Väre Kuutamolla Aulangolla, valssi, Teppo Raikko

LÄHETÄMME LEVYJÄ KAIKKIALLE CANADASSA

HINTA $1.25 KPL.

(Ostajan maksettava lähetyskulut)

Postitilausten tulee käsittää vähintäin kolme levyä.

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

Leijona-levyjen vähittäis- ja tukkumyyjä Canadassa

100 Elm St. West — P. O. Box 69 — Sudbury, Ontario

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

HEINIÄ MYYTÄVÄNÄ E. KIVIAHON farmilla Whitefishissä, Ont.

LÄÄKÄRI JA KIRURGI
DR. L. HOOEY
Puh. 7-7355 Kotiin 6-6729
Medical Arts rakennuksessa
260 Cedar St., Sudbury

E. A. McDonough, D. C.
KIROPRAKTORI
LUONTAISLÄÄKÄRI
Puhelin 5-5745
517 Lorne St. S. Sudbury

SUDBURY CLINIC
Lääkärit ja kirurgit
DR. S. S. POLACK
DR. R. M. THOMSON
DR. I. W. DAVIDSON
DR. K. P. TURNER
DR. D. K. MURPHY
DR. W. R. WARDILL
DR. P. R. PYFE
Hammaslääkärit
DR. I. G. POLACK
DR. L. N. HOBBS
Suomalainen tulkki
130 Elm St. E., puh. 3-7181, Sudbury

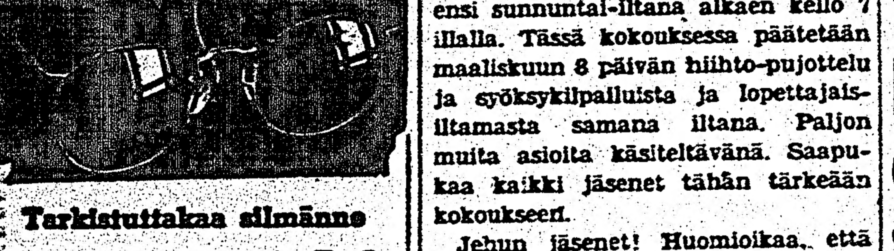

Tarkistuttakaa silmänne
Frank R. Block R.O.
Optometristillä
KOHTUULLISET MAKSUT
HUONE 410 - Mackey rakennus
PUH. 4-4014 DURHAM N.

Dr. John W. Haddad
LÄÄKÄRI JA KIRURGI
Puhelimet: Konttori 4-4303
Kotiin 3-1232
Huone 201 — 67 Elm St. E.
Regent Theatre Building

Sudbury's Watch Service
Kulta- ja kelloseppäliike
J. V. TOIVANEN
Puhelin 3-0732 Sudbury, Ontario
2 Beech St. ja Elgin St. kulmassa
Vastapäätä Paloasemaa

Hääkukkavihkoja
— KUKKAKIMPPUJA —
PUHELIN 5-5341
MANHATTAN FLORIST
22 Durham St. N. Sudbury, Ont.

Pat's Barber Shop
MYÖS SUOMALAINEN PARTURI
98 Elm St. W. Sudbury
Vapauden vieressä

Sudbury Footwear
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
BILL GRODECK
21 Larch King Edward raken.

TILATKAA VAPAUS!

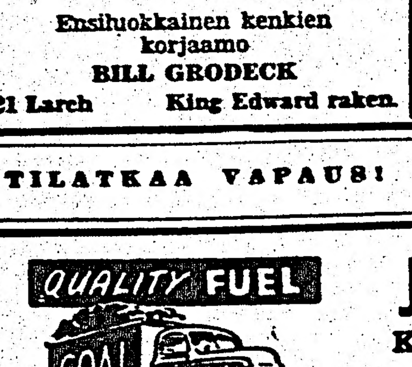

JAMES H. DAVEY
KOKSIA - KOLIA - PUITA
Parhaimpaa öljyttyä strokeri-kolia
PUHELIN 5-5647
177 Kathleen St. W. Sudbury

NASH, AUSTIN JA WILLYS
AUTOJA — JEEPS
REO JA WILLYS TROKEJA
LEADER TRAKTOREITA
JACK'S AUTO SERVICE
633 Lorne St. Sudbury

Matkustakaa Suomeen
Lähempiä tietoja saatte toimistolta jolla on matkailukokemusta vuodesta 1936 — Välitämme kahvipaketteja.
RITARI TRAVEL AGENCY
Edustamme laivalinjoja, lentolinjoja, hotelleja ja huvimatkoja
49 Cedar St. Sudbury, Ont. Puhelin 5-5685

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Lockerbyn naisten kerho kokoontuu tänä iltana klo 7.30 Männistöllä.

Sudburyn naisten kerho kokoontuu tänään klo 7.30 ip. mrs. Hilja Smithin kodissa, 259 Kathleen St. West. Kuumaa kahvia riittää miehillekin.

Lainakirjasto Finnish-haalilla on avoinna keskiviikkoisin klo 7.30—8.30 illalla.

Alertsin bingoilla on ensi torstaina haalilla klo 8.

CSJ:n Sudburyn osaston vuosikokous ensi sunnuntaina klo 7.

Mine-Mill-union kokoukset torstaina klo 7.30 ip. ja perjantaina klo 10.30 aamupäivällä.

K. Ketola puhuu ensi lauantai-iltana Finnish-haalilla. Kaikki ovat tervetulleet.

Kurssikomitean kokous tänä iltana klo 7 haalilla.

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan kokous torstaina klo 8 haalilla.

LEIKATTIIN EILEN

Eilen leikattiin täkäläisessä General Hospitalissa mrs. Vilma Lehtola sappivian takia. Hän on huoneessa 407, neljännessä kerroksessa.

Jehulaiset kokoukseen

Beaver Laken Jehun kokous pidetään Laura ja John Kratsin kodissa ensi sunnuntai-iltana alkaen kello 7 illalla. Tässä kokouksessa päätetään maaliskuun 8 päivän hiihto-pujottelu ja syöksykilpailuista ja lopettajaisiltamasta samana iltana. Paljon muita asioita käsiteltävänä. Saapukaa kaikki jäsenet tähän tärkeään kokoukseen.

Jehun jäsenet! Huomioikaa, että seuran jäsenkirjuri on Antti Ranta. Huolehtikaa, että saatte jäsenkorttinne heti vuoden alusta ja että olette hyvässä jäsenyydessä. — Org.

Uusi kirjastonhoitaja

Tahdon Beaver Lakelaisille kirjallisuuden harrastajille ilmoittaa, että osaston lainakirjaston uusi hoitaja on nyt Joonas Kivi. Hän on haalilla tavattavissa jokaisessa juhla- ja iltamatilaisuudessa ja hän palvelee teitä mielihyvällä että saatte tarvitsemanne kirjat. — N.

$40,273 korkosäästö

Sudburyn kansakoulujen johtokunta on päättänyt puolustaa, että Dell St. koulun rakennuttamista varten lainattaisiin $130,000 kymmenen vuoden ajaksi koska siten päästäisiin $38,357 korkomaksuilla. Jos raha lainattaisiin 20 vuoden ajaksi pitäisi korkoa maksaa $78,630.30. Kaupunginhallitus on päättänyt, että laina otetaan 20 vuodeksi koska koulu on käyttökelpoinen ainakin niin kauan.

Testamentti mitätön

Jos nainen on elänyt miehensä kanssa 25 vuotta ja on kasvattanut 8 lasta on hän ansainnut $2,600, sanoi tuomari J. M. Cooper viime viikolla täkäläisessä perintöoikeudessa julistaessaan noelvilleläisen Marcien Lamarchen testamentin mitättömäksi. Tässä 1948 vahvistetussa testamentissa määräsi Lamarche omaisuutensa jaettavaksi lapsilleen siinä tapauksessa, että hänen vaimonsa menee uudelleen naimisiin. Hänen vaimonsa, joka ei ole mennyt uudelleen naimisiin, oli pannut vireille jutun saadakseen haltuunsa omaisuuden, mikä käsitti farmin, 2 hevosta, 4 lehmää ja jonkinverran koneistoa. Kuolinpesän arvo oli $2,600 ja se joutui nyt lesken käsiin.

Uranuurtajain kartano

Sudburyn piirin vanhainkodin johtokunta on omaksunut vanhainkodin nimeksi Pioneer Manor (Uranuurtajain kartano). Kaikkiaan yli 20 ehdotusta oli esitetty valintaa varten.

Neuvostoliitossa syödään paremmin sanoi Voutilainen

"Neuvostoliitossa syövät työläiset paremmin kuin missään muualla maailmassa ja siellä on ruokaa tarpeeksi", sanoi Paavo Voutilainen puhuessaan sunnuntai-iltana Finnish-haalille järjestetyssä puhetilaisuudessa. Puhuja kertoi pitkälti ja laajalti monista eri asioista Neuvostoliitosta ja esitti ulkomaisia kulttuurisuhteita edistävän järjestön (Voks) terveiset kansain ystävyyttä ja rauhaa rakastaville Canadan suomalaisille. Hän toi myöskin terveiset entiseltä sudburylaiselta Martin Parkerilta (Pohjansalo), joka työskentelee Moskovassa sanomalehtimiehenä.

Mr. Voutilainen oli ollut kolme kuukautta Suomessa ja sanoi Suomen työläisillä olevan nyt puhe-ja kokoontumisvapauden. Hän oli Suomesta lähtenyt Neuvostoliittoon 15-henkisen kulttuurivaltuuskunnan mukana ja oli vieraillut mm. Leningradissa, Moskovassa, Kievissä ja Odessassa.

Tilaisuuteen oli järjestetty pieni Neuvostoliiton kuvien, kirjallisuuden, käsitöiden, tuotteiden yms. näyttely ja saatiin ennen puhetta kuulla myöskin Neuvostoliiton gramofoonimusiikkia.

Puheen jälkeen oli kahviloma, jonka jälkeen Voutilainen esitti varjokuvia Neuvostoliitosta, mm. Neuvosto-Karjalasta.

Musikaalinen taso on täällä korkea sanoivat tuomarit

"Me toivomme havaitsevamme musikaalisen harrastuksen olevan Canadan muilla paikkakunnilla sillä korkealla tasolla kuin se on täällä", sanoivat Sudburyn piirin musiikkijuhlan brittiläiset palkintotuomarit George Heath-Gracie ja John Russell viime perjantai-iltana kun kilpailut päättyivät täkäläisellä Memorial-haalilla.

Palkintotuomarit sanoivat olleensa hämmästyneitä sudburylaisen Convent Notre Dame du Bon-Conseilin naiskuoron esityksen korkean tason johdosta ja antoivat kuorolle festivaalin korkeimman pistemäärän, 95 pistettä sen esittämästä ranskankielisestä laulusta.

CSJ:n Sudburyn osaston kiertopalkinto 6-8-luokkalaisten kuorolaulusta joutui vuodeksi Prince Charles-koulun haltuun 88 pisteellä, joka oli kaksi pistettä enemmän kuin toiseksi parhain tulos.

Sudbury Band sai esityksestään 91 pistettä. Palkintotuomari Russell sanoi soiton ja sointujen yhteen sulautumisen olleen mitä kauneinta. "Johtaminen oli herkkää, taitavaa ja nautinnollista ja soittokunta oli viimeistä miestä myöten johtajansa matkassa", totesi mr. Russell.

Festivaalin pienin ja nuorin kilpailija 5-vuotias Jan-Marie Mustard joutui erikoisen huomion kohteeksi kun palkintotuomarit sanoivat hänen omaavan "erinomaisen musikaalisen kehitystason niin nuorena". Hän voitti alle 9-vuotiaiden viulunsoiton ja alle 10-vuotiaiden laulukilpailun, saaden kummassakin 90 pistettä. Hän oli myöskin mukana voittaneessa pianotriossa ja sijoittui toiseksi nuottien lukemisessa, pianonsoitossa ja veljensä kera duetossa.

Oscar Rintala haudattiin maanantaina

Torstai-iltana Sudbury-Algoma Sanatoriumissa kuollut Oscar Rintala haudattiin eilen Park Lawn hautausmaahan. Hän oli kuollessaan 65 vuoden ikäinen ja oli saapunut Canadaan 1911, oltuaan sitä ennen kaksi vuotta Yhdysvalloissa. Vainaja asui ja työskenteli Garsonissa v. 1936 saakka, jolloin perhe muutti Sudburyyn. Hän oli ollut Incon ja sitä edeltäneiden yhtiöiden palveluksessa 41 vuotta eli kauemmin kuin kukaan muu suomalainen.

Trikiinisairaudesta päästy eroon täällä

Sudburyn kaupunginlääkäri tri J. B. Cook on ilmoittanut, että hän arvelee Sudburyn seudun vapautuneen trikiinisairaudesta sen jälkeen kun viime vuonna tuhottiin ne siat, joissa havaittiin olevan trikiinejä. Hän sanoi veneeristen tautien lisääntyneen koska niitä poteville annettiin tammikuussa 463 hoitoa eli 68 enemmän kuin viime vuoden tammikuussa.

Septic tankkeja ei saa rakentaa kaupungissa

Sudburyn terveydenhuoltolautakunta on päättänyt, että kaupungin alueelle ei saa rakentaa septic tankkeja. Päätös tehtiin N. Krawchukin anomuksen johdosta. Hän oli ostanut talon ja havainnut, että likaviemärin hänen taloonsa johtaminen tulisi liian kalliiksi hänen yksinään maksettavakseen, joten hän anoi oikeutta septic tankin rakentamiseen. Häntä neuvottiin käyttämään kemiallista toilettia sisällä tai jatkamaan ulkohuoneen käyttöä, kaupunginlääkärin lausunnosta riippuen.

James Watt oli Polzovia 20 vuotta jälessä

Kirj. prof. V. Donilevski

Vuonna 1728 syntyi Uralilla sotilaan poikana Ivan Ivanovitsh Polzunov. Hänen täytyi aloittaa työskentely Jekaterinburgskin tehtaalla neljätoistavuotiaana. Vuonna 1748 hän matkusti Altaille vuoriteollisuusspesialistiryhmän mukana. Saavutettuaan tekniikan tuntemuksen ja laajan tehdaskokemuksen hän ymmärsi, etät teollisuuden jatkuvaa kehitystä varten oli välttämätöntä hylätä vanhentunut vesiratas ja luoda uusi voimakone. Vuonna 1763 hän keksi ja vuosina 1764—1765 rakensi maailman ensimmäisen höyrykoneen, joka soveltui minkä tahansa laitteen voimakoneeksi. Sen kokeilu alkoi vuoden 1766 toukokuussa.

Ennen Polzunovia olivat tunnettuja ainoastaan T. Severin ja T. Njukomenomin keksimät "tulikäyttöiset pumput", jotka olivat hyvin vähän levinneitä XVIII vuosisadan ensimmäisellä puoliskolla. Ne olivat yksinkertaisia vedennostolaitteita, joita pääasiallisesti käytettiin poistamaan kaivoksista vettä. Oli tehty yrityksiä käyttää niitä myös tehtaiden tarpeisiin, mutta ilman menestystä. Ne soveltuivat ainoastaan veden nostamiseen. Muutamat keksijät yrittivät niiden avulla pumpata vettä säiliöihin ja laskea se sitten vesirattaaseen, mikä vuorostaan käyttää tehtaan laitteita. Tämä oli kuitenkin liian epätaloudellista, jotta sillä olisi ollut käytännöllistä merkitystä. Vieläpä tunnettu englantilainen keksijä James Watt XVIII vuosisadan 60- ja 70-luvuilla rakensi ensimmäiset höyrykoneet vain veden nostamista varten. Nämä koneet toimivat sysäyksittän, joten niitä voitiin käyttää hyväksi ainoastaan pumppujen, mutta ei tehtaan laitteiden käyttämiseksi.

I. I. Polznuov toteutti toista periaatetta. Hän keksi kaksisylinterisen höyrykoneen, joka toimi keskeytyksettä ja soveltui millaisen tehdaslaitteen käyttämiseen tahansa. Vuonna 1764-1765 hän rakensi maailman ensimmäisen lämpövoimakoneen tehdaskäyttöä varten. Konetta rakentaessaan Polzunov otti käytäntöön erilaisia keksintöjään: höyrykattilan automaattisen syöttölaitteen, ilmasäiliön, nivelketjun, joka myöhemmin on perusteettomasti saanut Gallen ketjun nimen. Hänen koneensa toimi moiteettomasti, vaikkakin siitä täytyi luopua keksijän kuoleman jälkeen vuonna 1766.

Jo I. L. Polzunovin eläessä hänen koneestaan oli painettu selostuksia ulkomailla, missä hänen kokemuksiaan tutkittiin tarkasti ja käytettiin hyväksi. Vieläpä XVIII vuosisadan lopulla uskomaalaisten rakentamat höyrykoneet ovat tarkasti venäläisen keksijän koneen kaltaisia. Vuonna 1794 valmisti Falk tällaisen koneen Englannissa Manchesterin kehräämöitä varten.

Vasta XVIII vuosisadan 80-luvulla James Watt keksi sellaisen höyrykoneen, joka käyttää, ei vain vedennostajia, vaan millaista laitetta tahansa. Hän oli 20 vuotta jäljessä venäläistä keksijää universaalin höyrykoneen keksimisessä, höyrykoneen, josta tuli XI vuosisadalla kaikille teollisuuden aloille pääasiallinen teknillinen laite.

I. I. Poznuovin kuoleman jälkeen hänen keksimäänäs höyrykonetta kehitti edelleen ja sovelsi käytäntöön Polzunovin toveri Kozma Dmitrievitsh Fralav. Hän syntyi myös Uralilla Polevzkin tehtaan työläisen perheessä. Frolov keksi ja rakenta myös erinomaisen koneen, jota käytettiin kullan erottamiseksi Uralin malmista. Hän tuli pian tunnetuksi kyvykkäänä mekanikkona, rakentajana ja hydroteknikkona. Vuonna 1762 K. D. Frolov lähti Altaille missä hän työskenteli kuolinvuoteensa 1800 saakka.

Frolov keksi Altailla, Zmeinogorskissa, vuosina 1763—1765 uuden tuotantomenetelmän malmin muokkaamiseksi ja siinä olevan jalometallin erottamiseksi. Hän keksi ja rakensi Korbalihe-joelle kevytrakenteisen vedennostopadon, joka johti veden pitkään painekanavaan. Sama, painekanavaa pitkin kulkeva vesivirta käytti vesipyöriä, jotka kuuluivat mainitun kanavan varrella tulvavaarattomalla alueella oleville kolmelle laitokselle. Näissä laitoksissa oli ensimäisen kerran historiassa koneistettu monet teknilliset vaihteet ja tehtaan sisäinen kuljetus. Mekaanisten laitteiden avulla suoritettiin malmin murskaaminen ja huuhtelu sekä sitä seuraava kullan ja hopean erottaminen. Työstönalaiset aineet sijoitettiin pieniin vaunuihin, jotka kulkivat vesipyöristä saadulla voimalla. Vaunujen lastaus ja purkaminen oli koneistettu. Vaunut kulkivat maailman ensimmäisiä kiskoja pitkin. Nämä K. P. Frolovin menetelmät merkitsivät aikoinaan suurta askelta eteenpäin.

Mutta pysähtymättä saavutettuun K. D. Frolov kamppaili koko elämänsä ajan uuden tekniikan puolesta XVIII vuosisadan 80-luvulla hän rakensi Zmeinogorskin kaivokseen silloisena aikana valtavan maanalaisen, vesivoimakäyttöisen vedenpoistamis- ja malminnostolaitteen. Sama virta käytti nostojärjestelmän suunnattomia peräkkäisiä vesirattalta. Perustellusti voidaan sanoa, että se oli alallaan vuosisadan huomattavin insinööriteknillinen saavutus, paljon edellä sinä aikana suurenmoisina pidettyjä hydröteknillisiä laitteita, jotka sijaitsivat Seine- ja Marli-joilla.

Maanpinnalle rakennetut Marlin vesirattaat olivat alavesirattaita, halkaisijaltaan 12 metriä. K. D. Frolovin maan alle rakennettujen vesirattaiden halkaisija oli 17 metriä, ja mikä tärkeintä, ne olivat ylävesirattaita, siis paljon tehokkaampia. Marlilla ei vettä käytetty enempää kuin yhden rattaan käyttämiseen. Frolovilla jokainen kuutiometri vettä käytti perättäin kaikkia rattaita. Marlilla olevat laitteet palvelivat palatsien suihkukaivoja, ja niiden toiminnassa tapahtui keskeytyksiä ja ne seisautettiin usein. K. D. Frolovin laitteet hyödyttivät kaivosta ja toimivat keskeytymättä.

Tällä tavoin suuret keksijät loivat uutta. Saamatta hallitsevien piirien taholta mitään tukea he keksivät ja rakensivat maailman uudenaikaisimpia koneita ja insinööriteknillisiä laitteita vieläpä sielläkin, missä ennen oli ollut vain asumaton taiga.

Ruoan käsittelijät ovat tarkastuksessa

Sudburyn yleisön palveluksessa olevat ruoan käsittelijät, yli 1,200 henkilöä, ovat parhaillaan x-sädetarkastuksen kohteena, ilmoittaa kaupunginlääkäri tri J. B. Cook. Näitä vuosittaisia tarkastuksia ryhdyttiin järjestämään neljä vuotta sitten. Viime vuonna todettiin tarkastuksessa ainoastaan yksi aktiivinen tuberkuloositapaus.

Suomalaiset hiihtomiehet loistaneet poissaolollaan

Viikon lopulla Temiskamingissa, Quebecissa pidetyissä Ontarion seniorsarjan hiihtomestaruuskilpailuissa loistivat Sudburyn seudun suomalaiset murtomaahiihtäjät poissaolollaan vaikka he voittivat kaksi viikkoa aikaisemmin North Bayssa pidetyissä Pohjois-Ontarion mestaruuskilpailuissa murtomaalla seitsemän tilaa kymmenen ensimmäisen joukossa.

Entinen Itävallan olympialaisedustaja Karl Martitsch, joka asuu nykyään Sault Ste. Mairessa, voitti ensimmäisen luokan murtomaahiihdon, hyppyjen ja yhdistetyn mestaruuden.

Jim Georgas Owen Soundista voitti pujottelun ja Sid Ringrose Temiskamingista syöksyn.

Toisessa luokassa kilpaillut Jean Guy Pharand saavutti kymmenen mailin murtomaahiihdossa viisi minuuttia paremman ajan kuin Martitsch ensimmäisessä luokassa. Hän suoriutui matkasta tunnissa, 22 minuutissa ja 51 sekunnissa.

Hyppykilpailussa sai Martitsch kokoon 207.7 pistettä eli hitusen enemmän kuin Temiskamingin Ken Therien, Einar Lund, Ringrose ja Don Brazeau, jotka sijoittuivat mainitussa järjestyksessä. Martitsch suoritti pisimmän hypyn, 109 jalkaa, toisella yrityksellään.

Murtomaahiihtoa lukuunottamatta käsitettiin kilpailujen onnistuneen kaikin puolin hyvin.

Tarjottu $200 lisää

Sudburyn kansakoulujen johtokunta on tarjonnut opettajain yhdistykselle $200 korotusta opettajain maksimipalkkoihin, jotka vaihtelisivat sen jälkeen 3,600—5,400 dollariin. Korkeimmat palkat maksettaisiin koulujen johtajille. Vielä ei ole tiedossa hyväksyvätkö opettajat tarjouksen.

Kuuromykkä ajoi

"Olen kovin hämmästynyt sen johdosta, että teille on annettu ajolupa", sanoi poliisituomari W. J. Golden tuomitessaan 19-vuotiaan kuuromykän, Rudolph Gascogne Jrin viikon lopulla sadan dollarin sakkoon vaarallisesta ajamisesta. Nuori mies oli ajanut autoa mikä iski jouluk. 9 pnä Notre Dame Ave. erääseen 59-vuotiaaseen naiseen sillä seurauksella, että hän menetti henkensä. Lisäksi tuomittiin nuori mies menettämään ajolupansa kolmeksi vuodeksi kaikkialla Canadassa.

Juopumuksesta 3 kk.

Eräs 23-vuotias sudburylainen tuomittiin viikon lopulla kolmeksi kuukaudeksi vankeuteen kolmannen juopumussyytöksen johdosta. Hän oli viime vuonna tuomittu myöskin 3 kk. samasta syystä ja tuomari oli määrännyt miehen ottamaan alkoholistin hoitoa. Nuori mies väitti nyt, että hän ei sitä tarvitse.

Kaksi canadalaista hukkunut Floridassa

Keswick. — Viime lauantaina hukkuivat täällä Ivan Tomlison ja hänen vaimonsa Hillsborough-jokeen. He olivat kotoisin Oakvillesta, Canadasta.

Onnettomuus johtui siitä kun veneessä oli liian paljon lastia ja se kaatui.

— Yhdysvaltain valtiosta Maine on ainoa, jolla on raja vain yhden muun valtion kanssa.

Vanhemmat vangittu lastensa huollon laiminlyönnistä

Viime perjantaina olivat Steve ja Freda Laberge Levackin asemalta paikallisessa poliisioikeudessa syytettynä seitsemän alle 13-vuotiaan lapsensa huollon laiminlyönnin tähden. Heidän sanotaan jättäneen huonosti vaatetetut lapset yksinään ja varsin vähin ruokavaroin lämpimättömään kotiinsa ja menneen oluttupaan Sudburyyn. Syytöksen käsittely lykättiin viikolla vanhempien mielentilan tutkimista varten ja Sudburyn piirin lastenhuoltoyhdistys huolehtii sinä aikana lapsista.

Vanhempien vangitseminen aiheutui naapurien protesteista ja Incon poliisin ja lastenhuoltoyhdistyksen tutkimuksista, joiden sanotaan kestäneen kolme kuukautta. Gilbert Lacasse-niminen lastenhuoltoyhdistyksen virkailija sanoi käyneensä kodissa kahdeksan kertaa sitten marrask. 10 päivän ja havainneensa kodin olevan huonossa kunnossa, että vanhemmat olivat usein poissa ja että kodissa oli harvoin riittävästi lämmitysaineita. Lapset olivat olleet useimmin pois koulusta kuin koulussa ja eräs naapuri todisti lasten tulleen usein hänen luokseen pyytämään ruokaa.

Perheen päämiehen sanotaan olleen työttömänä sitten lokak. 20 päivän mutta oli jättänyt viimeisen palkkashekkinsä perimättä Incolta tähän kuukauteen saakka, eikä hän ollut myöskään käynyt vaatimassa työttömyysvakuutusta. "Olen liian ylpeä tehdäkseni sen!" oli Laberge huutanut oikeussalissa tämän johdosta. Kun isä oli tk. 6 pnä perinyt palkkansa Incolta oli hän ollut sen jälkeen kolme päivää pois kotoa. Vanhemmat oli tavattu viime keskiviikkona eräästä Sudburyn oluttuvasta, jolloin heidät haastettiin poliisioikeuteen. Kun he olivat sen jälkeen esiintyneet julkeasti ja uhkaavasti lastenhuoltoyhdistyksen toimistossa, vangittiin kumpikin oikeudenkäyntiä varten.

Onko fyyskulttuuri vain naisia varten kysyy kirjoittaja

Onko fyyskulttuuri ainoastaan naisia varten? Siltä se ainakin minusta näyttää koska poikia, sen paremmin nuoria kuin varttuneempiakaan on tuskin lainkaan kiinnostimut Finnish haalilla käynnissä oleviin voimistelukursseihin.

Ajattelevatkohan nykyajan pojat, että heidän fyysillinen kuntoisuutensa on jo niin korkealla tasolla, että siitä ei tarvitse enää millään tavalla huolehtia — kaikkein vähimmän voimistelukursseihin osallistumisen avulla?

Ammattiurheilulle annettu rahallinen kannatus ja kiinnostus ei varmaankaan auta kenenkään fyysillistä kuntoisuutta silloin kun ikä meidät saavuttaa. Kaikkien luulisi käsittävän, että fyysillinen kuntoisuus on perusedellytys onnelliseen ja menestykselliseen elämään sillä me olemme henkisestikin toimikyvyttömiä jos olemme ruumiillisesti takapajulla. Fyysillisestä kuntoisuudesta huolehtiminen on siten kaikille elintärkeä asia. Nuoruudessa on luotava hyvä pohja sille fyysilliselle kuntoisuudelle mikä ehkäisee ennenaikaisten vanhuuden oireiden saapumisen — mikä tapahtuu kaikesta huolimatta aina liian varhain.

Ottakaa pojat siis vaari tilaisuudesta ja osallistukaa voimistelukursseihin. Ette tule koskaan sitä katumaan, että huolehditte fyysillisestä kunnostanne! — A. A.

Kolme amerikkalaista lentäjää saanut surmansa

St. John's Nfld. — Kolme amerikkalaista lentäjää sai surmansa ja neljä loukkaantui kun amerikkalainen B-36 pommittaja syöksyi maahan Labradorissa viime viikon lopussa.

Onnettomuus tapahtui lähellä Goose Bayta.

21 kuoli junarikossa Italiassa

Benevento, Italia. — Bari-Neappelin välisellä rautatiellä juna ajoi toisen junan päälle ja ainakin 21 henkilöä sai surmansa ja 80 loukkaantui.

Poliisi pidätti veturinkuljettajan. Viranomaiset sanovat, että juna kulki liian kovaa vauhtia rankkasateen aikana.

Mal Whitfield voitti 600 jaardin juoksun

New York. — Olympiakilpailun 800 m. juoksun voittaja Mal Whitfield voitti täällä lauantaina 600 jaardin juoksun 1.01,4 ajalla.

Reggie ja Sax Pearman saavuttivat saman ajan. Saksalainen Heinz Ulsheimer voitti 1,000 jaardin kilpailun 2.09,4 ajalla.

— Noin 80 pros. Canadan suolasta saadaan Ontariosta ja 13 pros. Nova Scotiasta.

Yli 10,000 metrin syvyydessäkin elämää

Lähes kaksi vuotta kestäneen kaikille maailman merille ulottuneen tutkimusmatkan jälkeen palasi tanskalainen tutkimusalus "Galathea" äskettäin Kööpenhaminaan mukanaan tutkimustuloksia jotka suuresti muuttavat tähänastisia käsityksiä elämän mahdollisuuksista ja mukautumiskyvystä maapallollamme. Tutkimusmatkalla oli ensi kertaa saatu todisteita siitä, että jopa yli 10 kilometrin mittaisissa merien syvänteissä, ikuisessa pimeydessä ja tavattoman suuren paineen alaisena on elollista elämää, sekä kasvi- että eläinkuntaan kuuluvaa. Selostamme seuraavassa retkeen osaaottaneen eläintieteilijän, tanskalaisen toht. A. F. Bruunin mukaan retkellä saavutettuja tutkimustuloksia.

"Galathea" tutki mm. Filippiineihin kuuluvan Mindanaon saaren lähistöllä sijaitsevaa lähes 11 km:n syvyyteen ulottuvaa syvännettä, joka on tiettävästi syvin valtameristä löydetty kohta. Syvänne on n. 180 km:n pituinen, mutta kapea, leveimmältä kohdaltaan tuskin 3 km, ja sangen jyrkkäseinäinen. Yli 12 km:n pituisten teräsköysien varassa laskettiin mereen kuuden metrin levyinen laahusnuotta, jonka laskeutumista voitiin seurata kaikuluotauksella. Neljän tunnin kuluttua se tavoitti pohjan 10,800 m:n syvyydessä, ja 12 tunnin kuluttua työn alkamisesta se oli jälleen pohjanäytteineen kannella. Ja silloin osoittautui, että näinkin suurissa syvyyksissä on runsaasti mitä moninaisinta elämää: merivuokkoja, simpukoita jne. Kun tällaisessa syvyydessä vallitsee jo lähes 1,000 ilmakehän paine, täydellinen pimeys ja lisäksi melkoinen kylmyys — veden lämpö on siellä vain 2,56 astetta — ei elämän viihtymistä siellä pidetty aikaisemmin mahdollisena. Erikoista huomiota herätti, että retkellä saatiin yli 6,000 m:n syvyydestä, 800 ilmakehän paineesta ja vain 3 asteen lämpöisestä vedestä eläviä bakteereja. Kun ne nostettiin merenpinnalle 1 ilmakehän paineeseen, näyttivät ne kuolleen, mutta erikoislaitteessa jälleen 800 ilmakehän paineeseen ja alhaiseen lämpötilaan saatettuina ne virkistyivät ja alkoivat lisääntyäkin. Tähän saakka tunnetut, maan pinnalla elävät bakteerit kuolevat jo 40 ilmakehän paineessa. Uusia syvänmeren bakteereja viljellään nyt Kaliforniassa, ja tutkimusten toivotaan luovan uutta valoa elämän synnyn ja jatkumisen salaisuuksiin.

Toht. Bruun huomauttaa syvänmerentutkimuksilla voivan olla käytännöllisempääkin merkitystä. Maailman väkiluvun lisääntyessä saattaa uusien ravintoainelähteiden löytäminen käydä välttämättömäksi. "Galathean" matkoilla on tutkittu mitä mahdollisuuksia merten syvyydet tässä suhteessa tarjoavat. Vedettäessä suurnuottaa 400—1,000 metrin syvyydessä todettiin siellä olevan [...] saasti ainakin erästä aina 20 [...] mittaiseksi kasvavaa rapulajia, [...] jopa niin suurissa parvissa, että [...] esiintyivät kaikuluotauksessa [...] kuin merenpohjana. Syvyyksissä [...] valtavia ravintoainemääriä [...] käytettäväksi, arvelee toht. Bruun.

Tutkimusmatkan tarkoituksena [...] myös selvittää, miten suuressa [...] rin meri tuottaa uusia ravintoaineita. Tämä kysymys saatiin ratkaistuksi radioaktiivisen isotoopin C14 avulla. Intian valtamerellä todettiin [...] lihappoa syntyvän keskimäärin [...] milligrammaa merenpinnan [...] metriä kohti, mutta Afrikan länsirannikolla näyttivät geigermittarit [...] viisi kertaa suurempia määriä. [...] ties nämä määrät tuntuvat pieniltä, mutta laskelmat ovat osoittaneet, että planktonlevät tuottavat kaikkiaan maailman merissä hiilihydraatteja yhteensä 40,000 miljoonaa tonnia vuodessa. Tämä vastaa suunnilleen [...] elollisten aineiden määrää, [...] kaikki maakasvit yhteensä tuottavat. Tekniikka varmaan kehittyy [...] niin pitkälle, että nämä planktonlevien edustamat valtavat ravintoaine-määrät voidaan ottaa käytäntöön.

Syvämerentutkimuksesta, [...] toht. Bruun, on tullut eräs [...] tärkeimmistä tehtävistä, mutta [...] ten kaikki kauaskantoiset yritykset se vaatii tiedemiesten ja asiantuntijain kansainvälistä yhteistyötä. [...] toivottavaa, etteivät poliittiset [...] kansainväliset ristiriidat vaikuttaisi tähän yhteistyöhön rajoittavasti.

Suomalainen valmiste taistelussa kuppaa vastaan Intiassa

Helsinki. — Suomessa keksittyä Antigoenia aiotaan käyttää Intiassa taistelussa syfilistä vastaan kertoi täällä Intian antigeonin valmistuslaitoksen johtaja kalkuttalainen biokemisti, tri B. N. Ghosh joka on tammik. alusta lähtien ollut täällä oppimassa antigeonin valmistustapoja. Intiassa aloitetaan tänä vuonna yleinen tutkimus, jonka avulla yritetään todeta kuinka monet Intian 300-miljoonaisesta väestöstä sairastavat syfilistä, sanoi tri Ghosh. Intiassa on kiinnitetty suuri huomio prof. Eero Uromaan ja maisteri Antti Louhivuoren v. 1950 keksimään sitolipin-antigoeniin, jota käytetään syfiliksen toteamiseen. Tällä hetkellä ei Intian viranomaisilla ole aavistustakaan tämän sukupuolitaudin yleisyydestä maassa koska minkäänlaista yleistä tutkimusta ei ole toimitettu, varsinkaan mikäli laajat maaseudut ovat kysymyksessä.

$100,000 tulipalo

Viime perjantaina aiheutti tulipalo Soossa noin sadantuhannen dollarin vahingot Knights of Columbus-rakennuksen tulipalossa Queen St. varrella. Tikapuitten puuttumisen palokunnan kalustosta sanotaan viivyttäneen tulipalon sammuttamista.

TRÄPPÄRIEN HUOM!
Turkisnahkoja HALUTAAN
● Erikoisesti vesikon ja [...]
Suuria tilauksia täytettävä [...] keimmilla markkinahinnoilla.
Tuokaa tai lähettäkää luottamuksella.
VALENSKY & CO.
RAW FURS
88½ Elm St. E. Sudbury

McLEOD
MOTORS & EQUIPMENT
65 Larch St. Sudbury
Puhelin 8-8344
PALVELLUT SUOMALAISIA YLI 35 VUOTTA
● FORD & MONARCH henkilöautoja.
● FORD KUORMA-AUTOJA ja traktoreita.
Suomalainen myyjä

Pidentäkää kenkienne ikää
KORJAUTTAMALLA ne ajoissa luotettavassa korjaamossamme
Maki Shoe Repair
SUOMALAINEN SUUTARI
116 Elm St. East
Apteekin alla
Sudbury, Ontario

KUULKAAS!
VOITTE AINA LÖYTÄÄ MONIPUOLISEN VARASTON LAATUHUONEKALUJA KAUPASTAMME.
KARL NIEMI SUOMALAINEN MYYJÄMME MIELIHYVÄLLÄ PALVELEE TEITÄ
Bannon Bros. LIMITED
Laatujen talo.
Durham St. S. Puh. 4-4243 Sudbury